

FRENK LARAMI

DOŠ HOLIDEJ

BROJ 365 • CENA 46,00 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 1,70 €
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 1,38 €
BIH 1,50 KM
R. Srpska 1,50 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 0,70 €
Hrvatska 10 KN
Slovenija 270 SIT
5. novembar 2004.

LEDENI DAK SMRTI

★ **DOK HOLIDEJ** ★

365

Frenk Larami

LEDENI DAH SMRTI

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 365

Glavni i odgovorni urednik

Slavko DRAGINČIĆ

Urednik

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala

Frank Laramy

NO QUARTER

Recenzija i adaptacija

Tomislav KETIG

Lektor

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik

Franjo VARGA

Korektor

Vilma BEKER-GAČEŠA

Štampa: 28. X 2004.

Tržište: 5. XI 2004.

Izdaje: MARKETPRINT, 21102 Novi Sad, p. fah 20

Štampa: JP MAGYAR SZÓ – OJ Štamparija FORUM, Novi Sad, Vojvode Mišića 1

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ. Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – NO QUARTER

Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: Tomislav KETIG

Sva prava se zadržavaju, uključujući prava na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Hladan vetar duvao je s juga Teksasa noseći prašinu s ravnice koja se prostirala dalje od granice ranča Reb Stok. Prašina je ličila na prozirnu izmaglicu prevučenu preko sunca koje se spuštalo ka horizontu. S paklenim planom u umu, naoružani do zuba, banditi su, ne obazirući se na snažne nalete vetra, žurili da pređu reku i zakorače na ranč.

Kada su prešli preko puta koji je s ranča vodio u grad, sunce je već bilo zašlo, a tamo gde se prosek Tomahouk probijao između okomitih vrhova planine Testament zlatasto užareno nebo presijavalo se kao plamen vatre koja je polako jenjavala.

Na milju i po od glavne zgrade ranča ugledali su branu Blad Voter i obišavši je, uputili ka mestu gde je pri svetlosti razbuktale vatre grupa ljudi još uvek obavljala svoj dnevni posao.

– Eno ih! – uzviknu vođa konjanika.
– Tamo su pasji sinovi koje već deset godina žudim da pošaljem na onaj svet.

* * *

– Bak, pritisni još jednom žig na to goveče – povikao je rančer Džim Toland.
– Donji deo žiga nije dovoljno utisnut pa se slovo T ne vidi jasno.

– Odmah, oče – odgovorio je mladi Bak Toland, dvadesetogodišnji rančеров sin, uzimajući ponovo u ruke gvožđe za

žigosanje. – Klensi, drži još malo to goveče!

Kauboj Klensi Stolbek je jače zategao konopac i uz pomoć drugog kaubojа Luka Sterlinga savladao i umirio životinju koja je iskolačenih očiju ležala na zemlji. Rančеров sin je prišao, držeći u ruci crveno, usijano gvožđe. Brz, vešt dodir, kratka bolna rika, oblačić dima i miris spržene dlake i kože i četrdeset drugo grlo na koje je tog popodneva utisnut žig „T“ Reb Stok ranča, skočilo je na noge i u trku se udaljilo.

Naslonjen na granu jednog oborenog suvog debla, dosta daleko od vatre i mesta gde su pasli konji, Dok Holidej je pogledao rančера, očekujući da vidi njegovu reakciju na uspešno obavljen posao njegovog sina. Džems Henri Toland bio je vrstan rančer i njegov sud imao je snagu konačne, neopozive potvrde. Ali Toland nije oduvek bio rančer, mada je i u poslu koji je pre toga obavljao bio isto toliko odličan i autoritativan. Do pre deset godina bavio se nečim sasvim drugim, ali kada mu je žena umrla skinuo je značku federalnog šerifa i posvetio se odgoju svoje dece. Sada, kada pogleda rezultate te svoje odluke, znao je da se nema zbog čega kajati. Uštedenim novcem kupio je ranč i zahvaljujući svojoj umešnosti, ali i sreći, uspeo je da ga brzo unapredi. Sada je već bio jedan od

poznatijih rančera u svom kraju, poštovan i cenjen građanin. Jedina senka na njegovom životu bilo je osećanje da je ostao sam.

Dva kauboja pošla su da uhvate još jedno tele iz krda i Džim Toland je nešto doviknuo za njima. Uskoro će biti mrak, ali pošto im je preostalo da žigošu još samo nekoliko grla, Toland je računao da će biti bolje ako taj posao obave do kraja, makar ostali i duže po noći. Večera će ih svakako čekati kod kuće.

Veče je bilo hladno, ali od vreline vatre na kojoj se grejalo gvožđe za žigosanje, po licu mladog Baka Tolanda izbile su graške znoja.

Ipak, kao čovek koji je najveći deo života proveo u sudaru s bezakonjem i goneći bandite širom Teksasa i Novog Meksika, Džim Toland je smatrao kako je njegov sin prošao kroz život mnogo lakše i da još nije dovoljno zreo. Zbog toga nije obraćao veliku pažnju na sinovljevo insistiranje da ga se tretira kao odraslog i da preuzme više odgovornosti na ranču. Džim Toland je sve činio po svom nahođenju.

Zaklonjen u prikrajku, dokon i s širim vidokrugom pred sobom, Dok Holidej je prvi primetio konjanike. Dok su ostali bili zauzeti žigosanjem stoke, on je odbijao poslednje dimove iz dopuštene cigare. Pratio je pogledom mladog Baka, koji je s usijanim gvožđem prilazio oborenom teletu, kada je krajičkom oka uhvatio neko kretanje iza ograde korala. Okrenuvši glavu u tom smeru, ugledao je siluete osmorice konjanika na tamnoj pozadini sumraka koji je brzo prelazio u noć.

Dok se trgao. U ovoj divljoj zemlji u podnožju planine dolazak posetilaca u ovo doba, pogotovo u tako velikom broju, neminovno je izazivao podozrenje. Takva grupa ljudi veoma je ličila na poteru, a od kako je pre nekoliko godina takva slična potera uhvatila bandita Bili-ja Daltona u pokrajini je zavladao mir.

Skoro u istom trenutku kad i zapadnjak i Bak je primetio konjanike i zastao u pola pokreta, što je izazvalo njegovog oca da nestrpljivo podvikne:

– Bak, što stojiš tu kao mesečar? Zar hoćeš da radimo ovde do ponoći?

Njegov sin je bez reči pokazao usijanim gvožđem prema konjanicima i u tom trenutku jedan od njih izdvojio se iz grupe i uputio se oko korala ka kaubojima oko vatre. Izmaknutog u senci, Doka Holideja, najverovatnije nije ni primetio.

Crna slutnja obuzela je zapadnjaka. Čuo je kada je Stolbek, videvši nepoznate ljude, glasno promrmljao:

– Ko je to, do vraga? Jesi li to ti, Koule?

Ali to nije bio Koul Blejk sa susednog ranča „Ranč B“. Dok je to odmah znao. Dva dana pre toga video je Koula i mada je ovaj konjanik po figuri imao neke sličnosti s njim, ipak se dovoljno razlikovao. Bio je krupniji, najkrupniji među konjanicima i jedan od najgromadnijih tipova koje je zapadnjak video. Ali taj utisak nije dolazio samo od njegove visine, već i od konstrukcije tela i gibanja masivnih mišića koje se zapažalo pri svakom njegovom pokretu dok je odvažno prilazio krugu obasjanom plamenom. Lice mu je bilo u senci i Dok je video samo vrh njegove neobrijane brade.

Činilo se da se došljak smeška, ali zapadnjak nije bio siguran u to.

Nepoznati je u naručju nosio pripijenu vinčesterku, a oko bedara imao je dva nisko pripasana kolta.

– Mogu li nešto da učinim za vas, mister? – začuo je Dok Tolandov glas, u kome se osećala nota blage uznemirenosti. U tom grmalju i koloni njegovih pratilaca bilo je nečega što je izazivalo nespokoјstvo čak i u starom vuku kakav je bio Džim Toland.

Bore na zasenčenom licu došljaka su se produbile kada je okrenuo svoju glavurdu prema rančeru. Sada je bilo očito da se osmehivao. Toland je stavio ruku na dršku revolvera, a Holidej je takođe instinktivno pustio da mu ruka klizne niz telo do drške kolta, mada je bio dosta daleko za precizni hitac. Kratak pogled na Stolbeka i Sterlinga otkrio mu je da su i oni nervozni. Klensi Stolbek se uspravio od govečeta pored kojeg je dotle čučao i ogrubelim prstima obuhvatio dršku svog velikog mornaričkog kolta. Sterling nije nosio oružje na poslu i zato je samo pustio glavu govečeta, koju je dotle pritiskao uz tle. Goveče je ustalo i pobeglo.

Bak je zbunjeno stajao pored njih, ne znajući šta da radi s usijanim gvoždem.

– Ja sam vas nešto pitao, mister – reče rančer glasnije.

Hladan vetar zašumeo je kroz grede koralā, dižući prašinu i poigravajući se s plamenom vatre. Krupni konjanik je digao glavu i zapadnjak je iz daljine uočio crte njegovog lica, ali još uvek nije mogao odrediti da li mu je to lice poznato ili ne.

Toland se nagnuo napred, žmirkajući.

– Da li se mi možda poznajemo, mister?

Nepoznati se glasno nasmejao, kao neko ko uživa u samo njemu poznatoj tajni. Digavši nehajno ruku, zabacio je šešir s čela i otkrio lice, grubo, gromadno kao i njegovo telo, s jako istaknutim jagodicama, duboko usađenim očima, kratkim nosom širokih nozdrva i velikim ustima.

Visokom zapadnjaku to lice je bilo samo maglovito poznato. Instinktivno je znao da je tog čoveka negde video, da je to bilo veoma davno i da se od tada taj čovek jako izmenio. Ali da ga je negde sreo, to je bilo nesporno. Znao je i da ga se sećao po zlu i napregnuo se da odgonetne kakvo je to zlo, kada je Džim Toland ustuknuo korak i kratko ali razgovetno izustio:

– Tagert...

Tagert! To ime zarilo se u zapadnjakovu svest kao ubod noža. Sada je prepoznao lik s tim imenom. Džes Tagert, kradljivac stoke i vođa bande još iz vremena kada je Džim Toland bio šerif granične oblasti u Novom Meksiku. Setio se one noći kada je Tagert vezanih ruku doveden u Čirikavu, pošto ga je Toland posle dosta muka uspeo da ulovi i strpa u zatvor. Tagert je uhvaćen na delu u pokušaju krađe stoke i u zasedi je izgubio dva člana svoje bande, a on bio zarobljen.

Slučaj je hteo da dva dana docnije Holidej osujeti njegovo bekstvo. Prolašći pored zatvorske zgrade, vraćajući se iz saluna, primetio je neko kretanje pored prozora sa zadnje strane zatvora. Pogledavši bolje, opazio je kako dva čoveka vezuju konopac za rešetke. Oči-

gledno su hteli da ih razvale i oslobode Tagertu put za bekstvo.

Pucnjem iz revolvera, ispaljenim iznad njihovih glava Dok je omeo taj pokušaj, a kada su Tagertovi saučesnici otvorili paljbu na njega, on ih je obojicu ustreljio.

Tagert je posle nekoliko dana izveden pred sud i osuđen na deset godina teške robije zbog krađe i pokušaja ubistva. Dok je bio u sudnici kada se taj ubica zakleo da će pobeći i krvavo se osvetiti onima koji su ga dotle doveli: Tolandu i Holideju...

Nastao je trenutak ledenog, napetog ćutanja. Nezaboravan trenutak tokom kojeg su zapadnjaku pred oči izišli surovi događaji od pre deset godina, zastrašujuće jasni.

Sekunde su proticale sporo, kao da njišu klatno nekog velikog časovnika, a pucketanje vatre u nastaloj tišini odjekivalo je kao pucnjevi revolvera. Holidej je video kako Tagert jednom rukom diže tešku vinčesterku i opazio je preteći sjaj njegovih očiju. Video je i kako je Džim Toland ustuknuo još korak nazad, hvatajući dršku svog starinskog revolvera, ali se taj pokret činio Doku strašno spor.

Video je i Klensija Stolbeka, koji se pogurio i zauzeo odbrambeni stav, vadeći revolver iz futrole, dok je nenaoružani Sterling pokušao da pobjegne. Mladi Bak Toland stajao je nemoćno, kao ukopan.

Holidej je znao šta će se sledećeg trenutka desiti, ali nije mogao učiniti ništa da to spreči. Bio je suviše daleko. S vinčesterkom bi možda mogao preduprediti tragičan ishod, ali za precizan hitac iz revolvera rastojanje je bilo pre-

veliko. Na drugoj strani Toland je bio suviše blizu da bi ga Tagert mogao promašiti. Sudbina kao da je već sve rešila.

A onda se Dok odlučio da prkosi sudbini. Gnevan, potegao je revolver i opalio u nadi da će ipak omesti ubicu u ostvarenju njegove zločinačke namere. No istovremeno je grmnula i Tagertova vinčesterka. Žućkasto-crvenkasti plamičak sevnio je kroz tamu i kao munja pogodio Tolanda, koji je poskočio, pa pao na tle. Tagert je nastavio da puca i još dva puščana metka pogodila su padajućeg rančera.

Toland je ostao da leži smrskanog lica, a revolver iz kojeg nije stigao da opali nijedan metak, ispao mu je iz ruke. Dok je instinktivno poskočio i potrčao prema njemu, pucajući u trku u demonSKU Tagertovu spodobu, a kroz prasak dopro je do njega zvuk koji nikada neće zaboraviti, urlik sličan rezanju gladnih vukova koji komadaju žrtvu... Tagertov pakleni smeh...

Stolbekov revolver je planuo. Proceivši da mu je Stolbek veća opasnost od udaljenog zapadnjaka, Tagert je okrenuo prema njemu cev puške i sasekao ga s dva hica. Dok je pucao u samrtnom grču, kaubojeve poslednje misli bile su upućene Baku Tolandu.

– Tvoj tata je mrtav, Bak – kriknuo je.
– Beži, dečko!

Te reči pogodile su zapadnjaka kao udar čekića. Džim Toland mrtav! Setio ga se s šerifskom zvezdom na prsima, kada mu je izgledao neuništiv. Surova stvarnost bila je drugačija i Dok je to u magnovenju shvatio. Posle šezdesetak godina opasnog življenja stigla ga je

smrt. Hoće li i on, Holidej, tako, u deliću sekunde skončati?

Dok je Holidej krupnim skokovima jurio, Stolbek i Tagert izmenili su hice. Začudo, Tagertovi pratioci stajali su po strani i nisu se mešali u obračun. Držali su, doduše, puške na gotovs, ali nisu pucali. Verovatno su smatrali da je došao Tagertov čas, čas koji je ovaj zlikovac čekao punih deset godina, te da izvršenje osвете pripada samo njemu.

Izbezumljen od straha, Bak Toland se nagao u bekstvo, za Sterlingom koji je trčao nekoliko metara ispred njega. Naleтели su na Tagertove pratioce i shvativši grešku, skrenuli su u stranu. Neko od konjanika se glasno nasmejao, a begunci su šmugnuli pored njih.

Dva teška taneta kalibra 32 pogodila su Stolbeka u prsa i raznela mu srce. Njegov kolt je začutao.

Tagert je onda okrenuo pušku ka Holideju, ali je krajičkom oka uočio da su Sterling i Bak stigli do koralu, gde su, naslonjene na ogradu, stajale dve teške „šarp“ puške. Lenje, skoro s dosadom, zlikovac je okrenuo cev vinčesterke ka njima i pritisnuo okidač. Od pogotka kuršuma Sterling se zavrteo kao u spirali. Tagert je nastavio da puca, mada je mladi kauboj već bio mrtav, a onda je skrenuo cev ka Baku Tolandu, pre nego što je ovaj uspeo da ubaci metak u cev i uperi pušku. Kada ga je Tagertov kuršum pogodio u prsa, Bak je samo širom otvorio usta i zastenjao. Drugi metak pogodio ga je u čelo.

Tek tada se Tagert okrenuo ka zapadnjaku. No mada se sve zbilo u nekoliko kratkih trenutaka, Holidej je imao vremena da donese odluku. U magnovenju

je shvatio da su Džim Toland i njegov sin Bak mrtvi, a takođe i Sterling i Stolbek. Njima više nije mogao pomoći. Ali je zato mogao pomoći sebi time što bi zamakao u mrak ili se dočepao nekog zaklona gde ga Tagertovi meci ne bi mogli naći. Okrenuo se i munjevito potrčao, ali sada u suprotnom smeru, što dalje od razbojišta. Nije pretrčao ni nekoliko koraka a iza njegovih leđa odjeknuo je pucanj i tane mu je odnelo komad naramenice na jakni. Počeo je da trči u cik-cak, praćen pucnjima vinčesterke i stigavši do nasipa veštačkog jezera bacio se u vodu. Tek tada je Tagert prestao da puca i dao se na prebrojavanje mrtvih.

– Dobro je. Udesio si svog starog neprijatelja, onog glavnog kojeg si želeo, a uz to i njegovog štenca, Tagerte – rekao je Harli Bel, kao da i sam uživa u Tagertovoj osveti dok su se banditi raspoređivali oko nasipa.

– Džes je rekao da će ih sve pobiti i on će to i učiniti, Bele – prošištao je kroz zube kržljavi mladić s oborenim ramenima. – Je li tako, Džese?

Stojeći raširenih nogu pokraj vatre, Tagert je preturao po Tolandovom novčaniku. Našavši u njemu sliku oca i sina, zadovoljno je klimnuo glavom, ali mu se odmah zatim lice iskrivilo od mržnje.

– Tačno, mališa. Ostala je još jedna guja koju nisam odmah prepoznao. Ali ne mari. Upećaćemo i njega čim Mesec izađe.

Mališa je bio Tagertov mlađi brat Logan, koji im se pridružio u gradu Kold Lejku, posle Tagertovog izlaska iz zloglasne kaznionice „Pionir“. Sem Vena Harknesa, bivšeg robijaša, koji je zajed-

no s Tagertom proživeo pakao kaznionice, Logan je bio jedini u bandi koji je u potpunosti shvatao bratovljevnu neizmerenu žudnju za osvetom.

Kada je otišao na robiju, Džes Tagert je imao ženu i malodobnog sina, roditelje i mlađeg brata. Što godine, što žuta groznica, tek samo mu je taj brat ostao u životu. Tagert je smatrao da su zato odgovorni Toland i Holidej i bez obzira na činjenicu da mladi Bak Toland nije imao nikakvu ulogu u njegovom hapšenju i zatim slanju na robiju, Tagert je odlučio da osvetu proširi i na njega i na sve druge članove Tolandove porodice. Tokom dugih deset godina robijanja u paklu kaznenog zavoda „Pionir“ samo je ta žeđ za osvetom održala Tagerta u životu i sačuvala mu razum tokom neuobičajeno dugog boravka u samici.

Njegov brat Logan i zločinac Harknes shvatali su da Džes mora potpuno da ispuni svoju želju za osvetom da bi mogao posle toga da se koncentriše na seriju pljački banaka, koje je banda planirala. I zato su obojica žarko želeli da se večerašnji prepad što pre okonča i Džes smiri i pribere.

– Videćemo da li možemo odmah da ga upecamo, Džese – predloži njegov brat, misleći pritom da Holideja istera iz nekog skrovitog kutka u veštačkom jezeru gde se verovatno bio prikrrio. On je bio osam godina mlađi od svog brata ali je imao isti ubilački pogled i posedovao nagon za prolivanjem krvi.

Džes Tagert je pogledao nebo na jugu, gde se Mesec iza brda nazirao samo kao mutan nagoveštaj budućeg sjaja. Slegnuo je ramenima.

– Ako ti tako hoćeš, mališa... Ali čuvaj se. Holidej je opasan!

– Ja ću paziti na njega, Tagerte – obećao je Harknes i nasmejao se uzimajući pušku. – Hajdemo, momče! Hajde da uhvatimo tog varoškog džentlmena – ubojicu!

– Kako želiš da svršimo s njim, Džese? – upitao je Logan i, osmehnuvši se, pošao prema nasipu.

– Kako god hoćeš.

Džim Toland ležao je mrtav u prašini kraj njegovih nogu, a njegov sin nešto dalje kod nasipa i zlikovcu više nije bilo važno na koji način će Holidej platiti za činjenicu što je bio umešan u njegovo zatočenje. Bilo mu je važno samo da se to dogodi što pre.

Jak osećaj zadovoljstva preplavio ga je, dok je stojeći zurio u leš svog smrtnog neprijatelja. Sve se odigralo znatno bolje nego što je zamišljao. I znatno lakše.

Zbog nekih razloga koje nikada nije mogao jasno da definiše, uvek ga je pratio osećaj da će sprovođenje njegovih planova o osveti u delo biti mnogo teže i opasnije. Sada je odjednom shvatio koliko je bio šašav što je to umislio. Ubio je starog bika brzo i lako, kao i bilo kog drugog u svojoj banditskoj karijeri. S mladim Tolandom bilo je još lakše. S Holidejem... to će biti već nešto drugo. Taj prevejani nitkov znao je da se čuva i uz to je imao mnogo sreće. Ovaj put spasla ga je samo činjenica da je na sebi imao terensko odelo, kao i svi drugi i nije se nimalo razlikovao od kauboja oko njega. Ali srediće i njega! Isteraće ga iz tog veštačkog jezera... ukoliko se dotle ovaj ne smrzne u hladnoj vodi.

Odvojiće se od vatre i pridružiti potrazi kad Mesec izađe. Ne ranije. Mrak je bio njegov neprijatelj.

* * *

Holidejeva pluća vapila su za vazduhom, ali on nije smeo da izroni. Očajnički je plivao ispod vodene površine ne bi li se dočepao jedine šanse za spas – reke Svejli. Širok kanal, dugačak oko dvadeset pet metara, napajao je jezerce vodom iz reke i Doku se činilo da je ispod vode plivao bar dvaput toliko i da bi već trebalo da se nalazi blizu cilja.

Svest je počela da mu se muti. Očiju napregnutih do krajnjih granica pokušavao je da u tami kroz vodu ugleda obrise rečne obale. U ušima mu je zujalo, a pred očima je kao u groznici video Džimovo telo kako u oblaku barutnog dima pada izrešetano kuršumima.

Začudo, ta ga je pomisao umirila i dala mu novu snagu. Tagerta je morala stići pravična kazna za ovaj zločin i on je bio jedini koji bi to mogao da omogući. Nešto mu je govorilo da su uz oba Tolanda i Stolbek i Sterling takođe mrtvi. Izgubili su živote pokušavajući da se odupru zlu i on ni njih nije smeo izneveriti. Morao je da preživi, da spase glavu i potrudi se da pravda bude zadovoljena, a ti časni ljudi budu osvećeni. Morao je preživeti.

To kao da mu je ulilo novu snagu u mišiće i kiseonik u pluća. Razmahnuo je rukama s novom snagom i posle još nekoliko zamaha osetio je kako ga je rečna struja zanela u stranu. Vinuo se ka površini i uz glasan pljusak vode glava mu je izbila na površinu.

– Hej, šta je to?

Taj glas Dok je začuo iz neposredne blizine. Pri slabom sjaju tek granulog Meseca, zapadnjak je nejasno razabrao siluete dva čoveka. Napunivši snažnim udisajem pluća vazduhom, zaronio je ponovo i pustio da ga matica vode nosi. Rukom se mašio opasača i otkopčao mali kaiš kojim je bio prikopčan njegov lovački nož u kaniji. To je bilo jedino oružje koje je imao pri sebi, jer na ovlažene revolvere više nije mogao računati.

Vrbovo granje, uronjeno u vodu, pogladilo ga je po licu. Mada je činio samo nekoliko zamaha rukama, znao je da će ubrzo morati da izroni, jer njegova pluća više nisu mogla da izdrže takav nadljudski napor.

Pustio je da ga voda izbaci na površinu. Za nekoliko trenutaka ponadao se da će moći da umakne. A onda je začuo šum koraka po mekom tlu i bacivši pogled kroz granje vrbe ugledao je čoveka koji je oprezno, kao da se šunja, prilazio reci s revolverima u obe ruke.

Taj koji se prikradao bio je vrlo mlad. Dok je to zaključio po gipkim pokretima njegovih udova. Imao je široko, koščato lice i izgledom je podsećao na strašnog Tagarta. Je li mu bio rođak? Prisetio se da je za vreme suđenja čuo kako pričaju da osuđeni bandit ima brata.

Bandit koji se šunjao za njim znao je gde se begunac nalazi. Dōk je to zaključio po načinu na koji mu se ovaj približavao. Šunjao se kao mačka koja se prikrada ptičjem gnezdu. Onda je začuo glas:

– Znam da si ispod te vrbe, Holideje. Hajde, izađi, a ja ću se postarati da te brzo dokrajčim.

Ruka s nožem se podigla i vlažna oštrica blesnula je na polusvetlu mesečine. Cevi dva revolvera razdvojile su zas-tor opuštenog vrbovog granja. Razmak između gonioca i begunca sada je bio samo tri metra. Dok zamahnu rukom. Okrenuo se bočno da bi dobio na zamahu i kada je gonilac zakoračio u mulj, na-prežući oči u tami, Holidej je svom snagom hitnuo nož.

Odjeknuo je tup udar kao kad oštrica sekire pada na mokro stablo. Bandit je poklekao, iz usta mu se jedva oteo prigušen krik i on je rukom iz koje mu je ispao revolver, zgrabio dršku noža koji mu se zario u grlo.

Još dok je bandit u smrtnom ropcu padao u vodu, zapadnjak je tripot duboko udahnuo i zaronio. U noćnoj tišini odjeknuo je pljusak dva tela, a zatim vika glasova, koje je Dok samo nejasno čuo, plivajući snažnim zamasima ispod površine ka sredini reke gde ga je rečna matica zahvatila i ponela.

Kada je osetio da mu pluća traže vazduha, Dok je izronio na površinu. Obazro se ali nije video ubice, koji su ostali daleko iza njega. No znao je da ga oni neće tek tako pustiti i da će ga goniti. Ljudi kao što je Tagert nikada nisu ostavljali na miru svoje žrtve.

Plivajući, sada već umornim pokretima, čuo je udaljeni povik:

– Vidim nešto na sredini reke, Tagerte!

Odgovor koji je dopro do njegovih ušiju više je ličio na režanje besne zveri nego na ljudski glas. To je zapadnjakovim rukama dalo novu snagu. Zamahujući iz sve snage doplivao je do prve okuke reke u trenutku kada je izdajnički

Mesec naglo ceo iskočio nad vrhove planine Testament i oblio predeo srebrnastom svetlošću.

* * *

Vrh slamke prodro je nekoliko puta u škorpionovo leglo ispod stene. Slamka je polako prodrila u rupicu, a zatim je naglo povučena nazad. To se ponovilo nekoliko puta. Kada je vrh slamke konačno dodirnuo škorpionov trbuh, insekt je proizveo svoj karakteristični preteći šum, nalik na pucketanje, a onda je u slamku zabio smrtonosnu žaoku iz zakrivljenog repa.

Bel je naglo trgnuo slamku, zajedno s plenom i osmehnuo se vučje kada je škorpion ispustio slamku i pao na tle. Teška pesnica sevnula je poput munje i insekt se pretvorio u mrlju na pljosnatoj steni. Zabacivši palcem šešir na teme, bandit je otkrio surovo lice i nasmejao se.

– Nikada nisam video nijednu od ovih buba da ima dovoljno razuma i proceni kada da odgovori na napad, a kada da ostane zavučena u svojoj rupi – rekao je.

S druge strane stene, gde su dva čoveka sedela, čekajući da Mesec izađe i obasja okolinu, začulo se tiho gundanje.

– Želim samo da se taj kučkin sin pojavi što pre pa da završimo posao i pođemo da se ogrejemo. Smrzao sam se do kostiju.

Bel Hagen nije preterivao. Bila je to jedna od onih dugih, hladnih noći, uobičajenih u ovo doba godine i razumljivo je da je banditima koji su nastavili potragu na mesečinom obasjanim obalama

reke Svejli, tragajući za jedinim preživelim u masakru na Reb Stoku, moralo biti hladno. Vetar s padina planine, koji je počeo da duva negde oko ponoći, rezao im je telo kao ledeni nož.

S približavanjem zore on je oslabio, ali ne i njegov ledeni dah od kojih se crvenela koža, izbijale zanoktice i slivale se suze.

Sve je pošlo naopako od trenutka kada je Holidej uspeo da pobegne. U prvom trenutku činilo se da Tagert nije ni računao da će i drugog krivca za svoju desetogodišnju robiju zateći na Reb Stoku, ali kada je toga postao svestan, njegovom oduševljenju nije bilo kraja. Poverovao je da je sama sudbina rešila da mu omogući potpunu osvetu. Ono što se dešavalo posle toga nije išlo ostalim banditima u glavu. Po njihovom mišljenju nije bilo ozbiljnog razloga da Tagert sačeka izlazak mesečine, pa tek onda pretraži jezerce i nasip oko njega. Ono što je usledilo pokazalo je da je to bila skupa greška.

Holidej je uspeo da ispliva iz jezera i dočepa se reke, gde mu je pošlo za rukom da zabije Loganu Tagertu nož u grlo, a verovatno bi mu pošlo za rukom i da definitivno pobegne, sve zbog toga što je Tagert oklevao da s traganjem otpočnu ranije, da na Tagertovu sreću Hagen Bel i još dva člana bande nisu bili dovoljno prisebni da pojašu konje i pojure duž obale reke do mesta gde je Luk Mek Tajg ugledao zapadnjaka u trenutku kada se ovaj spremao da zapliva niz brzake. Mek Tajg je pripucao i mada nije pogodio begunca, uspeo je da ga spreči da otpliva niz reku i usmerio

ga uzvodno gde je bilo lakše da ga dočekaju.

Banditi su odmah opkolili reku u polukrugu od četvrt milje i bili su čvrsto uvereni da njihova žrtva nije uspela da se kroz obruč provuče tokom tih nekoliko dugih, hladnih časova.

S prvim svetlom dana oni će pretražiti vrbake i trstike i isteraće begunca na čistinu. Tagert će se osvetiti ne samo za svoje muke već i za svog brata, a posle toga bi trebalo da sve bude u redu.

Ali po mišljenju Hagen Bela događaji nije trebalo da se tako razvijaju. Pošto su ga zima i dugo čekanje učinili ljutitim i nervoznim, on se osmelio da to i kaže:

– Možda Tagert i nije takva marka kakvim ga je Harknes naslikao, Hagene – dobacio je.

– Na tvom mestu ja to ne bih rekao tako glasno, Bele.

– Bojiš se Tagerta?

– Naravno! Zar se ti ne bojiš?

Hagen Bel zausti da kaže „ne“, ali mu glas zamre. Jer i on se bojao vođe bande. Onda pronađe izlaz iz škripca:

– Ako neko postigne da ga se ljudi plaše, to još uvek od njega ne čini dobrog vođu i veštog pljačkaša banaka – rekao je oprezno. – Hoću da kažem kako mi imamo samo Harknesovu reč da je Tagert velika zverka, je li tako?

– Harknes je proveo mnogo vremena s Tagertom – zabrundao je Hagen. – Trebalo bi da ga dobro poznaje.

Bel je zažmirio i pogledao prema istoku. Dolazak jutra najavljivale su svetle pruge na tamnom nebu, koje je počelo da sivi. Onda je ugledao Tagertovu siluetu nekih dvesta metara daleko.

Grdosija je kopao u podnožju jednog drveta.

– Vreme je za sahranu – primeti Bel ravnodušno.

Hagen se nakašljao i pljunuo. Bio je to Teksašanin snažne, isturene brade, tankih usana, krutih crnih brkova i oštih, tamnih očiju. Pošto je Tagert bio na pristojnoj udaljenosti, on pade u iskušenje da i dalje produži sa razgovorom:

– Ako mene pitaš, Bele, taj momčić mi je bio kao trn u stražnjici. Bio je svojeglav i uobražen i držao se kao da on jedini zna šta na ovom svetu valja raditi. – Ponovo je pljunuo i nastavio: – Taj mladi vetropir i uobraženko srljao je iz sve snage u smrt i da je nije našao ovde, sigurno bi ga ona zadesila na nekom drugom mestu. I to vrlo brzo.

Bel klimnu glavom u znak da se slaže. Logan Tagert nije bio omiljen kod ostalih članova bande, ali bratovljevo pokroviteljstvo garantovalo mu je zaštitu od bilo kakve kritike ili ispoljavanja neprijateljstva prema njemu dokle god je bio živ. Zato je bilo razumljivo da za mladim Loganom niko nije prolio suzu, pa čak ni njegov brat, čija je reakcija bila samo veliki gnev.

– Pre nekoliko godina poznao sam jednog čoveka u Teksasu koji je dosta ličio na Tagerta – primetio je Hagen, tek da bi produžio razgovor. – Kao da je živio samo zato da utaži svoju mržnju i ubija.

– Ma nemoj! A ko je bio taj?

– Moj otac.

– Pa ti si onda imao dosta zanimljiv život, Hagene.

– Ne toliko zanimljiv kao što će biti ubuduće. Kad pročešljamo banke s ovog spiska koji smo sačinili.

Hagen nije ovo izgovorio tek tako, jer on je bio nekadašnji bankarski službenik, čije je poznavanje gradova i banaka na severu Novog Meksika pobudilo interesovanje Vena Harknesa kada je ovaj pre nekoliko meseci pušten iz zatvora.

Harknes i Tagert su tokom robijanja skovali velike planove kako da se brzo obogate i posle Tagertovog puštanja na slobodu uputili su se u Meksiko Siti. Njihovi planovi bili su, međutim, dosta nejasni i mutni sve do Harknesovog susreta sa umešnim i iskusnim Hagenom, koji je znao svoj posao, ali su mu nedostajali hrabrost i odlučnost za tako obimne poduhvate. Harknes mu je rekao kako poznaje čoveka koji poseduje osobine vođe i Hagen je, upoznavši Tagerta, priznao da je Harknes u pravu.

Tagert je bio hrabar i posedovao je nesumnjive kvalitete pravog vođe, ali Hagenu je smetalo što nikako nije mogao da se oslobodi osećaja nespokojsva koje ga je obuzimalo svaki put kad bi se njegov pogled susreo s Tagertovim. Želeo je da se oslobodi sumnje kako je taj Tagert daleko najstrašniji čovek kojeg je ikada sreo, negde na rubu ludila i da mu je um bolestan.

– Bele – pozvao je kompanjona posle dužeg ćutanja.

– Šta je?

Hagen je pustio da mu se pogled prikuje za površinu vode na mestu gde je Holidej ležao skriven i napola smrznut.

– Koliko je dugo Tagert proveo u samici?

– Ne znam tačno, ali po Harknesovim rečima on je u samici izdržao duže nego bilo koji osuđenik u istoriji tog zatvora. Izgleda da je svaki put, kada bi izašao iz samice, Tagert iskoristio prvu priliku da razbije glavu nekom čuvaru ili drugom osuđeniku. Harknes se zaklinjao da je upravnik kaznionice mogao udvostručiti trajanje kazne, ali ga je pustio da izađe na dan kad mu je presuda istekla iz prostog razloga što nije hteo da ga vidi u svojoj blizini ni minut više nego što je morao.

Hagen ga zamišljeno upita:

– Jesi li ikada bio u samici, Bele?

– Jednom. U Meksiku.

– Je li teško?

– Teže nego što misliš, Hagene – Bel protrlja šake. – To je bilo pre mnogo godina, ali još se uvek sećam te mračne rupe pune pacova...

– U samici neki ljudi polude. Tako sam bar čuo.

– Naravno. Desilo se to jednom u Sonori. Bio je to neki propovednik, koji je robijao zbog napastvovanja neke... – Bel naglo ućuta u pola rečenice i sumnjičavo se zagleda u kompanjona. – Čuj, da ne ciljaš ti na nešto, Hagene? Čemu sva ta pitanja u vezi s Tagertom i samicom i uopšte...

– Zašto nas nije pustio da lovimo Holideja pre izlaska Meseca? – prekide ga oštro Hagen. – I... jesi li primetio da se Tagert po mraku ne udaljava previše od vatre?

– Šta hoćeš time da kažeš? Da se Tagert boji mraka?

– Da, šta hoćeš da kažeš, Hagene? – odjeknu nečiji glas neposredno iza njih.

Dva bandita se žurno okrenuše i ugledaše Vena Harknesa, koji se pojavio između drveća. Harknes je bio ridobrad i mršav, očiju zagledanih u daljinu, čovek izuzetne snage, koja nije bila srazmerna njegovim fizičkim proporcijama. Tagert je skoro dvostruko bio razvijeniji od svog prvog saradnika, ali ipak, Harknes nije izgledao ništa slabiji jer je ono što mu je nedostajalo u fizičkoj konstituciji nadoknađivao svojom energijom i pokretljivošću.

Hagenovo tamno lice poblede.

– Razgovaramo tek onako, Vene – osmehnuo se.

Harknesova čvornovata pesnica zbrisala je osmeh s njegovog lica i odnela sa sobom jedan potpuno zdrav zub. Hagen je pao nauznak na stenu, gušeći se i pljujući krv iz usta. Mršava, čvornovata ruka dograbila ga je za kožni prsluk i podigla ga uvis sve dok njegovo krvlju poprskano lice nije došlo na samo petnaestak santimetara od Harknesovog.

– Hoću nešto da ti kažem, Hagene – graknuo je Harknes. – Ti si s nama zato što dobro poznaješ banke i kada smo dolazili ovamo rekli smo da smo zainteresovani baš za to. Ti nisi s nama zato što nam se sviđa kako se češljaš ili što si neki strašan badža. Ja sam u tamnici „Pionir“ video momke koji bi te mogli pojesti za doručak, a koji ipak ne pričaju ni upola koliko ti.

Bacio je Hagen na stenu, a onda se odmaknuo korak, držeći ruku blizu drške revolvera. – I ranije sam te čuo kako oštriš jezik – nastavio je tiše – ali ako te ponovo čujem kako pokušavaš da opanjkaš Tagerta, začepiću ti usta olovom. Jesi li me razumeo, kučkin sine?

Hagen je oduvek naslućivao da je Ven Harknes opasan tip, ali sada je prvi put zapretio njemu lično.

– Ja... izvinjavam se, Vene – jedva je izgovorio. – Nisam mislio da...

– Tagert je bar dvaput vredniji čovek nego što ćeš ti ikada biti – odseče Harknes i otpljunu. – On je prošao kroz pakao koji bi tebe slomio još prvog dana po dolasku u kaznionicu. – Znam to zbog toga što sam robijao zajedno s njim. Tvrd? On o tome zna toliko da bi mogao napisati knjigu. On je tvrd kao kremen. Ali ti nemaš pojma šta to znači.

– Kako ti kažeš, Vene.

– Jeste, kako ja kažem. – Harknes prelete naoko odsutnim pogledom i po Harliju Belu:

– Jesam li možda i od tebe čuo nešto, mister?

Pri sve jačem svetlu zore Harli Bel je stajao kao ukopan.

– Čuo si samo ono što si uvek mogao čuti, Vene – odgovorio je, trudeći se da izgleda miran. – To da sam uz Tagerta i sada i ubuduće. I uz tebe.

– Postaraj se da to slučajno ne zaboraviš – glasio je ledeni Harknesov odgovor. – Dakle, od sada držite usta zatvorena i budite spremni. Tagert će svakog trenutka krenuti u poteru i moramo se potruditi da nam onaj lupež Holidej ne promakne kroz prste.

– Bićemo spremni, Vene – obeća Hagen.

– Računaj na nas – dodao je Bel kada se Harknes udaljio.

Dva bandita su izmenjala duge i značajne poglede dok se ridobradi razbojnik udaljavao obalom reke ka mestu gde je Feliks Mir osmatrao skupinu žalosnih

vrba s kratkom dvocevkom prebačenom preko ramena. Bio je to pogled koji je potvrđivao novu životnu činjenicu koju su upravo spoznali. A ta činjenica im je otkrivala da oni u stvari i nisu pravi ortaci, jednaki s vođama grupe, već na-prosto potčinjeni koji moraju da rade ono što im se kaže... i da to moraju učiniti bez pogovora i brzo.

Bio je to težak trenutak za Harlija Beta i Beta Hagen.

Ali najgore je tek predstojalo.

* * *

Banditi su se približavali.

Šćućuren među vrbama, držeći samo glavu iznad površine vode, usana pomodrelih od hladnoće i dugačke crne kose slepljene preko ušiju, Dok Holidej ih je čuo kako mu se približavaju, idući niz reku. Kretali su se lagano, sistematski pretražujući svaki žbun i svaku skupinu vrba na koju su nailazili.

Iza bandita pružao se nasip, krvavo razbojište, nepodmireno krdo goveda i konji koji su sapeti pasli, a milju dalje nalazio se ranč.

Na koncu te najduže noći u njegovom životu sve se to zapadnjaku činilo kao da se nalazi negde strašno daleko. Kad bi samo mogao da se dočepa suve municije! S ovlaženim mecima njegov kolt nije vredeo ništa. Ili bar kad bi mogao da se dočepa konja... Tako bi mogao da stigne do ranča „Boks 9“ i digne uz-bunu...

Od hladnoće je počeo cvokotati. Pošto su ga prikovali na prostoru između brza-ka, on se tokom noći izvukao na obalu, među vrbe i više puta zagrevao skaku-

tanjem kako bi sprečio da ga jaka hladnoća ubije.

Svaki put kada bi iz svog zaklona kroz zastor od vrbovog granja provirio i osmotrio mesečinom obasjan predeo, video bi bandite na straži. Kada je s prvim svetlom bio prinuđen da ponovo uđe u vodu, pomislio je da će od hladnoće umreti, ali je ipak preživeo. Bar do sada.

Snagom volje uspeo je da zaustavi drhtavicu. Ponovo se uverio da je u trenucima smrtne opasnosti ljudsko biće u stanju da u sebi probudi neslućenu energiju samoodržanja i snagu samokontrole. Dobro, možda majka priroda nije te moći rasporedila podjednako na sva ljudska stvorenja, ali Dok se više puta uverio kako te moći u njemu postoje.

Koliko dugo će ta probuđena energija potrajati to je zavisilo i od sreće i od hladnoće i od sudbine. Bio je siguran samo u to da se tim zlikovcima neće lako dati. Upotrebiće svu svoju veštinu i svako zrno lukavosti da bi što duže odložio onaj fatalni trenutak kada će ga strašni Tagert pogledati preko nišana svog revolvera.

Odagnavši iz glave sumorne misli, zapadnjak se lagano spustio niz reku u pravcu severa. Ako bi mogao da im umakne i da ih zavarava, pokušaće da se zaobilaznim putem vrati na ranč. Jer na severu prostirala se samo otvorena, ravna pustara gde bi lako mogao da bude gonjen i uhvaćen. Ali na jugu se nalazio ranč, a južno od ranča obronci koji su vodili u ogromnu planinu Testament. S dosta sreće mogao bi se dočepati...

Nad rekom je lebdela magla, hladna i podmukla, ali u tom trenutku njegov jedini prijatelj i saveznik.

Opreznim korakom lovca Dok je krenuo pored visoke obale. Imao je na umu određeni plan, jedini koji mu je izgledao izvodljiv. Taj trik već mu je bio uspeo jednog letnjeg dana kada je njime prevario svog prijatelja Apača, Brzonogog Jelena. Iako vičan svakom lukavstvu u traganju, Brzonogi Jelen ostao je nemoćan pred vešto smišljenom i izvedenom podvalom. Nije uspeo da nađe Doka, iako je znao da je ovaj morao da se nalazi u prečniku od sto metara. Dok je kasnije otkrio Brzonogom Jelenu svoj trik, ali je bio ubeđen da za njega ovi banditi nisu nikada čuli.

Posle nekoliko minuta naišao je na duboki vir, gde su obale bile dovoljno okomite za ostvarenje njegove namere, ali je obala bila obrasla bokorima trave. Produžio je da hoda dalje dok nije stigao do druge strme obale koja je bila od tamnog, čvrstog blata. Jedno drvo, s čijeg je korenja zemlju odnela reka, pružalo je ka obali svoje ogolele žile.

Veoma oprezno zapadnjak se zavukao između korenja i pazeći da ne obruši više blata i zemlje nego što je bilo neizbežno, počeo je da se zakopava, nabacujući mulj i blato preko svojih stopala, pa sve više uz noge i preko grudi. Privukao je zatim ogolelo granje bliže sebi i ukopavši se između njega kao rak, namazao i zatrpao lice muljem, navlačeći ga na sebe sve dok nije osetio da ga pritiska velika težina od koje je jedva disao. Samo je na ustima ostavio tanak prorez kroz koji je disao.

Kada se bat nogu i lupanje štapova približilo usporio je disanje i umrtvio se. Ipak mu se činilo kako je prošlo dosta vremena dok gonioci nisu došli blizu i još toliko dok nije začuo glas za koji je znao da pripada Tagertu. Neko je prošao obalom iznad njega i pritisak blata i mulja se pojačao. U tih nekoliko sekundi pobojavao se da će biti primećen. Disao je vazduh kroz uski kanalić i u jednom trenutku je zadržao dah jer ga je oblila voda. Neki bandit je skočio u vir da ga pretraži. Osetio je da taj buši štapom zemlju ispod drveta, ali, na sreću, štap ga nije dodirnuo. Čuo je govor ali nije razabrao reči jer su mu uši bile napunjene blatom.

Mulj se počeo sušiti i stvrdnjavati u njegovom nosu. Oči su mu bile sklopljene, ali mu je blato pritiskalo kapke. S mnogo strpljenja nastavio je da osluškuje šumove koji su se udaljavali, dok nije zaključio da se ništa više ne čuje, ali se bojao da je to varka jer su mu uši bile začepjene.

Počela je da ga hvata panika. Znao je da će ubrzo morati da se iskopa iz zemlje i zamoči u vodu ili će umreti, ali nesposoban da vidi i čuje nije mogao da zna jesu li gonioci još uvek u blizini. Ako bi se prerano pokrenuo bio bi ubijen, a ako bi još neko vreme ostao zakopan ugušio bi se.

Prošla je čitava večnost. Ili je to možda bilo samo desetak sekundi? Nije bilo načina da to proceni. Znao je samo da počinje da gubi svest i da mu se od hladnoće ledi i mozak. Pokušao je da pomakne noge.

Do sada su već morali otići. Morali su svakako!

Pokušavši da se okrene u stranu i da se spusti u vodu, ustanovio je da ne može da se pomeri, jer blato se osušilo samo od sebe i pod težinom bandita koji je tuda prošao postalo čvršće. Napregao je svu snagu. Ali blato nije popuštalo, a Dok skoro da više nije mogao izdržati... Tada je, umesto da pokuša da se okrene u stranu, probao da se odupre nogama i digne uvis, koristeći pritom snagu leđnih mišića i bokova.

Odjednom mu je do lica doprlo strujanje vazduha. Gospode Bože, pomislio je, kakvo blaženstvo! Vazduh je bio hladan, a on sam smrznut, ali se ipak osmehivao pod debelom naslagom blata, jer je već pomišljao kako nikada više neće taj zamamni čisti vazduh udisati.

Skinuo je mulj i blato s lica. Znao je da zbog toga može umreti ako se neko nalazi u blizini, ali nije čuo nikakav povik niti pucanj. Ohrabren tom konstatacijom, obrisao je mulj s lica i pogledao oko sebe. Zaključio je da ne vidi ništa sem spuštenog granja vrba.

Sklokao se na čvornovato deblo. Bio je sam. Sam, živ i slobodan.

Ne, ne... podsetio ga je neki unutrašnji glas. Još nisi. Trebalo je da mu pođe za rukom još jako mnogo toga da bi mogao zaključiti kako je zaista slobodan.

Banditi su bili zaokupljeni pretraživanjem jedne dabrove jazbine na koju su naišli šezdesetak metara odatle kada je visoka, blatom umazana silueta izišla između vrbovih grana i šunjajući se, pošla ka jugu duž obale. Sledeća skupina drveća nalazila se dobrih stotinak metara odavde. Ako bi se neki od bandita okrenuo da osmotri teren koji su već bili pretražili sigurno bi ga opazio.

Ali niko se nije osvrnuo i Dok je uspeo da stigne do sledećeg vrbaka, zastane za trenutak da povрати dah, a onda produži ujednačenim korakom.

Uspeo je da stigne do krivine koja se od zapada ka istoku savijala prema nasipu Blad Voter i već je hteo sebi da čestita na uspehu kada je ugledao jednog bandita kako vodom hladi članak na nozi. Puška je ležala na steni pored njega. Činilo se da nije čuo zapadnjakovo približavanje jer kada su im se pogledi susreli izgledao je potpuno zabezeknut. Onda je kriknuo i pružio ruku ka puški. Dok je skočio na njega i gurnuo ga kolenima u istom trenu kada se banditova ruka spustila na pušku. Bandit je bolno zastenjao i besno pokušao da strese napadača sa sebe. Holidejeva pesnica ga je onda pogodila u vrh brade i banditove oči su se staklasto ukočile.

Dok mu je zadao još jedan udarac i sam iznenađen svojom snagom. Bandit se otkotrljao na leđa. Dograbilvši pušku Holidej ju je prineo ramenu i uperio cev u banditovo lice, ali nije povukao oroz. Jednostavno nije mogao. Procedivši psovku, okrenuo je oružje i udario bandita kundakom po čelu. Bandit se još jednom otkotrljao, a Dok ga je preskočio i potrčao ka konju koji je stajao blizu sledeće okuke. U istom trenutku začuo je divlju viku. U nekoliko skokova stigao je do konja i bacio se u sedlo kada je prasnuo hitac i olovno tane pogodilo konja pod njim.

U tom dramatičnom trenutku zapadnjak je pomislio kako je sve propalo. Konj je posrnuo, ali je odmah nastavio trk. Obazrevši se u sedlu, Dok je ugle-

dao bandite koji su vičući trčali prema svojim konjima.

Punih četvrt milje Holidej je gonio konja u smeru zapada, ka ranču „Boks 9“. No kada su banditi, prozrevši njegovu nameru, krenuli u preriju da mu preseku put, Dok je trgao vođice i usmerio konja ka jugu.

Tamna i ogromna u ledenom svetlu jutra, tamo na jugu uzdizala se silueta planine Testament.

* * *

Žena je prebacila preko konopca poslednji komad posteljine i umorna krenula ka kući da bi uzela sledeći naramak rublja.

Bila je to prsata izbledela plavuša, koja je nekada morala biti vrlo privlačna. Hodala je teškim, tromim korakom osobe koja se pomirila sa svojom usamljenošću i nebrojenim, beskrajno dugim danima koji su ispijali sjaj njenih očiju i oduzimali mekotu i ten njenoj koži.

Život u graničnim oblastima Novog Meksika bio je težak čak i za one žene koje su u blizini imale susede kao i mogućnost da dosta brzo dođu do grada. A ovde, u podnožju planine Testament, petnaest milja daleko od najbližeg ranča i tridesetak milja od grada Čedvika, s mužem koji je najveći deo vremena proizvodio goneći stoku po pašnjacima, život je morao zaista biti pravi pakao na zemlji.

Tako je bar mislila Samanta Blejk, izbledela, umorna plavuša. Ona sebe više nije smatrala ženom, a još manje lepom. Bila je prosto živa pokretna stvar, koja će se u doglednom, ne predugom vre-

menu sasvim sasušiti, naborati i letnje žege i zimski mrazevi i snegovi odneće je s ovoga sveta, baš kao i svaku drugu prolaznu stvar koja postoji na ovoj surovoj, prema čoveku neprijateljskoj zemlji.

Dok je ona oborene glave, s teškim vunenim šalom, omotanim oko povijenih ramena, išla polako ka kući, u preriji se na vidiku pojavio jedan konjanik. Podigla je glavu i ramena su joj se za trenutak ispravila. Nagoveštaj radosti pojavio joj se u crtama lica i u njenim umornim očima kresnuo je sjaj.

Društvo?

Poslednji posetioци koje je videla na njihovom ranču bili su pre punih sedam nedelja. A i to je bila samo grupa Juta Indijanaca iz doline Krou Krik. No ona se osećala toliko usamljenom da je čak i njih dočekala dobrodošlicom.

Kada se užurbani konjanik približio, njoj se učinilo da ga je prepoznala, mada je u njegovom izgledu bilo nečeg čudnog, nesvakidašnjeg. Bio je visok, tamne kose i uspravnog držanja u sedlu. Čudno je bilo to što je čak i na tolikoj udaljenosti izgledao kao da je bio uvaljan u blato.

Pogledavši ga pažljivije, otkrila je ko je taj muljem i blatom umrljani konjanik. Pre nekoliko dana prošao je tuda, jašući s njihovim prvim susedom Džimom Tolandom i kako se Toland, kao pažljivi sused zadržao u kurtoaznom razgovoru s njom, imala je priliku da dobro osmotri tog visokog džentlmena. Iste večeri je od muža čula da je taj Tolandov gost poznati avanturista, ali to što je čula govorilo joj je manje od iskričavog sjaja njegovih sivoplavih

očiju. Sada je taj isti čovek jahao u punom trku ka njihovoj kući, ali je izgledao znatno drugačije nego pre nekoliko dana. A nekih dve milje prema severu, tamo gde se granica ranča pružala preko šumom obraslog brežuljka, pojavila se grupa konjanika koja se brzo približavala zapadnjakovim tragom.

– Oh, mister – dočekala ga je žena, kada je on u dvorištu zaustavio svog zadihanog konja – šta se desilo?

Glas joj je zamro u grlu kada je ugleдалa konjanikovo lice. Odmah je shvatila da se desilo neko zlo. Prinela je instinktivno ruke licu kada je on, stojeći pred njom, ispričao sve o pokolju na ranču Reb Stok.

– Oh, Gospode Bože! Džim Toland mrtav... taj fini i dobri čovek. I njegov sin... i Klensi i Luk...

– Misis Blejk – rekao je Dok zadihano – nemam, nažalost, mnogo vremena. Ubice su mi za petama, a moj konj je ranjen i izgubio je dosta krvi. Možete li mi, možda, dati drugog konja?

Žena je odmah pošla ka štali.

– Naravno, mister Holideje, možete izabrati kojeg hoćete. Ali... kuda ćete otići?

– Postoji samo jedno mesto gde mogu da odem, gospodo – odgovorio je idući za njom ka štali u kojoj su tri konja dremala u svojim boksovima. – Bežim u planinu.

– Ali njih je mnogo i oni će vas tamo goniti.

– To me već manje brine, misis Blejk – Dok otvori vrata štale. – Ja sam dosta lutao planinama i mislim da ću se snaći i u ovoj. – Pokazao je prstom na jednog

snažnog, prsatog ždrepcu. – Da li bih mogao da uzmem ovoga?

Žena se odmah saglasila da je to u redu. Zatim je pošla za zapadnjakom iz štale i ostala da ga posmatra dok je on rasedlao svog ranjenog konja i osedlao odmornog. Za to vreme gonjoci su prišli znatno bliže.

– Moliću se Bogu za vas, mister Holideje – obećala je kad se Dok vinuo u sedlo. – I odneću vest u grad. A obavestiću i šerifa. To što se desilo je užasno.

– Da, užasno je, gospodo – Dok se u sedlu okretao da osmotri bandite. – Sad moram da krenem. Ja ću ih odmamiti odavde. Čim gonjoci budu nestali s vidika, molio bih vas da upregnete konja i odete na ranč „Boks 9“. Moglo bi se desiti da se banditi ovuda vrate, a sigurno ne biste želeli da vas ovde zateknu samu.

– U redu. A vas neka sreća prati, mister.

– I ja vama to želim, misis Blejk. Imate li možda neki revolver i municiju za njega?

Pretrčavši preko verande, Samanta je iz jednog trouglastog stola izvadila kutiju revolverskih metaka i bacila ih Doku u šake. Uz kratak naklon glavom, Holidej je odjahao, bodreći odmornog konja pritiskom peta u slabine. Skoro ne dodirujući tle nogama, ždrebac je leteo preko prazne prerije sve dalje od kuće i sve bliže dolini i prolazu Tomahouk kroz koji se stizalo do planine Testament.

Suze su zamaglile oči Samante Blejk i, utrčavši u kuću, ona je s police uzela vinčesterku. Tolandovi su bili njihovi najbliži susedi i prijatelji. Džima Tolanda je smatrala za ozbiljnog ali prijatnog

i časnog čoveka, a njegov sin bio je jedan od najprijatnijih mladića koje je upoznala. Teško je bilo verovati da su njih dvojica i njihovi kauboji tako svirepo iskasapljeni.

Računala je u glavi koliko vremena će joj trebati da stigne do ranča „Boks 9“, kada se kroz sve tiši topot Holidejevog konja, koji je nestajao u oblaku prašine prema brdskom prolazu, začuo topot kopita jednog drugog konja koji se približavao.

Pohitavši do prozora, provirila je kroz njega i ugledala muškarca građenog kao cirkuski snagator kako pred verandom silazi iz sedla. Krenula je da digne pušku i nanišani, ali ju je on u istom času primetio i njegov kolt je poleteo iz futroie i crni otvor revolverске cevi bio je uperen prema njoj.

– Polako, ženo – rekao je došljak preteći. I dok je ona još uvek stajala, neodlučna da li da puca ili da zalupi vrata, on je pretrčao preko verande, snažnim ramenom grunuo u vrata i uleteo u odaju. Nikada do tada Samanta nije videla takvog grmalja, koji se i pored ogromne težine kretao lako kao panter.

– Ima li koji muškarac ovde? – upitao je.

– Nema. Moj muž je odsutan. – Samanta je smogla hrabrosti da uperi pušku. – Šta vi tražite ovde?

– Zovem se Tagert – njegove mrke obrve kao da su zatreperile. – Ali ti to ionako znaš.

– Otkud bih znala?

– Od onog čoveka?

– Kojeg čoveka?

Tagert iskezi zverske zube.

– Igraš previše opasnu igru, ženo – zavrteo je revolver oko prsta. – Kuda je otišao?

– Nemam pojma. A sada, molim vas, idite.

– Taj čovek mi je jako potreban, ženo. Kuda je otišao?

– Koliko puta treba da vam kažem da ne znam?

Tagert sleže ramenima.

– Dobro. Ionako ćemo ga brzo uhvatiti. – Pogledao je na drugu stranu i njoj je laknulo. Zatim se on okrenuo ponovo ka njoj i oteo joj pušku iz ruku pre nego što je ona toga postala svesna. Samanta je ustuknula pred njegovom narogušenom telesinom i pred nečim groznim što je opazila u njegovim očima, sjajnim kao u zveri koja čeka žrtvu.

– Ti znaš, je li tako? – upita Tagert blagim glasom, odlažući pušku u stranu.

– Šta to? Ja ne znam ništa.

– Znaš da sam ubio Tolandove i njihove kauboje. A na temelju izjava takvih gospođa kao što si ti, čovek može biti obešen.

Samanta Blejk nije rekla ništa. Uzmičala je koliko je mogla, sve dok leđima nije stigla do zida. Osećala je opasnost, a ipak je znala da nije uplašena koliko bi inače zbog toga morala biti. Duboko u sebi naslućivala je da je čak i sposobnost za pravi strah u njoj bila otupljena pod težinom njenog života. Ta pomisao probudila je revolt u njoj i učinila je ljutitom i prkosnom.

– A šta vas na ovom svetu navodi na pomisao da ćete se posle tako strašnog zločina izvući, čak i ako nema svedoka i onih koji bi vas mogli teretiti?

– To uopšte nije bitno. Važno je da bez njih lepše spavam i to je sve.

U tom trenutku usamljena žena je znala da je osuđena na smrt. Pomislila je da će se od toga uplašiti. Ali strah ipak nije dopro do njenog srca i ona je skoro radosno i prkosno zabacila glavu i pljunula banditu u lice.

Istoga trenutka Tagertov revolver je grmnuo i od tog treska zazvečali su vrata, prozori i posude na policama. Kao da se cela kuća zatresla iz temelja.

Ali Samanta Blejk nije ništa ni čula ni osetila. Deset godina na ranču, koje su joj se činile kao večnost, i njena usamljenost bile su okončane.

* * *

Banditi su mu se približavali i Dok više nije u pogledu toga mogao zavaravati sebe kada je zaustavio svog penom pokrivenog konja na vrhu kanjona sačinjenog od crvenih stena. Dva časa ranije, kada je jedna dvočlana banditska tragačka grupa otkrila njegov trag blizu klisure Dinebito, ti gonioci su se nalazili na udaljenosti od dve do tri milje.

Sada je to rastojanje bilo svedeno na manje od milje.

Lou Blejk je bio dobar čovek, ali je držao rdave konje. Proklinjući u sebi životinju koja ga je nosila, sjahao je da proveriti njene prednje noge. Nešto pre toga, kada su izašli iz poslednjeg kanjona, ždrebac je stao nogom u rupu pre-rijskog zeca i pao. Bilo je pravo čudo da nije polomio noge, ali su mu obe prednje bile duboko zasečene. Mogao je da nastavi dalje, ali je taj pad, udružen sa nedovoljnom izdržljivošću njegovog

konja doprineo tome da su sa svakom pređenom miljom gubili na prednosti. Dok se sada pitao koliko će još dugo ždrebac izdržati. Stajao je i milovao konja po vratu pokrivenom svilastom dlakom i osluškivao ždrepčevo umorno dahtanje. Nalazio se u divljoj pustari s dvojicom ubica za petama i još šestoricom ili sedmoricom drugih, raštrkanih širom doline oko reke Svejla, a svi oni imali su zdrave i izdržljive konje.

Oblak prašine, koji se uzdizao za gonjocima bivao je sve veći. Ispred tog oblaka zapadnjak je mogao da razazna bandita Luka Mek Tajga, koji je raširio ruke kao da leti a ne da sedi u sedlu. Njegov kompanjon Feliks Mir bio je u poređenju s njim prava minijatura. Smrknutog lica, ličio je na džokeja koji je jahao na punokrvnoj arapskoj kobili.

– Žao mi je, konjiću – promrmeljao je Dok, penjući se u sedlo i terajući petama svog ždrepcu u trk – ali moramo nastaviti da bežimo. Nema nam druge.

Međutim i taj kratak odmor pokazao se dovoljnim da osveži njegovog konja i povрати mu snagu. Nastavili su trk, sledeći okuke i zavoje sve dok se tle nije proširilo u blage, stepenasto poredane široke ravni.

Bilo je malo i to kržljavog drveća i pokoji bor koji se kao usamljeni stražar dizao k nebu, ali bilo je dosta sitnog žbunja, trnja kupine, mirte i sličnog rastiinja. Jedva se izvukavši iz tog trnjaka, zapadnjak osmotri teren koji se naglo menjao.

Planina Testament bila mu je nepoznata, a ovaj njen deo razlikovao se od planinskih predela u Arizoni. Dok se nalazio duboko u prvoj i najnižoj dolini

tog masiva – u dolini reke Svejla. Nešto dalje zaravni i platoi protezali su se u blagom nagibu ka dolini Houpa Ful. A dalje odatle nastavljale su se udoljice i usponi stepenasto sve do vrha odakle je počinjala snežna kapa planine.

Holidej je savladao jedan oštar kameni prevoj i konj je pošao niz blagu padinu u dolinu gde je nejasno obeležen puteljak prelazio preko vode. Skrenuvši malo ulevo, preko širokog travnatog uzvišenja, Dok oseti kako konj podrhtava pod njim. Životinja je očigledno brzo gubila snagu.

Od kako su izašli iz kanjona s crvenim liticama banditi su se Holideju približili za još stotinu metara. Dok je očajnički pretražio pogledom put pred sobom. Nije poznavao ovaj kraj, ali se nadao da ga ni banditi ne poznaju bolje. Bežao je pred njima nasumice, očekujući da će u nekom trenutku moći da se prikrije i provuče pored njih putem kojim su došli, sve do prerije i mesta gde je bio primećen. No dok je jahao ispod neba prepunog uskovitlanih snežnih oblaka, činilo mu se da ga je sreća napustila.

Snežnih oblaka?

Zapadnjak je iznenađeno pogledao ka nebu. Sve vreme je bio toliko zaokupljen svojim konjem i gonjocima da nije ni primetio olujne oblake, koji su se gomilali na zapadu.

Onda je slab nalet vetra zaljuljao vlati trave i dodirnuvši zapadnjaka vratio u njegovo telo osećaj hladnoće. Naleti vetra dobijali su na snazi, preteći da se pretvore u oluju. Tutanj i huk s nebesa skoro da su zaglušivali besne povike koji su dopirali za njim.

I banditi su primetili olujne oblake i pobojavši se da će im žrtva umaći, šibali su konje, terajući ih na krajnji napor. Holideja je već obuzeo blagi optimizam i nada da će mu oluja pomoći da umakne, kada je, prelazeći preko jednog plitkog potoka, osetio kako je konj pod njim posrnuo.

– Izdrži još samo malo, konjiću – šapnuo je molećivo. – Još samo malo...

Konj kao da je odgovorio na njegove molbe i posle dvadesetak metara posrtanja i spoticanja nastavio hrabro trk. Dok ispravi mišljenje o konjima Koua Blejka. Možda njegovi konji nisu bili punokrvni, ali su imali srca.

Odjednom je jedan velik i gust oblak potpuno zaklonio sunce. Donji deo oblaka, nalik na džinovski, okrugao trbuh dobio je zelenkastožutu boju. Bič bleštave munje se vnuo je iz njega i duboka grmljavina potresla je planinski masiv.

Iza zapadnjaka prasnula je puška, nagoveštavajući novu, blisku opasnost. Pa ipak, Dok je uhvatio sebe kako mu i u tom kritičnom trenutku misli blude. Između sunca i oblaka, munja, groma i doline u kojoj je šumila rečica, sve je izgledalo toliko nestvarno da nije mogao da veruje kako su mu ubice za vratom i kako je smrt realna pretnja. Toliko puta je već jahao s opasnošću za leđima da ga jedan pucanj nije mogao uzbuditi...

Tras!

Drugi pucanj vratio ga je u stvarnost. Pomislio je na Džima Tolanda, njegovog sina i njegove hrabre kauboje i u njemu je ponovo proključao bes. Skoro da se pokajao što nije ubio onog bandita kraj potoka.

Odjednom su sve četiri noge ždrepcu odbile da ga nose ma i metar dalje. Životinja je svom težinom pala, odbacivši konjanika preko sebe i ovaj se srušio u jednu rupu.

Dok je pao na tle, ali pod povoljnim uglom, tako da je kotrljanje ublažilo udar. Kada se konačno zaustavio u korenju jednog stabla, prvo što je učinio bilo je da proveriti da li mu je revolver još u futroli... Bio je. Ohrabren time, zapadnjak je skočio na noge.

Udahnuvši duboko vazduh, potrčao je preko jednog travnatog uzvišenja i stigavši do vrha, zastao je kao ukopan. Put mu je presecio jedan rečni rukavac, ne previše dubok, ali bučan i zapenjen. Onda je naišao snažan nalet ledenog vetra i skoro ga oborio s nogu. Krupne kišne kapi zapljusnule su ga po licu i dok je on grozničavo razmišljao kuda da krene, iza sebe je čuo sve glasniju viku.

Mek Tajg i Mir, koji su jurili ka njemu, nalazili su se na svega pedesetak metara.

Dok podiže kolt. Gledajući preko nišana gonioce pomislio je koliko se čovekova nadanja mogu razlikovati od stvarnosti. Dolazeći na ranč Džima Tolanda, mislio je da će provesti nekoliko prijatnih sedmica u dokolici i ćaskanju, a umesto toga čud sudbine nametnula mu je najžešću moguću borbu za opstanak. Opet je, po ko zna koji put, hodao po oštrici između biti i ne biti.

Pritisnuo je okidač dva puta. Bio je iscrpljen, smrznut, držao se rukom za stenu da ne bi pao i hici su promašili, mada ne sasvim. Jedan metak je ipak našao cilj i konj Feliksa Mira se spotakao i pao. Mir je iskočio iz sedla.

Mek Tajg je u istom trenutku zategao vodice i zuba iskeženih od besa, zgrabio pištolj. Crvenkasti plamičci sevnuli su ka zapadnjaku.

Jedno tane okrznulo je Doka po vratu i on taj dodir oseti kao usijano gvožđe. Uzvratio je jednim hicem i Mek Tajg je jurnuo u zaklon. Dok se okrenuo i sjurio ka potoku.

Nije znao koliko je potok dubok, ali to je bila njegova jedina šansa. Nije mogao da se odupre dvojici do zuba naoružanih profesionalnih zlikovaca. Njegov kolt je prema njihovim puškama bio igračka.

Pridržavajući se za stenu, spustio se do potoka. Nalet vetra i kiše obrušio je nekoliko komadića stene na begunca. Jedan kamen veličine pesnice pogodio ga je u leđa i oštar bol sevnuo mu je telom. Odmah zatim zagazio je pažljivo u penušavi brzak.

Brzak srećom nije bio dubok i dopirao mu je samo do butina. Mada ga je ledena voda sekla kao noževi, uspeo je da se dočepa druge obale. Noge su mu bile tako sleđene da ih nije osećao kao svoje. U svesti su mu se mešali šumovi i utisci: blesak munja, grmljavina, kotrljanje kamenja, ledena kiša, buka penušave vode. Konačno se ipak dočepao čvrstog tla. Pedesetak metara iza njega, gonio ci su pripucali i zasuli ga kišom metaka koji su zviždali oko njega, ali zbog slabe vidljivosti nijedan ga nije pogodio.

Dok potrča prema jednom useku u steni, koji mu se učinio pogodan. U nekoliko sekundi, koliko mu je trebalo da pređe tih desetak metara, olovo je prštalo po kamenju oko njega i fijukalo mu oko ušiju. Zastavši u useku tek da se izduva, Holidej je odmah zatim nastavio

da trči uzbrdo, zasipan kuršumima još jače. Bilo je to iskušenje njegove fizičke i duhovne izdržljivosti.

Kroz buku oluje i šum brzaka, do njega su i dalje dopirali povici, ali sve slabiji i slabiji. Kada je prešao preko vrha jedne dugačke stene, pedesetak metara iznad korita potoka, okrenuo se da baci pogled iza sebe i ugledao dvojicu bandita kako na jednom konju ulaze u potok. Mek Tajg je vođicama šibao konja, koji se opirao i terao ga da zagazi u hučeći brzak.

Zadihan i iscrpljen, Holidej se oslonio na stenu i pogledao u magacin svog revolvera. U njemu je imao još dva metka. Mašio se rukom za džep da izvadi ostatak municije, koju je u bekstvu uzeo od Samante Blejk, ali se zaprepastio kada je zaključio da mu je džep skoro prazan. Bio je izgubio kutiju s municijom i ostao samo s nekoliko metaka. Posle svih nevolja samo mu je još to trebalo! Podigavši kolt, nanišanio je što je bolje mogao kroz zavesu kiše, nošene vetrom. Banditi su mu izgledali kao nejasan, isprekidan obris na pozadini bele, zape njene vode.

Pri takvim uslovima bilo je teško pogoditi, ali je Dok ipak opalio dva puta. Odmah je znao da je promašio.

No pucnji nisu ostali bez efekta. Već uplašeni konj čuo je pljuskanje hitaca oko njegovih nogu i to je bilo dovoljno da panično poskoči. Uz prodorni njisak, životinja se digla na zadnje noge. Mir je kliznuo s konjskih sapi i Dok je čuo kako Mek Tajg urla, pokušavajući da obuzda životinju. Mir je kriknuo, ali je uspeo da se iz potoka uhvati za uzengiju. No prsti su mu kliznuli s mokrog

gvožđa i Mek Tajg se nagnuo u sedlu i pružio ruku da ga dohvati.

Ali u sledećem trenutku voda je zanela Mira i poklopila ga. Dok je očekivao da će se Mir brzo pojaviti na površini jer je voda bila plitka, ali to se nije dogodilo. Brzak je poneo bandita i Dok je čuo kako Mek Tajg poziva kompanjona, a zatim je okrenuo konja i vratio se na drugu obalu.

To je Doku bilo dovoljno. Okrenuo se, nastavivši da se penje uzbrdo i uskoro mu je šuma kroz koju je prošao zaklonila reku i dolinu.

Prošao je jedan čas, a onda još jedan. Oluja je malo-pomalo prestala, ali mokra i blatnjava spodoba, koja se probijala sve dalje preko prevoja iznad reke Svejla jedva da je toga bila svesna. Holidej je bio umoran, skoro utrnuo i ošamućen do iscrpljenosti. No nastavio je da hoda dalje, sada sve više vođen samo golim instinktom i strahom da bi zastanak značio smrt. Ne osećajući sopstvene noge, nastavio je ipak da se penje. Nekoliko puta naleteo je na drvo ili stenu, koje čak nije ni video...

Pala je noć, a on je i dalje išao, ali vrlo polako. Ipak, nejasno je opažao kako je teren pred njim pitomiji i pristupačniji, kao i da kiša sve slabije pada. Nekoliko poslednjih munja sevnulo je dalje na zapadu, gde se oluja lagano stišavala.

Odjednom se spotakao i pao na kolena.

– Moram da nastavim dalje – izustio je poluglasno i s naporom ustao na noge.

Onda je u obližnje drvo udario grom. Dok poskoči od iznenadnog, munjevitog

treska i prigrli stablo jednog velikog hrasta. Držeći se čvrsto za deblo, osetio je dah sumpora i nagorelog drveta. Još jednom je ponovio u sebi da mora nastaviti bekstvo. Ali telo je odbilo da poslušava volju. Svet oko njega počeo se vrteti i Dok kliznu niz deblo. Poslednjom snagom zario je nokte u rapavu koru, ali ništa više nije moglo da ga zadrži.

Pod njegovim nogama vladala je tama i on kliznu u mračni bezdan. Učinilo mu se da ga je nešto ponelo i da leprša kao suv list na vetru, a onda je sve oko njega prestalo da postoji.

* * *

– Baci još jednu oblicu na vatru, Henlejne.

– Odmah, Tagerte.

– Baci dve oblice.

– Hladno ti je, gazda?

– A kome nije?

Jedan za drugim, dva komada drveta pala su u vatru, koju su banditi naložili u planinskom prolazu zvanom Slot i Tagert je prišao i okrenuo leđa vatri, dok se Henlejn udaljio da se pobrine za njihove konje.

Iznad nazubljenih planinskih vrhova nebo je počelo da bleđi. Završivši posao oko konja, Henlejn se vratio ka vatri i počeo da priprema kafu. On je po prirodi bio govorljiv, ali mu je Tagertov izraz lica oduzeo volju za razgovorom.

Henlejn je zapazio da je posle njihovog neuspeha da preko noći uhvate begunca, Tagert zapao u rdavo raspoloženje. Tu, u prolazu Slot, očekivali su ostale da se vrate iz drugih krajeva doline i da podnesu izveštaj. Kiša je padala celu noć i

hladnoća je bivala sve jača. Henlejn se iznenadio kada mu je Tagert rekao da stanu i zapale vatru, iako su ostali nastavili potragu za Holidejem. Po Henlejevom mišljenju Tagert je bio jedan od najupornijih ljudi koje je ikada sreo, pa ipak je on prekinuo potragu pre ostalih.

Mada je stajao naizgled utonuo u misli, Tagert je itekako bio svestan pogleda svog pratioca i pogađao je razlog takvih pogleda. Terajući nemilice celu noć svoje ljude, on sam je odustao od potrage. Tako nešto moralo je zbuniti tupavka kakav je bio Henlejn, pomisli Tagert. Samo bi Harknes mogao da shvati njegov postupak. Samo je Harknes bio tamo.

Visoke kamene litice prolaza Slot imale su neke sličnosti sa zidinama kaznionice sa nazubljenim kulama i puškarnicama, pomislio je Tagert. Ali kroz te prirodne kamene barikade uvek je postojao neki prolaz. Samo su zidine načinjene ljudskom rukom uspevale da prkose i ponište napore čak i onih najjačih i najočajnijih zatvorenika, koji su pokušali da se kroz njih probiju u slobodu.

Nikada nijedan zatvorenik nije uspeo da pobegne iz „Pionira“. Upravnik kaznionice time se hvalio ali s razlogom: bila je to istina. Stotine njih pokušali su bekstvo, a malo njih je bilo tako blizu cilja kao Tagert tokom svog desetogodišnjeg tamnovanja, ali čak ni on nije uspeo do kraja.

A posle svakog neuspelog pokušaja sledila je kazna. Sledila je rupa.

U kaznionici „Pionir“ samice su bile napravljene tako da slome duh nepokornih, kao što je Tagert, koji se nije mirio

sa šibama ili batinanjem palicama okrutnih čuvara. Samice su po pravilu slamale takve nepokorne ljude i mnogi od najtvrdih zatvorenika odlazili su u njene podrum, proklinjući i hvaleći se da nikada neće pokleknuti, da bi se po izdržanoj kazni vratili otuda praznih očiju, klecajući kolenima i slomljeni do kraja.

U rupi, kako su zatvorenici zvali poseban podzemni odeljak sa samicom, vladali su zima, mrak i glad. Pre nego što je zatvorenik bio bačen u takvu ćeliju, s njega su skidali svu odeću. U rupi nije bilo postelje ni ležaja. Čak i usred leta tamo je bilo hladno. Svakim danom fizička patnja i bol bivali su sve jači, sve dok zatvorenik na kraju nije osetio kako se utapa u taj stravični bol i nestaje kao komad papira koji lagano gori u vatri. On, Tagert, osećao je taj bol i borio se protiv njega, masirajući telo rukama i krećući se beskrajno u krug po minijaturnoj ćeliji.

Kada bi hteo da pije, morao je da razbija led na posudi za vodu. Jedanput dnevno dolazio je stražar s nekoliko kašika bedne hrane. Tada su nastajali kratki trenuci svetlosti... svetlosti svetiljke, nečega što je Tagertu više od svega nedostajalo.

Rupa je i bila izmišljena tako da u njoj vlada potpuna tama. Nije bilo čak ni najmanjeg nagoveštaja nekog sivila, sličnog svetlosti. Jedinu posetiocu uvlačili su se ispod vrata, zureći crvenim očima i gladno cičeći.

Tagert je lako izlazio na kraj s pacovima. Gazio ih je golim nogama ili ih je hvatao i ubijao, treskajući ih o zid. Posle izvesnog vremena ti stalni stanovnici

rupe naučili su da izbegavaju čeliju kada se u njoj nalazio Tagert. Ostavljali su ga na miru da beskrajno dugo vežba, izvođeci bezbrojne sklekove, čučnjeve i skokove s kraja na kraj ćelije. Čeličnom voljom nastojao je da održi kondiciju kako bi, kada dođe taj čas, bio spreman da uzvрати udarac.

Osveta.

Ta reč postala je za Tagerta svetinja: ključ njegove izdržljivosti i opstanka. Pomisao na osvetu bila je jedina svetla tačka, koja ga je spasavala da ne poludi. Slatka i strašna osveta svima i svakome ko je ikada uzeo učešće u njegovim mukama i kažnjavanju.

Jednom je bio osuđen na tri meseca samovanja zato što je povredio trojicu čuvara. Dvanaest sedmica, iako je dotle najduža izrečena kazna bila šest, a taj osuđenik je iz samice izašao lud.

Ta strahovita kazna nije imala vidljivog efekta na Tagerta, ali je posle toga on izašao uplašen. Strah je bio posledica mraka. Senke više nisu prijale umornom Tagertu i potpuna pomrčina ga je od tog trenutka uvek činila nervoznim.

Tagert je u zatvor ušao kao kradljivac stoke, a otud izašao kao čovek s opsesijom da se osveti za svaki minut koji je proveo u tami. Odlučio je da izravna račun s Tolandom na prvom mestu i to brzo, potpuno i strašno. A zatim i s Dokom Holidejem, koji nije bio ništa manje kriv za njegove muke. Posle toga, mislio je, nastaće dani blagovanja: Novi Meksiko sa svojim punim bankama i čuvarima reda, koji će pokušati da ga zauzave. Plivaće u krvi i plenu. To će mu pomoći da zaboravi mrak...

Tagert je srknuo gorku kafu koju mu je Henlejn doneo i namrštio se. Ujutru se osećao znatno bolje, iako je svoj strah od tame smatrao samo malim hendikepom. Jer mogao je konačno uvek kada bi mu senke zapretile svojim stravičnim oblicima, baciti na vatru naramak drva i odagnati taj nemir.

– Tagerte – dozvaog ga je odjednom Henlejn.

– Šta je?

– Čini mi se da sam čuo pucanj.

– Iz kog pravca?

– Iz pravca juga.

Čim su popili kafu dvojica bandita napustili su prolaz Slot i pošli dolinom Houp Ful ka jugu. Tagert je jahao ispunjen uverenjem da su njegovi ljudi stigli Holideja i ubili ga. Po njegovom mišljenju sreća nije večna, a on je verovao da je samo slepa sreća omogućila Holideju da ubije njegovog brata i isklizne im kroz prste a zatim umakne u planinske predele i da tamo u jednom trenutku bude uzrok Mirovog davljenja.

Najzad, i Holidej je bio samo čovek.

* * *

Jutarnji vetar odagnao je poslednje olujne oblake s južnog kraja doline Houp Ful. Jedan vuk, s podignutom povređenom prednjom nogom, stajao je i posmatrao čoveka. Zver je stajala nepomično. Imala je veliku šiljatu glavu i užagrene crvene oči. Zategnute čeljusti otkrivale su snažne, žute zube.

Posle nekoliko trenutaka vuk je skrenuo svoj oštar pogled prema dolini. Tamo negde tragali su konjanici, ali oni su bili suviše daleko da bi za vuka pred-

stavljali neku opasnost. Zato se pogled zveri vratio na telo čoveka, ispruženog pored prastarog hrasta. Tiho režanje začulo se iz njegovog grla kada je hramljući izašao iz svog skrovišta i polako pošao ka čoveku.

Svetlost je kroz zatvorene očne kapke doprla do zapadnjakovih zenica i odagnala teške snove. On je spavao na mestu gde je pao i revolver mu je bio ispao iz ruke. Vrat mu je bio ukrućen i bolan zbog neugodnog položaja u kome je ležao, a i celo telo ga je bolelo od velikih napora, udaraca i uboja tokom bežanja. Mišići su mu bili skoro paralisani i on se s mukom uspravio i seo, a onda pružio ruku da uzme revolver.

U istom trenutku ugledao je vuka.

Zver je stajala i posmatrala ga iz jednog žbuna na udaljenosti manjoj od trideset metara. Stajala je nepomično kao da ne diše, a oči su joj sijale pri jutarnjem svetlu.

Hladna jeza obuzela je zapadnjaka kada je shvatio šta se moglo desiti da se nije na vreme probudio. Pipajući rukom, potražio je svoj kolt. Prsti su mu bili utrnuli od hladnoće i oružje mu je dvaput iskliznulo iz šake pre nego što ga je čvrsto uhvatio. Nanišanivši na vuka, povikao je:

– Beži od mene, životinjo!

Vuk je zakrvavljenim očima pogledao revolver, a onda lakim elastičnim korakom nestao među stenama.

Holidej je prisilio sebe da ustane i protegli se kako bi ublažio bol i utrnulost. Uprkos svemu, bio je još živ i čitav... S tom pomišlju krenuo je dalje čim je za to smogao snage.

Krenuo je ka jugu.

Sve se više udaljavao od civilizacije, s ciljem da se dočepa visokih, malo poznatih planinskih staza iznad linije gde je rasla gusta borova šuma, što dalje od ubica. Pretpostavljao je da će tamo naići na neku grupu lovaca ili kopača zlata, koji su se uvek motali po ovakvim predelima u kojima je bilo divljači u izobilju, a i izgleda da se nađe na bogatu zlatonosnu žicu. Nadao se da će mu oni, ukoliko nađe na njih, pružiti potrebnu pomoć. Sem toga, koliko je znao, u toj oblasti živelo je jedno pleme Juta Indijanaca, negde oko planine Oštar Zub, ali Juta Indijance bilo je dosta teško naći, jer su se klonili belih ljudi. U ovakvoj situaciji i oni bi mu dobro došli kao saveznici.

Iz pričanja Džima Tolanda i kauboja na ranču Reb Stok saznao je da u blizini Čikaso planine živi neki čudan pustinjač, a prisećao se i priča o dvojici poludivljih lovaca, koji su logorovali na padinama planine Old Baldi. Možda, ako bude imao sreće... Ne tako, odmahnuo je glavom. Imaće sreće! Naići će na nekoga ko će mu pomoći, prikriti ga za neko vreme i dati mu konja da odjaše u Čedvik i tamo potraži predstavnika zakona.

Posrnuo je jer ga je iznenada savladala slabost. Bio je umoran, prozebao, gladan i žedan. Ali stisnuo je zube i nastavio da hoda.

* * *

Skriven iza žbunja jasike, nedaleko od mesta gde se dolina širila u prostranu ravnici, šumski vuk je nanjušio miris lešine kanadske kune, životinje krupnije od jazavca, ostavljene od sitog med-

veda, iza kojeg nije ostalo mnogo. Trbuh gladnog vuka ostao je upola prazan i on je hramljući prišao do ivice žbunja i preko proplanka pogledao čoveka koji se sporo kretao. Sigurnim instinktom svoje vrste vuk je znao da je taj čovek sve slabiji i naslućivao je u njemu lak plen. Dok ga je zver gledala, udaljeni čovek je ponovo posrnuo.

Vuk je obliznuo čeljust dugačkim crvenim jezikom i povukao se nazad u šumu. Držeći korak s čovekom, on se s naporom popeo uz padinu obraslu borovima, koja se nastavljala na pravu planinu.

* * *

Tokom nekoliko prvih časova Holidej je, uprkos svojoj slabosti, prešao prilično rastojanje. Ostavljajući dolinu za sobom, pošao je vijugavim putem kroz šumom obrasle visoravni sve dok nije stigao do jednog proplanka, gde je od iznurenosti morao da zastane.

Seo je i očiju uprtih u put pred sobom počeo da planira kuda će krenuti. Dok se penjao, povremeno se osvrtao i nekoliko puta primetio konjanike u daljini. Ubice nisu odustale od potrage za njim i očigledno su smatrale da je pošao ka dolini Houp Ful. No bilo je jasno da nisu imali pojma kojim putem je pošao i ta činjenica ga je ohrabivala.

Pogladio je rukom čelo i sklopio oči. Samo za trenutak, jer ga je upozorio osećaj neposredne opasnosti. Otvorio je oči i okrenuo se da bi ugledao vuka, koji mu je prilazio s leđa, velik i snažan.

Dok je nekako uspeo da se dignu i uperi revolver, ali pre nego što je stigao

da opali vuk je grunuo u njega i oborio ga. U kotrljanju po zemlji Dok je osetio ujed i razdirući bol u ramenu. Od žestokog bola zamutilo mu se u glavi. Vuk ga je zgrabio za ruku s revolverom, ali Dok ga je snažno gurnuo nogom i odbacio ga metar od sebe, a onda ponovo digao i uperio kolt.

Revolver je planuo ispred razjapljene čeljusti i kuršum je otkinuo veliki komad čupavog uha. Istog trenutka vuk se okrenuo i strelovito zamakao u drveće ostavivši ošamućenog i okrvavljenog zapadnjaka.

Holidej je dosta znao o ujedu. Ako rana ne bi bila dobro očišćena i previjena, postojao je ozbiljan rizik od trovanja krvi.

Dok klonu duhom. Zar posle svega što je preživeo i s uspehom prebrodio, sada da strada od jednog šugavog vuka?

Ta slabost potrajala je, međutim, samo kratko i Dok se ponovo zagledao u put pred sobom. Pomislio je kako je jutro vrlo tiho. I odjek njegovog pucnja sigurno se čuo miljama daleko.

Vrativši kolt u futrolu, ponovo je počeo da se penje, pomažući se pritom i rukama. U pojedinim trenucima vido-krug mu se sužavao samo do sledećeg drveta ili do sledeće stene. Čizme su mu postale teške kao olovo i on je izgubio pojam i o vremenu i smeru kojim je pošao. Počeo je sve češće da posrće i pada i svaki put bi mu bilo sve teže da ustane.

Bledo podnevno sunce lebdelo je u zenitu ali on toga nije bio svestan. Nije primetio ni Indijanca koji ga je posmatrao sa otvora jedne pećine, niti se više osvrtao na kolonu konjanika koja je jahala njegovim tragom samo nekoliko

milja iza njega. Znao je samo to da mora nastaviti da hoda ako želi da živi. I kada je konačno pao i više nije mogao da ustane, poverovao je da je to kraj njegovog životnog puta.

Pridigao se tek toliko da se ledima osloni na jedno oboreno deblo i sedne okrenut putu kojim je došao, s revolverom u ruci. Ležao je tako nepomičan sve dok nije izgubio svest.

* * *

Velika Sova bio je najstariji Indijanac u plemenu Jute, koje je živelo oko potoka Krou Krik u planini Testament. On je bio jedan od osnivača naselja kraj tog potoka kada su Jute Indijanci bili oterani iz njihove postojbine u Koloradu.

On je nekada bio veliki ratnik, ali ti dani su davno prošli. Jute više nisu ratovali. Bezbedni u njihovom skrivenom skrovištu, pod dobro poznatim obrisima planine Oštri Zub, imali su sve što su želeli. Uključujući i mir.

Tako je bilo već mnogo proleća i stari ratnik Velika Sova bio je jedan od onih koji su želeli da se to nikada ne promeni.

Indijansko naselje bilo je podignuto u podnožju jedne litice od krečnjačkih stena na istočnoj strani doline, gde se s visine bučno obrušavao potok bogat vodom.

U procesu promene njihovog ranijeg načina života nomada i ratnika u zemljoradnike i stočare, Jute su vešto iskoristili potok Krou, koji se u dolinu slivao s vrhova Oštrog Zuba. Naučili su da kopaju kanale i navodnjavaju žitna polja i vrtove s bundevama, kao i da grade nasipe. Njihove kolibe od drveta i blata,

kakve su sem njih gradili i Apači, bile su čvrste i brižljivo održavane.

U blizini naselja paslo je krdo konja, koje su čuvali stariji dečaci iz plemena. Koze, ovce, pa čak i nekoliko grla goveda pasli su mirno na udaljenim proplancima. Bilo je to spokojno i divno mesto, odsečeno od ostalog sveta nepristupačnim stazama i puteljcima koji su vrludali kroz vrleti i bili poznati samo Indijancima.

Ali to nije bio raj za vrlo starog čoveka. Velika Sova je verovao da ta dolina neće biti raj ni za ostale njegove soplemenike ako bi se desilo da Grom Koji Hoda, posle smrti Crvene Lisice, postane poglavica plemena.

Crvena Lisica svakako neće preživeti zimu. To je nedavno rekao plemenski vrač, ali je Velika Sova predznak smrti video mnogo ranije. Crvena Lisica bio je star i polako se gasio. Kada on umre njegovo mesto zauzeće najsnažniji ratnik.

U plemenu se govorkalo o tome da će Grom Koji Hoda poneti kapu od orlovog perja, koja je bila obeležje plemenskog poglavice. To nije mnogo radovalo Veliku Sovu jer Grom Koji Hoda nije krio svoje mišljenje da kada neki pripadnik plemena dostigne određenu starost, onda on treba da bude ostavljen da se sam o sebi stara negde u divljini.

— Kada je neki čovek suviše star da lovi — imao je običaj da kaže Grom Koji Hoda onima koji su ga slušali — onda je on suviše star i da jede.

Dok je posmatrao kako ljudi dolaze i odlaze iz kolibe Velikog Medveda, starčeve čvornovate ruke obrađivale su komad orahovog drveta. Prethodnog dana, kada je Tamno Krilo, kći poglavice.

Crvene Lisice dovela jednog bolesnog belog čoveka, u naselju je zavladao veliko uzbuđenje.

U plemenu Juta oduvek je bio običaj da se pomogne svakom čoveku u nevolji, bio on belac ili crvenokožac. Ali izvestan broj mladih ratnika protivio se odluci Crvene Lisice. Neki su s neprijateljskom intonacijom govorili protiv belog čoveka. Najglasniji od svih bio je Grom Koji Hoda. On je zahtevao da Jute prekinu svaki kontakt s belim ljudima, a jedan manji broj ratnika delio je njegovo mišljenje.

Velika Sova je slutio da bi Grom Koji Hoda hteo da iznemoglog i ranjenog belog čoveka izbaciti iz logora i on bi to sigurno učinio da nije bilo Tamnog Krila. U naselju Krou Krik bila je javna tajna da se Grom Koji Hoda nada da će idućeg proleća oženiti Tamno Krilo. Ta devojka je bila pra-praunuka Velike Sove i najlepša devojka u plemenu. Velika Sova bi, međutim, radije svoju pra-praunuku video udatu za nekog Apača nego u postelji s Gromom Koji Hoda.

Začuo je korake na tvrdom tlu i znao je, iako nije pogledao, čiji su to koraci. Laganim ali čvrstim pokretom prevukao je oštricu oruđa po krivini teškog luka koji je pravio.

– Starče – grmnuo je Grom Koji Hoda – taj luk za Visoko Pero trebalo je da juče bude završen.

– Za dobar luk treba mnogo vremena.

– Uvek opravdanja. Uvek lenj, uvek gladan i uvek se izvinjavaš.

Grom Koji Hoda bio je omalen, krivih nogu, ispršenih grudi i čvrstih, mišićavih ruku. Crte lica bile su mu pravilne,

ali je izraz njegovog lica bio zao. Velika Sova znao ga je kao hrabrog ratnika, ali je u njemu video i ozbiljne mane. Grom Koji Hoda bio je zavidljiv čovek preke naravi i krajnje surov. On se ni najmanje nije obazirao je li nešto istina ili ne. Velika Sova je radio naporno, kao i svaki drugi čovek u plemenu, a jeo je manje od deteta. Ali još uvek je bio snažan duhom i telom i kada je digao pogled, njegov glas je odjeknuo jasno i samouvereno:

– Nisi došao samo zbog toga da me vrediš – rekao je. – U čemu je stvar?

– One budale – odgovorio je nabusito Grom Koji Hoda, pokazujući rukom prema kolibi Visokog Medveda. – Ja sam rekao da bledoliki mora otići, ali oni su se usprotivili. – Njegove crne oči sekale su starca. – Tamno Krilo želi da dođeš i vidiš tog čoveka te da odlučiš da li mu se može verovati.

Ustajući, starac se oseti ponosnim i važnim. Nekada je on uvek učestvovao u dugom i napornom radu Saveta ratnika, ali sada je Savet njegovo mudro mišljenje retko tražio.

– Starče – oslovi ga Grom Koji Hoda koračajući pored njega. On je bio jedini u plemenu koji ga je tako zvao. Velika Sova je klimnuo glavom u znak da čuje i Grom Koji Hoda je nastavio: – Ja želim da bledoliki ode. Da li me razumeš?

Sve je bilo jasno. Ali, kao i dosad, Velika Sova će se rukovoditi samo svojim instinktom, a ne željama drugih.

Kada su ušli u kolibu Tamno Krilo je sedela pored uzglavlja ležaja na kojem je na kožnim jastucima počivao bledoliki. Prisutni su bili Visoki Medved,

Crvena Lisica i još pet staraca. Tamno Krilo je držala ranjenika za ruku.

Ozbiljnim glasom Velika Sova je nekoliko minuta razgovarao s belim čovekom. Doznao je njegovo ime, zatim da je pre dolaska u njihovu dolinu bio na ranču Reb Stok i da ga sada progoni banda ubica koji su pobili vlasnike ranča i njihove kauboje. Tamno Krilo ga je obavestila kako je ranjenika našla na padini Žuta kosa, kako se sažalila na njega i zato ga je dovela u selo. Crvena Lisica se umorno zakašljao i pozvao Veliku Sovu da kaže svoje mišljenje: smatra li da tom bledolikom mogu verovati i da li da dozvole Tamnom Krilu da ga neguje dok ne ozdravi.

Velika Sova je pun minut ćutke posmatrao Holideja. Onda je klimnuo glavom:

– Ovaj bledoliki je u svom narodu veliki i poznat ratnik i ja sam njegovo ime više puta čuo. Mislim da takvom čoveku možemo verovati – izjavio je svečano. – On ima pogled i lice hrabrog i časnog ratnika.

Tamno Krilo je pala na zemlju pored njega u znak zahvalnosti, a ranjeni Holidej se osmehnuo. I ostali su izgledali zadovoljni te je Crvena Lisica objavio da Holidej može ostati kod njih dok se ne oporavi.

Samo je Grom Koji Hoda dugo i uporno gledao starca ubilačkim pogledom, ali Velika Sova je već bio navikao na takav pogled. Kada se vratio svom poslu bio je zadovoljan. Uživao je u prijatnom osećanju kako u plemenu Juta ima još uvek izvestan uticaj i moć.

* * *

Gipkost i lakoća kojom se blistavog sunčanog jutra nedelju dana kasnije vinuo u sedlo srušili su nade i verovanje Tamnog Krila kako on još nije dovoljno jak da preduzme putovanje nazad u ravnicu. Zapadnjak je, međutim, bio potpuno oporavljen i želeo je da što pre krene. Istina, nešto duboko skriveno u njemu opiralo se tom odlasku, ali bilo je mnogo obaveza koje je morao da izvrši, a smatrao je i da se svakim danom koji provede u dolini Juta Indijanaca, povećavaju šanse da banditi natrapaju na njihovo naselje.

Misleći na bandite, mislio je, u stvari, na njihove izvidnike. Glavna grupa bandita s Tagertom na čelu napustila je tražanje po dolinama i ulogorila se na jednom napuštenom ranču zapadno od Čedvika. Tako je glasio izveštaj izvidnika Crvene Lisice.

Zapadnjak se nadao da će promaći neopažen i da će bezbedno stići do Čedvika, tamo se postarati da bude oformljena potera i poći s njom do ranča Trijagl Dot. Juta Indijanci znali su njegove planove i želeli su mu da ih ostvari. Izveštaji indijanskih izvidnika, poslatih u dolinu, potvrdili su zapadnjakovu priču o pokolju na ranču Reb Stok. Oni su takođe otkrili i surovo ubistvo Samante Blejk s ranča Raning B – ubistvo koje je uzdrimalo celu pokrajinu i razgorelo želju za osvetom još više od ubistava na ranču Reb Stok.

– Ja ću poći s tobom da te provedem kroz tajne prolaze, Holideje – ponudio se Visoki Medved kada su se pozdravljali.

– Ne, ja ću poći – insistirala je Tamno Krilo. Pokretom glave zabacila je bujnu crnu kosu, privodeći pred kolibu svog ponija. – Ja sam našla Holideja i ja ću ga odvesti tamo odakle je došao.

Velika Sova se neprimetno osmehnuo, ali su bezbrojne bore prikrile njegov osmeh.

– Bojao sam se kako se može desiti da nečije srce bude ranjeno kada odeš, Holideje – rekao je.

Tamno Krilo ga je ljutito pogledala, a Visoki Medved se prigušeno nasmejao. Ali zapadnjak je bio vrlo ozbiljan kada je pogledao mladu Indijanku. Naslućivao je kako Tamno Krilo gaji za njega nežnija osećanja nego obična negovateljica, a činilo se da ni on sam nije ravnodušan prema njoj. Nije trebalo mnogo vremena da se ta osećanja razviju. Od prvog trenutka kada se osvestio u kolibi Visokog Medveda i ugledao je nagnutu nad njim, osetio je da ona nije obična devojka. Za tih nekoliko dana, dok ga je negovala, Tamno Krilo mu je postala bliska i gledajući je kako se na tesnom prostoru graciozno kreće, nije mogao da se otme utisku da ona ima držanje prave princeze. Na trenutke mu se čak činilo kako je previše lepa i da gibanje njenog sazrelog tela i njihanje čvrstih, nalivenih kukova nije sasvim slučajno, već da je to izazovni refleks upravljan iz skrivenih uglova podsvesti mlade, stasale žene. Ipak, nijednom nije hteo sebi da prizna da ju je takvu više nego jednom poželeo.

Rukovao se s Visokim Medvedom i Velikom Sovom, koji su ga ispraćali s osmehom. Dok je dosta vremena proveo upijajući toplotu sunca i posmatrajući

Veliku Sovu kako pravi lukove od orahovine. Njih dvojica su dosta razgovarali i između ta dva čoveka uspostavljena je neka neobična veza iako su ih delile godine starosti i vekovi razvoja civilizacije.

– Neka Manitu bude milostiv prema tebi, Velika Sova – rekao je Holidej tiho.

– Neka zima takođe bude milostiva i blaga za tebe.

– Možda će biti... – Velika Sova je pokretom glave pokazao na ratnika koji je stajao u blizini. – Ako onaj tamo ne postane naš poglavica. U suprotnom... – Slegnuo je ramenima i beli čovek je shvatio šta je hteo da kaže.

Zapadnjak je pošao za vitkom figurom Tamnog Krila kroz splet vijugavih jaruga, dubodolina i kozjih staza, koje su se ukrštale na prostoru od jedne kvadratne milje, ispunjene uvalama i ostrim liticama. A onda, pogledavši preko prevoja ka planini Oštar Zub, koja se nastavljala na planinu Čikaso, ugledao je tanak stub dima koji se uzdizao pored tamnih obriisa planinskih vrhova... – Izgleda da on sada priprema ručak, Tamno Krilo – osmehnuo se.

– Ko?

– Pustinjak iz Čikaso.

– Ah, da – rekla je devojka i uzvratila mu osmeh.

O pustinjaku s Čikaso i drugim čudnim stvorenjima, koja su naseljavala te udaljene, puste krajeve saznao je mnogo detaljnije od Tamnog Krila i Velike Sove. Indijanci su znali i za vuka ubicu, koji ga je napao i povredio, a znali su takođe i za usamljenog belca koji je živeo u planini Čikaso. Izgledalo je da ne postoji ništa tu, u planinama, o čemu oni ne

bi znali, a očigledno da je bilo vrlo malo toga što se događalo u ravnici pred njima o čemu oni nisu imali pojma.

Holidej pomisli kako će oni vrlo brzo saznati i to da li je on uspeo da Tagera preda u ruke pravde, ili je Tagert nje ga ubio. Bio je svestan da se mora desiti ili jedno ili drugo i da trećeg rešenja nema. Znao je i da ga neće zadovoljiti ništa sem pravedne kazne za Tagerta... a to je značilo vešala. Osveta je Tagera dovela u Novi Meksiko posle deset godina, ali ista ta grozničava želja obuzimala je sada i jednu od njegovih potencijalnih žrtava. Holidej je obično bio razuman, ali ovaj put želja za osvetom bila je suviše jaka. Ipak, on se trudio da sebe uveri kako to što ga muči nije žed za osvetom, već želja za pravdom.

Dosta brzo, ili se to bar zapadnjaku činilo, stigli su do travnatog proplanka gde ga je Tamno Krilo našla. Sjahali su i prišli oborenom deblu, pored kojeg je on pre nedelju dana bespomoćan ležao. Ta draga devojka, ljupka i lepa kao ras-cvala ruža, spasla mu je život i on je po-želeo da je zagrli, ali ne samo iz zah-valnosti. Dok je stajao naspram nje na mestu njegove nesuđene pogibije u nje-mu su uzavrele sve one želje koje su ga raspinjale dok ju je gledao kako pred njim hoda u kolibi Visokog Medveda. I kao da su u mislima govorili istim, samo njima dvoma znanim jezikom, Tamno Krilo mu je prišla korak bliže, opuštenih ruku i širom otvorenih očiju, koje su mu odavale njenu želju da doživi ljubav.

Holidej ju je zagrlio i njegove ruke su zaronile pod bluzu od meke jelenske kože. Jasno podnevno sunce grejalo ih je svojim toplim dahom, ali je više od

toga Dokova čula grejala toplota njenog tela. Tamno Krilo je radosno uzdahnula jer je Dok od prvog trenutka probudio u njoj želje koje do tada nije poznavala a htela je svim srcem da se ostvare. Hrabro je prigrllila tog bledolikog došljaka i strasno ga privukla sebi. Nije bila ni svesna kako su se našli na travi ali je odjednom osetila kako je obuzima talas slasti koju nikada do tada nije doživela i svet oko njih je nestao...

Kada je opet ugledala sunce na nebu iznad sebe, oči su joj bile vlažne od sreće. Gledajući je, Dok to opazi i pomilova je po licu.

– Pođi sada, bledoliki Holideje – prošaputala je Tamno Krilo. – Pođi i nemoj poginuti jer ja te volim. Uvek ću te voleti iako ćeš ti mene zaboraviti. Ali ako te nekim slučajem vetrovi jednom donesu u naselje Juta, tamo ćeš zateći Tamno Krilo... i nadam se jednog dečaka očiju plavih kao čelični vrh strele.

Ustala je i pošla, a dugačke, guste vlasi lelujale su za njom dok je jahala kroz šumu.

– Ona me voli – izustio je zapadnjak pomalo začuđen. – Ona... – stisnuo je usne, odmahnuo glavom i prišao svom konju. Vinuo se u sedlo sa osećanjem da... ne nije ovo pravi trenutak za takva sentimentalna i obeshrabrujuća razmišljanja. Posvetiće im se, naravno, ali kasnije, kada bude imao više vremena... I ako bude živ...

* * *

Kasnije toga dana, pored reke, prime-tio je jednog bandita, a drugu dvojicu ugledao je na ulazu u dolinu Tomahouk

u suton. Na sreću, bio je oprezan, a kod Juta Indijanaca raspitao se za druge puteve do doline Houp Ful za slučaj da glavni put bude blokiran. Velika Sova mu je objasnio da postoji malo poznat put koji je bio teži, ali ipak prohodan i tokom cele zime.

Trebalo mu je dosta vremena da ga pronađe, ali kad ga je našao brzo je nadoknadio izgubljeno vreme.

Mesečina ga je zatekla na putu za Stoun Get, prema Čedviku. Išao je tim putem dobre dve milje pre nego što je skrenuo obodom starog ranča Dajamond Dot. Taj ranč nalazio se u potpuno neplodnom delu oblasti i zbog toga je bio davno napušten. No Dok je, jašući njegovim obodom, u rančerskoj kući zapazio svetlost.

Zadovoljno je progundao, podbo petama konja i usmerio ga nazad ka glavnom putu.

* * *

Šerif Nik Falstrom treptao je buljavim očima kada se Dok Holidej pojavio u salunu „Žuta potpetica“. Građani su se razrogačenih očiju okupili oko njihovog stola.

– Kažete da su tamo, na ranču „Dajamond Dot“, mister Holideje – rekao je Falstrom. – Jeste li sigurni?

– Onoliko siguran koliko mogu biti, šerife – odgovori zapadnjak. – Juta Indijanci su mi rekli da su se banditi tamo zavukli, a pri dolasku s planine video sam svetlo u rančerskoj kući. Skoro je sigurno da su oni tamo. Naprosto to osećam.

Šerif se obazro oko sebe i pogledao svoje sugrađane. Nikada od kako grad postoji nije došlo do takvog uzbuđenja i izliva gneva kao posle otkrića krvavog zločina na ranču Reb Stok, iza kojeg je sledilo ubistvo supruge Koua Blejka na ranču „Raning B“

Potere su danima bezuspešno češljale ceo kraj u potrazi za banditima i interesovanje za nastavak traganja upravo je počelo opadati kada je Dok Holidej dojahao u grad i ponovo podigao temperaturu.

Šerif je osetio da se plima gneva ponovo spontano podiže i znao je da te noći neće morati da apeluje na dobrovoljce.

– Krenimo odmah, momci – grmnuo je ustajući. – Naoružajte se do zuba i ne škrtarite s municijom.

Zapadnjak je osetio duboko zadovoljstvo kada je s dvadesetoricom ljudi izašao iz saluna. Primetio je jednog čoveka koji je sedeo sam za jednim stolom u uglu i posmatrao njihov odlazak, ali nije obraćao pažnju na njega iz prostog razloga što ga nije poznavao.

Taj nepoznati čovek, međutim, poznavao je njega.

Šel Ejms bio je novajlija u Tagertovoj bandi, zlikovac sa Istoka, koji je tamo bio ucenjen. Ali u Novom Meksiku za njim nije bila izdata poternica i Tagert ga je izabrao da ga pošalje u Čedvik da tamo motri i sluša sve što bi se moglo doznati o Doku Holideju.

I taj Tagertov čovek sada je izašao iz saluna „Žuta potpetica“ i uputio se ka svome konju. Pojahao je i bez žurbe napustio grad. Kada je bio daleko od periferije, ošinuo je konja i žestoko ga podbo mamuzama, od čega je iznenade-

na životinja poskočila i jurnula u bezglavi trk.

* * *

– Sneg – rekao je stari Gabi Jets kada je kolona konjanika skrenula s puta i uputila se ka prolazu Big Hed. Stari lovac je žmireći pogledao olovno nebo i ravnodušno klimnuo glavom: – Kad temperatura iznenada počne da raste i vetar takođe iznenada prestane, a mene počnu da bole zglobovi, onda, momci, možete slobodno staviti poslednji dolar na opkladu da ćete u roku od nekoliko časova videti sneg.

– Bolje budi tiši, Gabi – posavetovao ga je Holidej. – Znam da smo još uvek nekoliko milja od Dajamond Dota, ali ne bih želeo da ih obavestimo o našem dolasku ako ne moramo.

– Kako vi kažete, sinko... kako vi kažete. – Jets je priterao svog ždrepcu bliže zapadnjakovom konju i nastavio tišim glasom: – Verujem da vam je jasno šta svi mi osećamo, mladi čoveče. Nikada nisam video da je grad bio toliko zgranut kao kada smo čuli za pogibiju na ranču. Džim Toland je bio fini čovek. Ako uhvatimo Tagerta živog i ako budu tražili dobrovoljce za njegovo vešanje, znajte da ću biti prvi u redu.

– Drugi.

– Kako? Ah, da, posle vas. – Jets je zažmirio na jedno oko i pri sve slabijem svetlu podvrgao zapadnjaka brižljivom ispitivanju. – Čudno, mister, na osnovu onoga što sam o vama slušao mislio sam da ste bezdušni revolveraš, vetropir i... ne ljutite se, prevarant. Priča se da uvek

dobijate na kartama, a čovek koji uvek dobija teško da je pošten.

– Ne verujte uvek svemu što se priča, Gabi. I bolje bi bilo da proverite vaše oružje. Bližimo se prolazu. Čim ga prođemo, naići ćemo na Dajamond Dot.

Tek što je stari građanin klimnuo glavom kuršum ga je pogodio. Pogodio ga je tačno posred grudi i zapadnjak je ugledao onaj karakteristični zaprepašćeni izraz lica i nevericu u očima samo sekund pre nego što je do njegovih ušiju dopro prasak puške. Zatim se Gabi Jets srušio iz sedla na tle, a klanac Big Hed Gordž odjekivao je od puščanih hitaca.

– Zaseda!

Nije mogao da oceni da li su to uzviknuli svi u glas ili je samo jedan čovek povikao snažno koliko ga grlo nosi. No Doku nije bio potreban taj povik da bi znao šta se događa.

Istog trenutka kada je na vrhu litice iznad njih ugledao nit zlokobnih crvenkastožutih plamičaka, zapadnjak je podbo konja i naterao ga u trk. Bekstvo je bilo jedino što se moglo pokušati. Jer prihvatiti borbu protiv dobro ukopanog i zaklonjenog neprijatelja bilo bi čisto samoubistvo. Ali neki su to ipak pokušali i istog su trenutka popadali sa svojih konja pored zapadnjaka koji je jurio. Jedan konj se uspravio na zadnje noge i, pogođen, u padu grunuo u Holidejevog konja i skoro ga oborio. Jedno tane okrnulo je Doka po leđima, a drugo mu je odbilo potpeticu na desnoj čizmi, promašivši tako za dlaku njegovog konja.

Za kratko vreme, koje se njemu činilo kao večnost, zapadnjak se nalazio između umirućih ljudi i životinja, ludačkih povika, bolnih jauka i plamena ispa-

ljenih iz pušaka. A onda se našao sam, goneći konja kamenim tlom klanca. Ne pravcem koji se udaljavao od ranča Dajamond Dot, kao što su ostali pokušali da beže, već u pravcu njega.

Zaigrao je na kartu da će banditi predvideti povlačenje u suprotnom pravcu od ranča i bio je u pravu.

Kada je zavio iza prve okuke, začuo je nečiju viku i bacivši kratak pogled na gore, ugledao je nekoliko prilika koje su se trkom udaljavale od ruba litice. Da li im je cilj bio da mu preseku put? Izgledalo je tako. Ponovo je podbo konja petama i klanac je odjeknuo od topota potkovanih kopita. Holidej je shvatao da banditi imaju prednost nad njim ako su potrčali da pojašu i da mu prepreče put. Oni nisu morali da obilaze oko svih okuka klanca, kao on.

Tagert.

To je mogao biti samo on. Samo Tagert je mogao izvršiti tako surov i potpun pokolj. Mora biti da je neko došapnuo banditima kako je potera pošla ka njihovom skrovištu. Pri polasku zapadnjak je bio uveren da će te noći videti i doživeti kraj sage o Tagertu, tako da se pitao i sam je li tolika sigurnost u ovakvim poduhvatima normalna. Uместo veličanstvenog uspeha, još će imena biti dodato na listu mrtvih, a i njemu će biti potrebno dosta sreće da ne dođe na taj spisak...

Nekoliko minuta kasnije izleteo je iz klanca i kao strela pojurio ravnicom što dalje od praska pušaka u klancu Big Hed, a prema planinama. Odmah za njim, iz stenovitog i neravnog šipražja, u preriju su izbila trojica konjanika. Dolazili su mu s leva i Dok je čuo kako

izgovaraju njegovo ime. Odmah su se ustremili za njim, ali su još uvek bili van domašaja revolverskog hica. Njihovi konji su bili odmorni i rastojanje se smanjivalo. Jedan konjanik bio je visok i mršav, a drugi prosečne visine i dežmekast. Treći je bio širokih ramena i uopšte ogromnih dimenzija.

Dok je izvukao revolver iz futrole. Morao je biti spreman za svaku eventualnost, mada mu je revolver na ovom likom rastojanju malo mogao koristiti.

Onda su zapraštali revolveri gonitelja. Dok je začuo udarce kuršuma oko sebe i trenutak zatim drveće ga je zaklonilo. Našao se u šumi.

* * *

Produžio je nekim neodređenim pravcem kroz šumu, često menjajući smer. U tom nasumičnom bežanju nekoliko puta sreća ga zamalo nije napustila. U pokušaju da zavara trag vratio se nazad i skoro naleteo na Tagerta. Prošao je samo s jednom ogrebotinom na kuku, kao opomenom za umalo fatalnu grešku.

Ali sreća ga nije mogla neprekidno služiti. Pre ili posle gonioći će ga stići ili pronaći. Nije se usuđivao da izađe iz šume jer je znao da su banditi na odmornijim konjima i da će ga sigurno stići pre nego što pređe i jednu milju ka planinama.

Mada je pri ulasku u šumu bio oznojen, on je ubrzo primetio kako mu se, uprkos paklenom tempu bekstva, znoj mrzne na telu. Počeo je da cvokoće zubima i opazio je da se na bokovima njegovog konja pena počela rapavo lediti.

Izbivši iz šume preko jednog prirodnog proplanka, zapadnjak je digao pogled ka nebu. Usne mu je dodirnulo nešto mekano, hladno i lako kao paperje. Kada je, praćen žestokom puščanom i revolverskom paljbom, tutnjeći uleteo u šumu počeo je da pada sneg.

Okrenuvši konja prema jugu, u nameri da napusti šumu i uputi se prema planinama, Dok je negde u daljini začuo besne Tagertove povike, koji su se gubili u huku vetra. Tek što je prešao nepunih stotinak metara banditi su se pojavili iza njega, ali su njihove siluete već bile nejasne i obavijene kovitlavom snežnom zavesom.

Holidejeve nade su snažno nabujale kada je sa snegom stigao i jak vetar. Naglo obuzet optimizmom, zapadnjak reče sebi kako će im pobeći ako bude izdržao samo još nekoliko minuta.

Ispostavilo se da je bio u pravu.

* * *

Kada je u zoru sneg prestao da pada Dok se nalazio petnaestak milja jugozapadno od doline Tomahouk, visoko u podnožju planine Čikaso. Sedeći na snežnom vejavicom zasutom konju, promrzao do kostiju, pao je u iskušenje da ponovo pokuša da se dočepa doline Krou Krik, ali to iskušenje trajalo je kratko. Možda bi se i uputio tamo, ali je strahovao da bi gonioci mogli naići na njegov trag. Morao je, znači, naći neki drugi pravac.

Koliko je znao, u toj snegom oklopljenoj planini postojalo je samo još jedno utočište. Nadao se da će njegov konj

imati toliko snage da stigne do skrovišta pustinjaka iz planine Čikaso.

Kada je posle nekoliko časova stigao do njenog podnožja, Holidej je neko vreme lutao kroz snegom zavejanu šumu pre nego što je otkrio uzani kanjon koji se širio u jednu dolinu. Sledeći jedva vidljiv uzani puteljak, ušao je u dolinu i nastavio njom skoro milju, pre nego što je ugledao tanak stub dima koji se dizao iznad krošnji drveća.

Konj je kratko zarzao i, digavši pogled, Dok je iznad ruba uzvišenja ugledao glavu i ramena nekog čoveka. Taj čovek je zastao na vrhu uzvišenja, odmeravao zapadnjaka izvesno vreme pogledom, a onda se uputio niz padinu. Po njegovom izgledu moglo se oceniti da ima oko pedeset godina i bio je obučen kao svaki običan drvoseča ili šumski lovac. Oko pojasa nosio je opasač s dva revolvera i po njegovom izgledu i načinu kako je hodao moglo se zaključiti da zna kako te revolvere treba upotrebiti.

– Dobar dan, mister – pozdravio ga je Dok. – Moje ime je Džon Holidej. Dolazim s ranča Reb Stok.

– Šta tražite ovde, Holideje? – Oštar pogled tog čoveka obuhvatio je zapadnjakovog konja. – Izgleda da ste dosta naporno jahali.

– Gonio me je čitav čopor ubica.

– Ubice u oblasti Frontijer?

– Vi kao da mi ne verujete.

– Ne, nego koliko je meni poznato, u ovoj oblasti je oduvek vladao mir.

– E, nije više tako. Džim Toland i njegov sin ubijeni su na svom ranču zajedno sa još dvojicom kauboja. Pre nekoliko dana njih je pobila banda razbojni-

ka, a prošle noći ta ista banda zbrisala je celu poteru koja ih je gonila.

Šumski stanovnik tiho zviznu.

– Žao mi je što to čujem, mister. Slušao sam za tog Džima Tolanda. Kako su mi rekli, bio je dobar čovek.

– Jedan od najboljih. No, on je sada mrtav, a taj Tagert goni mene.

– Tagert? Ne sećam se da sam čuo to ime. Revolveraš?

– Ubica ili revolveraš, to je isto. Ja ne pravim razliku između ta dva naziva.

Iz nekog, zapadnjaku nepoznatog razloga, čovek se osmehnuo, mada je taj osmeh imao i neku senku gorčine.

– Može biti da i nema nikakve razlike, mister Holideje. – Zažmirio je. – Ja se zovem Virdžil.

– Samo Virdžil?

– To će biti dovoljno. Pa... šta želite od mene, mister?

– Nemam kuda da odem. Ako se vratim u ravnicu... tamo me čeka Tagert i smrt.

– On se ozbiljno namerio na vas. Otkuda to?

– Pre desetak godina, kada je bio uhapšen zbog krađe stoke, ja sam osujetio njegovo bekstvo iz zatvora. Mislim da se on sada vratio da izravna račune.

– Dvoumivši se izvesno vreme, Dok je dodao: – Sem toga, poslao sam na onaj svet dvojicu njegovih ljudi.

Virdžil ga je odmerio od glave do pete:

– Nije loše. Uostalom, tako nešto je morao očekivati kad se namerio na Doka Holideja.

– Vi me znate? – upita zapadnjak mada nije bio iznenađen.

– Čuo sam dosta o vama. Džentlmen s koltom – tako su vas neki nazivali. No

vičan oružju ili ne, jedan čovek je nemoćan protiv čopora ubica.

Dok je klimnuo glavom i kliznuo pogledom do Virdžilovih nisko pripasanih revolvera.

– Izgleda da i vi znate kako se barata revolverima, Virdžile.

– Pomalo. – Virdžilov glas dobio je oštar prizvuk: – Još uvek mi niste rekli šta želite od mene.

– Mislio sam da sam bio dovoljno jasan. Tražim utočište u kome bih mogao sačekati prestanak snega.

– Želite da se nastanite kod mene?

– Da, mogao bih vam platiti tu uslugu. Imam nešto malo novca.

– Novca! – Virdžilov glas zazvučao je podsmešljivo. – Taj novac mi ništa ne bi vredeo ako bi se Tagert prisetio gde vas može naći. Nema tog novca zbog kojeg vredi rizikovati glavu.

Holidej oseti kako mu krv navire u lice.

– Mislio sam da ćete postupiti kao što bi postupio svaki čovek koji naiđe na nekoga kome treba pomoć. Ali izgleda da sam pogrešio što sam došao ovamo.

– Okrenuo je konja u nameri da pođe.

– Neću vas više zadržavati.

– Čekajte malo, mister! Nema potrebe da se ponašate kao da ste uhvatili vrelo gvožđe. Nisam rekao da vas neću primiti.

– Meni se tako učinilo.

– Recite mi nešto pre nego što odjašete u planinu gde ćete se sigurno smrznuti, Holideje. Šta nameravate kad ođete odavde?

– Nameravam da na svaki način pređam Tagerta pravdi.

– Tek tako, je li? A ako on ne bude hteo da se preda?

– Onda ću se obračunati s njim... ukoliko budem mogao.

– Možda ćete u tome uspeti, a možda i nećete... ko zna? – primeti Virdžil zamišljeno. – To liči na vas. U svakom slučaju, u jesenje i zimske večeri čovek se oseća ovde vrlo usamljen. Dakle, ako želite, možete ostati neko vreme.

Još uvek ljut, zapadnjak je hteo da odbije ravnodušni Virdžilov poziv, ali ga je pomisao na suprotno rešenje zadržala. Rekao je kruto:

– Ne bih želeo nikome da budem na teretu.

– Ako umete da lovite, nećete ni biti.
– Virdžil se okrenuo i pošao uz brdo. Prešavši pola puta, zastao je i upitao:
– Onda... hoćete li doći ili nećete?

Ponos je još na trenutak zadržao zapadnjaka. Onda je on poterao konja uz padinu.

– Mnogo me obavezujete, Virdžile – rekao je.

– Ne preterujte.

Tako je počelo. Neobičan početak za prijateljstvo koje se brzo razvilo.

* * *

Kada je nedelju dana docnije, u jedno hladno popodne, nepoznati čovek, trupkajući čizmama, ušao u nacionalnu banku granične oblasti u Hol Riveru, blagajnik je digao pogled i upitao:

– Šta želite, gospodine?

Tagert je izvukao revolver i prislonio cev blagajniku na čelo:

– Hoću da povučem svoj ulog.

Blagajnik se sledio od straha, ali direktor nije. Mada debeo i već sredovečan, on se brzo mašio svog revolvera kalibra 38, koji mu je stajao pri ruci iza pisaćeg stola. Uspeo je da ga uzme i tek do pola podigne pre nego što je Tagert ležerno okrenuo cev revolvera ka njemu i jednim hicem prostrelio mu glavu.

– Hoću da povučem ulog i to u gotovini – ponovio je ubica kao da se ništa nije desilo. – Na ime Tagert.

Blagajnik je bio smrtno uplašen. Jedva je disao. Od strašnog zločina u Čedviku ime Tagert proćulo se po celoj pokrajini brzinom prerijskog požara. Bezbrojne potere nastavile su da gone zločince, ali bez uspeha. Čak se šaputalo da predstavnici zakona i ne žele da stupe u sukob s bandom ubica, pošto je to bilo veoma opasno i čekali su da se umeša armija. Ali vojska je bila zauzeta na drugoj strani.

– U... gotovom novcu, gospodine – ponovio je prestrašeni činovnik i počeo da gura banknote u raširenu vrećicu.

Malo kasnije s ulice se čuo pucanj i s nabijenom vrećicom, prebačenom preko ramena, Tagert se uputio ka vratima. U odgovoru na pucanj nekoliko građana istrčalo je na ulicu. Jedan čovek ležao je na ulici mrtav, a Ven Harknes je ciljao drugoga, koji je očajnički pokušavao da se domogne zaklona. Monti Blu je preduhitrio Harknesa i begunac se spotakao i pao pogođen. Onda su banditi zasuli prozore i vrata obližnjih kuća kišom kuršuma i pošto su pojahali konje, kao oluja su izjahali iz grada.

Za njima nije ispaljen nijedan hitac. Kao i u prethodnim napadima, ime Ta-

gertove bande paralisalo je svaku pomisao na otpor u mirnoj graničnoj oblasti kao što upad lisice u kokošarnik parališe kokoši.

Svima je laknulo kada su banditi pobjegli ka jugu i dosta čaša je ispijeno kada su nestali s vidika.

Dok su tog kasnog popodneva jahali smrznutom ravnicom ka svom skrovištu, banditi su daleko iza sebe ugledali poteru. Neki od novijih članova bande hteli su da poteri postave zasedu, ali je Tagert odbacio taj predlog. U toj pokrajini oni su se sasvim slobodno kretali uprkos svim poterama i, ukoliko se vojska ne umeša, nisu imali čega da se plaše. Zbog toga Tagert nije ni hteo da preduzima ništa skopčano s rizikom ukoliko se nije radilo o jednom... da uhvati i pošalje na onaj svet Doka Holideja.

Poslednjih nekoliko dana on ga je retko spominjao, ali njegovi ljudi su znali da je još uvek ljut što nisu uspeali da ga uhvate. Ponekad je satima znao da stoji i zuri u snegom pokrivenne vrhove planine Testament i u takvim trenucima njegovi saučesnici su znali da Tagert ne bi otišao i odustao od osвете Holideju ni kad bi se sva vojska Sjedinjenih Država pojavila u toj graničnoj oblasti.

Morali su da se dive toj vrsti zanosa, iako ih je ta jednostranost pomalo i plašila. Neki su u potaji mislili da je Tagert u tamnici donekle poremetio umom, ali s gomilom novca u ruci i izgledima da ga se dočepaju u još većim količinama, pomišljali su da biti malo luckast i nije nešto preterano loše.

* * *

Plamen vatre bacao je senke po uglovima kolibe dok je napolju padao sneg. Padao je već punih pet dana i nije pokazivao nikakvog znaka da će prestati. Holidejev domaćin je odnekud izvukao bocu viskija od kojeg su obojica postali govorljivi. Zapadnjak je upravo završio priču o svojoj avanturi u dolini Juta Indijanaca, koju je Virdžil pažljivo saslušao. Onda je na njega došao red da nešto kaže.

– Pretpostavljam da Indijanci, kao i većina ljudi, misle da je čovek lud ako živi kako ja živim. Želite li da znate razlog za to?

– Razume se, ako hoćete da mi ga kažete.

Virdžil se pljesnuo po revolveru u futroli:

– Razlog je ovo.

– Kako to?

– Ja se zovem Virdžil Sends. Da li vam to ime nešto znači?

– Čini mi se da sam ga već negde čuo, ali ne mogu da se setim gde, kako i zašto.

– Ja sam revolveraš.

Zapadnjak se ispravio na stolici:

– Ah, sada se sećam! O vama se nekad dosta pričalo, ali to je bilo davno. Posle toga sve su priče prestale, kao da ste u zemlju propali. Neki su mislili da ste poginuli.

– Ne, nisam poginuo, ali sam kao revolveraš završio karijeru. Mogao bih sada za sebe da kažem da sam bivši revolveraš. – Virdžil poteže dobar gutljaj viskija. – Godinama sam se bavio tim zanatom dole, u Teksasu. Bio sam u njemu

dovoljno dobar da zaradim novac i ostanem u životu. Ali svanuo je dan kada sam postao sit svega. Odlučio sam da prekinem s tim, no ispostavilo se da je to bilo mnogo lakše reći nego učiniti. Čovek u tom poslu vremenom stekne ime i ugled i kada to stekne, onda vam ljudi jednostavno ne daju da to zaboravite. Uvek se nađe neki mladi pametnjaković koji želi da proverí jeste li stvarno toliko vešti i brzi kao što se priča. Uostalom, vi to svakako znate. Dakle... posle izvesnog vremena zaključio sam kako je jedini način da se spasem prošlosti da odem bestraga daleko od svih tih pametnjakovića... i od svih drugih, dabome.

Mahnuo je rukom oko sebe i nastavio:

– I evo gde sam se zavukao! Od kako sam došao ovamo nisam ispalio nijedan metak na nekog dvonošca. Nadam se da to više nikad neću ni učiniti.

– To bi bilo sjajno.

Holidej je nalio viskija u limeno lonče i zavalio se na naslon stolice, gledajući svog domaćina sasvim novim očima.

– Koliko dugo ste već ovde? – upitao je.

– Godinama.

– Mora biti da ste se već umorili od ovakvog života?

– U poslednje vreme čeznem da opet budem među ljudima. Ali plašim se da će stare smutnje ponovo početi.

– Kažu da u oblasti oko granice nikada nije bilo revolveraša dok se nije pojavio Tagert. Verujem da biste dole mogli mirno živeti.

– Voleo bih da pokušam... – Sends se zagledao u plamen, a onda kritičkim okom pogledao zapadnjaka. – Rekoste

da vam je vuk povredio desnu ruku. Tom rukom potežete revolver?

– Da.

– Hm... – Virdžil se zamislio. – Posle svake povrede ruka izgubi nešto od gipkosti i brzine. Jeste li i dalje rešeni da se ogledate oči u oči s Tagertom?

– Ako ne bude drugog izbora.

– Dobro, to mi zvuči logično za čoveka vašeg kova. Bojim se ipak da možda niste dorasli tom zadatku.

Zapadnjak se namrštio.

– Kako to mislite?

– Ako želite da se ogledate sa iskusnim revolverašem kao što je taj Tagert, onda morate biti savršeno spremni. Hoćete li da ustanete i potegnute revolver kao da stojite pred nekim izazivačem?

– Ne znam čemu bi to...

– Ima razloga što to tražim. Hajde da vidimo. – Kada je Dok ustao i nekoliko puta razgibavajući ih, zgrčio prste desne ruke, Virdžil je komandovao: – Sad!

Dok je munjevito spustio ruku i revolver se našao u njegovoj šaci.

Virdžil ga je pogledao u oči i stisnuo usne.

– Brzi ste, Dok, veoma brzi, ali mislim da bi vas vrhunski revolveraš sigurno sredio, kao što je sigurno da posle zime dolazi proleće.

Zapadnjak je i sam bio nezadovoljan. Tek sada je primetio da mu pokret ruke nije gladak kao nekada i da dršku kolta ne oseća u potpunosti kao deo svog tela. U odsudnom trenutku to bi ga moglo stajati života.

Virdžil je klimnuo glavom:

– Da, moraćete dosta da vežbate kako biste povratili gipkost prstiju i ruke. Refleks imate, možda najbolji koji sam

do sada video, ali ruci nedostaje onaj nevidljivi trzaj koji izmiče oku. Dok to povratite proći će neko vreme. Tagert dotle može da pričeka.

– Izgleda da ste u pravu, Virdžile – složio se Dok.

* * *

Čak i tokom zime, kada led okuje prirodu, sve što živi i oseća potrebu za vodom dolazi da se napoji na dubokom viru na južnom kraju male Virdžilove doline. Tu se s visine od dvadesetak metara voda obrušavala u jedan kameni bazen, odakle je dalje tekao brzi potok iz kojeg se voda mogla koristiti tokom cele godine. Tajanstvena utroba Zemlje snabdevala je okolnu prirodu toplom vodom i s tog izvorišta voda se slivala u bazen i tekla dalje koritom užljebljenim u steni.

Nekada davno, pre nego što je u taj kraj došao čovek, potok je celom dužinom bio pojilo žednih životinja. Ali čovek je sa sobom doneo smrtonosnu pušku i od tada su životinje bile prinuđene da se napajaju na udaljenom izvorištu, dolazeći češće noću nego danju.

Stigle su i te noći, jasne i svetle. Mesec je u punom sjaju plovio visoko iznad sleđenog planinskog krajolika. Bilo je tu mršavih sivih zečeva, koji su dolazili da se napiju jer vodu nisu mogli naći nigde drugde sem tu, u brzacima. Bilo je i divljih svinja, rakuna, veverica i druge divljači. One najopreznije izbegavale su vodu, zadovoljavajući se samo snegom.

One hrabrije, koje su rizikovale da putuju do izvora, pile su žurno i odmah

zatim nestajale. Jer mada je voda bila mesto obnavljanja života, ona je bila i mesto smrti. Tu gde su neke životinje dolazile da se napoje, druge su dolazile da nađu žrtvu. Takav je bio zakon divljine.

Iz pozadine izvora vitkonogi jelen došao je tako tiho da njegovo približavanje nije uznemirilo porodicu veverica, koje su pile malo više uzvodno. Upola odrastao mužjak osvrnuo se svuda oko sebe krupnim očima, koje su se presijavale kao fosforescentne kugle, pre nego što se pojavio iza drveća i prišao rubu izvora. Kao i ostale životinje i on je pio brzo, a tanke noge su mu podrhtavale svaki put kad bi digao glavu.

Posmatrajući s kamenog ispusta, visoko iznad bazena, mladog jelena, vuk nijednom nije trepnuo. Hladan vetar donosio mu je do njuške miris životinje, a istovremeno sve dalje od izvora nosio njegov vonj zveri. Taj ubica ležao je nepomično satima u zasedi, u očekivanju da se iza drveća pojavi baš takva neka žedna žrtva.

Tokom hladne zime, vuk kojeg je povreda sprečavala da u trku uhvati sebi plen na otvorenom polju, bio je večito gladan.

Dugačkim jezikom oblizao je čeljust u trenutku kada je jelen pošao od potoka. Nije se čuo nikakav opominjući šum kada se vuk bacio sa ispusta. Devedeset kilograma smrtonosnog projektila s razjapljenim čeljustima poletelo je kroz vazduh.

Zahvaljujući samo pukom slučaju, mladi jelen je u poslednjem trenutku slučajno skrenuo u stranu. Vuk je tresnuo na sve četiri samo pola metra od

promašene žrtve i jelen je šmugnuo među drveće kao ispaljen iz topa.

Okupljene sitne životinje su se raspršile na sve strane, svaka želeći da šmugne u što gušći čestak kada se vuk režući dao u uzaludno gonjenje hitrog jelena. A kada se taj ubica vratio do potoka da bi se napio vode, oko njega nije više bilo nijednog živog stvora.

Tada je uho vuka uhvatilo zvuk slabog kašlja koji je dopirao od donjeg dela potoka. Kao siva, sablasna silueta na bleđoj zimskoj mesečini on se prišunjao do kamenog ispusta koji se sa zapadne strane litice nadnosio nad potok stotinak metara od Virdžilove kolibe.

Kada je video priliku koja se pored potoka polako približavala, vuk je plegao po snegu. Sends je kašljao, držeći na ustima ruku s maramicom. Sopstveni kašalj ga je probudio i on je izašao iz kolibe da ne bi uznemirio Holideja. Kada je u jednom trenutku zastao, vrata kolibe su se otvorila i Dok je izišao s opasačem za revolver prebačenim preko ramena.

– Virdžile – doviknuo je – u čemu je stvar?

– Ništa. Samo malo kašlja. Odmah će mi biti dobro. Vratite se unutra, Dok. Nema razloga da se obojica mrznemo napolju.

Ali zapadnjak nije hteo da uđe. Umesto toga prišao je potoku i dva čoveka su ostali tamo izvesno vreme u razgovoru, leđima okrenuti neslućenoj opasnosti koja ih je vrebala sa snežnog ispusta.

Vuk je iskezio čeljusti ali se režanje nije čulo.

S vrha jednog drveta začuo se sumorni huk sove. Vuk se pridigao na noge i u

njegovim očima blesnuo je odsjaj Meseća. Potmulo zavijanje praznog želuca nateralo ga je da krene. Ličio je na strašnu, preteću sablast koja se kreće po snegu prošaranom senkama. Njegov hod nije pričinjavao ni najmanji šum, a šunjao se uz vetar. Stigavši do ruba šume, na dvadesetak metara od ljudi, zastao je, lomeći se između instinkta gladne zveri koji ga je terao da napadne i iskustva koje ga je učilo da bude oprezan.

Ljudski glasovi dopirali su do njegovih ušiju i on je pošao napred, privučen mirisom čoveka koji mu je zapljusnuo nozdrve.

– Dođite i vi unutra – rekao je zapadnjak, uhvativši Virdžila za lakat.

Pogledi čoveka i zveri sreli su se na rastojanju od desetak metara snega. Čovek je odjednom stao kao ukopan, a vuk je jurnuo krupnim skokovima. Želja za ubijanjem je nadvladala u njemu svaku opreznost.

Holidejeva ruka munjevito se spustila naniže i vratila se s koltom u šaci. Opalio je istog trenutka kada je blistaća revolveraska cev došla u vodoravan položaj... a otvor cevi tada se nalazio jedva dva-tri pedlja od iskeženih vučjih čeljusti.

Odjeknuo je samo jedan hitac.

Kuršum je prodro vuku u mozak i probivši lobanju razneo ga na sve strane. Sila zaleta ponela je zver i dalje kroz vazduh i on je kao hitnuto koplje proleteo između dva zaprepašćena čoveka. Telo zveri u čekinjastom krznu, otvrdnulom od hladnoće, glavačke je pljusnulo u vodu.

– Ovog vuka sam već video, Virdžile – rekao je Dok, izbacujući praznu čauru iz kolta.

Sends nije odmah odgovorio. Posmatrao je zapadnjakove ruke dok je ovaj dopunjavao revolver i prisećao se munjevitih brzina kojom je ovaj potegao oružje i prisebnosti kojom je reagovao pred licem smrtno opasnosti.

– Došao je čas, Holideje – izustio je najzad, a u glasu mu se osećalo žaljenje.

– Došao čas za šta, Virdžile?

– Za rastanak. Video sam kako ste potegli revolver. Vi ste spremni za Tagerta.

* * *

Mesec je zašao. U tami tihe noći, praćen samo žmirkavim svetlucanjem zvezda, Holidej se, jašući, udaljio od kolibe pod vrhom planine Čikaso.

Četiri časa posle događaja s hromim vukom Virdžil Sends je konačno zaspao. Čitavih dvadesetak minuta zapadnjak je stajao pored uzglavlja kreveta starog revolveraša i osluškivao njegovo neujednačeno disanje pre nego što se odlučio da pođe. Činilo se da je Virdžilu iz dana u dan sve gore. Njegov kašalj se pojačavao i nužno mu je trebala odgovarajuća lekarska nega i lekovi. U suprotnom, bolest će se neumitno razvijati ka zapaljenju pluća, a možda i ka smrti.

Jašući kroz prolaz u malu dolinu, Dok je digao pogled do drveća koje se povijalo pod teretom snega i duboko udahnuo svež planinski vazduh. U mislima se vratio Tamnom Krilu i onom kratkom vremenu koje su zajedno proveli, zatim

dalje unazad, na ranč Reb Stok i tragičnu sudbinu Džima Tolanda, njegovog sina i vernih kaubojja. Konačno se setio i svog detinjstva – vremena kada u njegovom životu nije bilo ljudi kao što je Tagert.

Dodirnuo je ispupčenje na jakni od bivolje kože ispod kojeg su bili njegovi koltovi i lice mu se skamenilo u ozbiljnu masku. Nedavno je uspeo da ubedi Sendsa da mu nacрта mapu puta kojim je relativno bezbedno mogao da siđe do nižih dolina, čak i u slučaju ako je neko u zasedi vrebao na njegov dolazak. U sećanje je urezao svaki detalj te mape. Ako vreme ostane ovako mirno nadao se da bi u dolinu Houp Ful mogao stići negde oko polovine prepodneva.

Ako ga je Tagert još uvek čekao, a zapadnjak je verovao da ga čeka, onda se on verovatno nalazio negde u toj dolini.

Razgibao je ramena, pritisnuta toplom debelom jaknom i zagledao se u zvezde koje su kao dijamanti svetlucale na nebu. On, usamljeni konjanik, jahao je u susret svojoj sudbini, trudeći se da ne misli na strašne događaje iz nedavne prošlosti. Tada je za dlaku izbegao smrt, a klanac Big Hed postao je poprište smrti.

* * *

Disharmonični zvuci doprli su do Tagertovog uha: graktanje gavrana na hrastu, svirka na klaviru iz saluna zvanog „Stoni Get“ i jeka nakovnja u kovačnici na drugoj strani ulice, izrovane konjskim kopitama i točkovima kola.

Na njenom kraju zastao je i okrenuo se. Obuhvatio je pogledom gradić u podnožju planine kao što bi se suočio licem u lice s nekim neprijateljem. Nastojao je da o tom gradu donese pravilan sud, da proceni njegovu snagu i pronikne u njegove slabosti.

Pošavši nazad, prošao je pored dvojice građana koji su nešto razgovarali, stojeći na ulazu u trgovinu. Kada se približio oni su začutili, pozdravili ga dodirnuvši prstima obod šešira i javili mu se. Ubica se blede osmehnuo. Znao je dobro da ga se građani boje. To se samo po sebi podrazumevalo i na to nije trebalo trošiti reči. Ali iznenadila ga je činjenica da su mu se oni na izvestan način divili. Kada je u klancu Big Hed zgromio poturu iz Čedvika i za nekoliko sedmica opljačkao dobar broj banaka širom pokrajine, to mu je donelo mržnju nekih ljudi, ali na drugoj strani i znatno uvažavanje i respekt.

Građanima Stoni Geta ti događaji, izgleda, nisu smetali. Izolovanost i naporan život kao da su iz njih iscedili sve sem želje da prežive.

Pre nego što je ušao u hotel Tagert je zastao da bi pogledao prema jugu, ka planinama koje su se belasale u magli. S vremena na vreme poneki od njegovih ljudi pokušavali su da ga uvere da je Holidej sigurno već mrtav, ali Tagert to nije primao zdravo za gotovo i nije se obazirao na njihove priče. Holideja će proglasiti mrtvim i svoju osvetu smatrati ispunjenom do kraja tek onda kada vidi njegov leš i nikako pre toga.

Novajlije u bandi: Blu i Ferveder igrali su poker u predvorju hotela kada je Tagert ušao. Oni su mu se bili pridružili

posle jednog uspešnog napada na Južnu depozitnu banku u El Kemptu, a došli su direktno iz Kolorada, gde su se o Tagertovim uspesima ispredale bajke. Obojica su bili banditi druge klase, ali dovoljno pouzdani da se čovek na njih osloni. Zajedno s Polom Gredijem, koji je vršio osmatračku dužnost sa Hagenom, njih dvojica su ispunili prazninu nastalu posle sudara kod ranča Triangl Dot.

Za bandu koja uspešno izvodi svoje pljačkaške poduhvate nikada nije nedostajalo novih ljudi.

Harknes je kratko pozdravio svog vođu kada mu se ovaj pridružio za stolom pored prozora. Upravo je brojao novac i slagao ga na gomilice. Bančin novac, naravno. Tagertov drug iz zatvoreničkih dana u „Pioniru“ nije bio pohlepan. On je novčanice brojao samo zato jer je uživao u tome i time se zabavljao. Tagert i on delili su polovinu opljačkane sume, a svi ostali morali su se zadovoljiti s preostalom polovinom. Na taj način Tagert i Harknes uspeli su za kratko vreme skupiti dovoljno za odlazak u stari dobri Meksiko, gde su mogli živeti u izobilju i luksuzu dok sneg ne okopni. Što to još nisu učinili, Harknes je morao da zahvali samo čudi svog zatvorskog kompanjona, ali nadao se da će i tom čekanju konačno doći kraj. U ovom retko naseljenom delu Novog Meksika i predstavnici zakona retko su se mogli naći, a naročito posle masakra nad poterom u klancu Big Hed i nekoliko uspešno izvedenih pljački banaka. No Harknes je slutio da će, kada se sneg otopi, otpor njihovom teroru nad pokrajinom biti znatno žešći i da će, ukoliko

i dalje ostanu u toj oblasti, opasnost po njih rasti. Nadao se, međutim, kako će uskoro stići glas da je Holidej mrtav i da će odlazak u Meksiko iz sna postati lepa stvarnost.

Bilo je zanimljivo da se niko u bandi, pa čak ni novi članovi, nije više žalio protiv Tagertove bolesne opsesije da zapadnjaka vidi mrtvog. Svi su znali da bi glasno ispoljeno negodovanje značilo sigurnu smrt od Tagertove ruke.

Voda bande je visoko dignutog čela plivao u pobjedničkom slavlju. Od mraka tamnice u kaznioni „Pionir“ prešao je dugačak put i poslednjih sedmica retko kada se u mislima vraćao na taj pakao, a i to samo u noćima bez mesečine.

* * *

Pol Gredi je prekrstio ruke na grudima i stao s jednom nogom isturenom prema vatri.

– Koliko je sati, Hagene? – upitao je.

– Jedan čas kasnije nego što je bilo pre jednog sata.

– Lepo sam te pitao, dodavola!

Hagen je šumno uzdahnuo:

– Sada je deset sati i deset minuta, za slučaj da to nisi znao.

– Vrlo duhovito! Koliko dugo ću još morati provesti ovde s tobom i tvojim duhovitostima?

– Samo do sutra ujutru.

– To prevazilazi sve – promumlao je Pol Gredi, lutajući pogledom po smrznutom krajoliku oko njih. – Došli smo ovamo iz Teksasa da pomognemo Tagertu u pljačkanju banaka, a evo nas gde se mrznemo na vetru, igrajući ulogu lovačkih pasa na ovoj vražjoj planini!

– Kafa je gotova, Pole Gredi. Ulij sebi malo i prestani da cmizdriš! Dobro nam je i ništa nam ne nedostaje.

Banditi su se šćućurili oko vatre, a malo kasnije jedan konj je kratko zarzao i okrenuvši glavu, pogledao prema jugu.

Budući sve vreme na oprezu, banditi su izvukli revolvere i zauzeli položaj u zaklonu stena, koje su se nalazile neposredno ispred napuštene kolibe nekog traperera, na severnom izlazu iz doline Houp Ful.

U jednoj uvali, na udaljenosti od oko jedne milje, pojavio se konjanik i, zategnuvši vodice, zastao. Izgledao je visok u sedlu i u debeloj kožnoj jakni krupniji nego što je bio.

– Otkud je, dodavola, ovaj ispao? – progundala Pol Gredi.

– Nije važno otkuda – procedi Hagen, širom otvorivši oči. – To je on.

– Holidej?

– Nema ni najmanje sumnje u to.

– Mora biti da je lud kada se uputio ovamo.

Hagen je zažmirio:

– Gledaj pažljivo, Pole Gredi!

Pit Pol Gredi je zapeo obarač revolvera. – Ovo će nam doneti nekoliko poena kod Tagerta – rekao je zadovoljno. Smatrao je zapadnjaka mrtvim i pokopanim pre nego što je ijedan metak bio ispaljen.

* * *

Holidej je otkopčao jaknu, skinuo je i prebacio preko sedla iza sebe. Kratko vreme razgibavao je šake u rukavicama, a onda je skinuo rukavice i stavio ih u bisage. Tihim glasom rekao je nešto

svom konju i konj je pošao ka nahere-noj, staroj kolibi, ugnježđenoj među ste-nama pravo ispred njega.

Znao je da tamo ima ljudi. Nije morao da ih vidi da bi znao ko su oni. Već izdaleka mogao je da nasluti miris ban-dita.

Bio je nekako čudno hladan dok je konj smanjivao rastojanje između njega i kolibe. Očekivao je da će naići na Ta-gertove ljude, kojih je moralo biti posvu-da u okolini i nije se prevario. Bilo ih je i previše lako opaziti kada su otišli u zaklon iza stene.

Dok je unapred znao šta će morati da učini i molio je nebo da ga ubice pot-cene.

– Hej – povikao je, zategnuvši vodice na pristojnom odstojanju. – Ima li koga tamo?

Niko nije odgovorio. Među stenama se začulo neko kretanje i bled sunčev zrak blesnuo je na cevi revolvera.

– Ja sam Holidej. Hoću da razgovaram s Tagertom.

Zapadnjak je zapazio da su se u za-klonu iza stene dva stetson šešira pri-makli jedan drugome. Očigledno su ban-diti bili iznenađeni njegovim zahtevom pa su se savetovali šta da čine, baš kao što je i očekivao da će se desiti. Dok je kliznuo iz sedla na levu stranu i zadržao se nogom zakačenom za jabuku sedla, ostavši tako u indijanskom stilu, zak-lonjen konjskim trupom. U tom položa-ju podbo je konja drugom petom i na-terao ga u vratolomni trk.

Banditi su izvirili iz zaklona i vičući pripucali na konja koji je, naizgled bez jahača tutnjao prema zapadnom bede-mu stenovitog gnezda. Dok je želeo da

ih zbuni i oslabi njihovu pažnju samo dok stigne nadomak sigurnog hica iz revolvera. Dok su kuršumi zviždali oko njega znao je da će mu namera uspeti.

Njegov kolt je glatko kliznuo iz fut-role. Nije to bio uobičajeni munjeviti po-kret već sračunata akcija čoveka navik-nutog na opasnost u takvim i sličnim situacijama.

Kolt je izvirio ispod konjskog vrata. Zapadnjak je opalio i kuršum se zviždeći odbio od vrha stene, samo nekoliko san-timetara od glave Pola Gredija. Tager-tov novi revolveraš je kriknuo i kliznuo iza stene, s komadićem kamena zarive-nim u obraz, a Hagen se pojavio na dru-goj strani, iza jedne pljosnate stene, tri metra od Gredijevih nogu. Hagenova puška je grmnula i zatresla sleđenu dolinu i Dok je čuo kada je teški kuršum kalibra 32 udario u sedlo blizu njegovog kuka. Hagen je očito hteo da ga skine s konja. Bio je na neki način dalekovid, jer nije bio zadovoljan time da mu ubije konja i na taj način mu sam napravi zak-lon. A bio je i dobar strelac.

Iz zapadnjakovog kolta planuo je još jedan hitac i Hagen je nestao iza stene, jer je na kamenu ispred njega ostala dugačka i duboka brazda.

Holidej je takođe bio dobar strelac.

Rastojanje između konjanika i ste-novitog banditskog zaklona brzo se sma-njivalo i Pol Gredi ponovo se pojavio, sa-da na sasvim drugom mestu i iz svog karabina ispalio čitavu salvu hitaca. S određenom namerom – da pogodi konja. I nije promašio!

Osetivši udar taneta u telo konja, Holidej se trzajem noge otkacio od jabu-ke sedla. Kada se životinja spotakla da

bi se u daljem padu prevrnula preko glave, zapadnjak se svom snagom odbacio zgrčenom nogom. Pao je na tle par metara dalje od životinje, koja je u ropcu napravila trostruki salto i okrenula se dva-tri puta u vazduhu, praćena kuršumima koji su tražili jahača Dok se otkotrljao iza jedne male stene.

– Dođavola, promašio si ga – proderao se Hagen na svog ortaka. – Sada će jedan od nas morati da ga istera iz skrovišta, a svega mi na svetu, taj neću biti ja.

Zadihan i oznojen, zapadnjak je ležao u snegu i osluškivao njihovu svađu. Imao je kolt u ruci i bio je hladan i pribran kao i uvek kada bi se našao u takvoj situaciji. Držao ih je u škripcu i znao je zasigurno da će ih u toj igri nadigrati.

Levo od sebe odjednom je začuo neki šum. Okrenuvši se u tom pravcu ugledao je Pola Gredija kada je šmugnuo iza zaklona ka novom položaju.

Digao je revolver i nanišanio na bandita, ali nije pritisnuo okidač. Nije smeo sebi dopustiti luksuz da promaši.

– Šta je s tom paljbom, Hagene, zašto me ne štitiš? – zaurlao je Pol Gredi.

Istog trenutka Hagenov revolver je planuo i Dok je zagnjurio glavu u sneg, izbegavši kuršum, koji se odbio od stene i proleteo pored njegove glave. Hagen nije mogao da ga vidi, ali je znao gde se nalazi i kako da mu položaj učini neprijatnim.

Holidej je zatim začuo prazno škljocanje okidača i digavši glavu, ugledao ridokosog bandita kako mu se približava. U magnovenju je opalio i odmah shvatio da je previše požurio. Tane je okrnulo Gredija, ali rana nije bila ozbilj-

na, bar sudeći po tome kako je bandit poskočio i glavačke se bacio van domašaja pogleda pre nego što je Holidej mogao ponovo da ga uzme na nišan.

– Šta je to sada, Pole Gredi? – urlao je Hagen besno. – Hoćemo li da se borimo ili da bežimo?

– Ja idem da dovedem pomoć, Hagene – začuo se Gredijev odgovor, koji je zvučao kao da bandit govori u punom trku. – Ti, ako hoćeš da mu praviš društvo, samo ostani.

Hagen je procedio nekoliko pogrdnih komentara i zapadnjak se osmehnuo u sebi. – Borite se, ubice – povikao je zadihano. – Borite se ako imate hrabrosti!

Hagen opsova i kuršumi iz njegovog revolvera opet su sevnuli u pravcu mesta gde se nalazio Holidej.

Ali on više nije bio tamo. Poguren, glave uvučene u ramena, panterkim je skokovima jurio ka sredini stenovitog gnezda, koristeći brešu u odbrani, koju je Pol Gredi otvorio, napustivši svoje mesto na levoj strani.

Naherena koliba iskrsnula je ispred njega. Dok je zastao za trenutak da pogledom obuhvati stenu, ali nigde nije video Pola Gredija. No samo na tren. Odmah zatim začuo je brz topot kopita i čovek na konju pojavio se pred njim, iskrsnuvši iza ugla kolibe, pucajući iz revolvera dok je jurio prema njemu.

Ciljajući s kuka, Dok je pritisnuo okidač.

Pol Gredi je u istom trenutku pritisnuo okidač svog revolvera. Da bi amortizovao ljuljanje prouzrokovano konjskim trkom i preciznije gađao, on se digao na uzengijama. Holidejev kuršum bukvalno ga je izbacio iz sedla.

Pol Gredi nije osetio bol, već samo tup, težak udar kao da ga je neko džinovskim čekićem udario u grudi. Svom težinom tresnuo je levim ramenom o zemlju, ali ni od tog pada nije osetio nikakav bol. Zatim se okrenuo na leđa i začudio se, ali samo za sekund, koji je izgledao dug kao večnost, pitajući se zašto je taj svetao i sjajan svet odjednom potamneo.

Pucnji iz revolvera iz neposredne blizine naveli su zapadnjaka da se okrene. Video je Hagen, koji je trčeci prema kolibi, pucao iz revolvera. Jedno tane okrnulo je Holideja po vratu, a drugo mu je prošlo između nogu i Dok je shvatio da ga treće neće promašiti ako nešto ne učini.

Bacivši se u stranu, još u vazduhu je osetio oštar fijuk i strujanje vetra, pokrenuto trećim kuršumom. Sekund kasnije pao je u zaklon iza stene, zatim se zakotrljao i okrenuo da bi na kraju ustao na noge, spreman da puca. U poslednjem trenutku ugledao je kako bandit nestaje u kolibi.

S naperenim revolverom Dok je stajao i čekao da Hagen otvori paljbu iz kolibe.

Odjednom je negde iza kolibe začuo kretanje konja, ali opreznost mu nije dozvolila da rizikuje i pojavi se iz zaklona. Mogla je to biti i neka podvala. Pola minuta kasnije opsovao je sebi u bradu kada je na nekih četvrt milje daleko ugledao konjanika koji se punim trkom udaljavao prema izlazu iz doline.

Hagen je hitao da dovede pojačanje.

Doku je trebalo skoro pola sata da uhvati Gredijevog konja. Bilo je to dragoceno vreme, od kojeg mu je zavisio

život. Kada je konačno prebacivši svoje bisage, pojahao tog konja i poterao ga ka prevoju iznad prolaza za dolinu Tomahouk, sitne tačkice u preriji, za koje je znao da su konjanici, bile su jasno vidljive na rubu horizonta.

Mirno je proverio svoj revolver i vratio se nazad ka kolibi. Izvesno vreme je stajao i zurio u mrtvog bandita na okrvavljenom snegu. Sišao je s planine Čikaso iz dva razloga: da proveriti da li su banditi još uvek u blizini i da proveriti koliko mu je ruka sigurna.

Uspelo mu je i jedno i drugo. No budući da su sa severa revolveraši jurili prema njemu kao čopor lovačkih pasa, nije mu preostalo drugo nego da se vrati.

Virdžila Sendsa zatekao je u vatri groznice.

* * *

– Levo ili desno, Virdže – viknuo je Holidej glasno. – Kojim putem?

Umotan i zapakovan kao neki veliki Eskim i s nogama privezanim ispod konjskog trbuha, Sends je pokušao da usredsredi pogled na put pred njima.

Bilo je rano jutro i mraz je ledio dah. Nalazili su se visoko na planini, čak znatno više nego što je ležala Sendsova koliba ispod vrha planine Čikaso. Bivši revolveraš, grozničav i polusvestan, nije mogao da shvati šta se s njim događa, a najmanje kuda idu i zbog čega. Ništa od svega toga nije mogao da razume. Pitao se da možda ne umire i nije li sada na putu za onaj svet.

Snažne ruke prodrmusale su ga za ramena.

– Levo ili desno od onog stenjaka ispred nas, Virdžile – viknuo mu je Dok u uši. – Rekli ste da postoji put iz vaše doline preko doline Krou Krik. Kojim putem sada treba poći? Levim ili desnim?

– Dolina potoka Krou Krik? – promrmljao je Sends. Za trenutak kao da je stisak vrele ruke groznice malo popustio. – Mister, meni je potreban lekar. Zašto idemo...

Glas mu je zamro u grlu i učinilo mu se da je zapadnjakov odgovor došao iz velike daljine:

– Ne mogu da vas odvedem lekaru zbog toga što je prolaz blokiran, Virdže. Ali znam i ja da vam je vraški potrebna lekarska nega. Zbog toga sam vas poveo preko, u dolinu kod Juta Indijanaca. Tamno Krilo će znati šta treba da učini za vas.

Sends je ćutao, glave oborene na prsa. Onda je progovorio:

– Tamno Krilo? Je li to ona lepa Indijanka koja se zaljubila u vas, Holideje?

– Pustite to sad, Virdže...

– Da, da, a vi ste se zaljubili u nju. To se vidi po tome kako izgovarate njeno ime.

– Kojim putem oko stenjaka, Virdže?

– Levim, mladi čoveče, levim! A onda treba da se držimo onog višeg puteljka iznad kanjona ili ćemo naići na uvale i provalije koje će nas progutati. Zatim...

Nije mogao da izgovori ništa više. Duboko je uzdahnuo i onesvestio se. Dok se ipak nadao da mu je Virdžil dao dovoljno tačne podatke i da će uspeti da kroz opasne vrleti prođe do indijanskog naselja u dolini Krou Krik.

Milja za miljom sporo su se vukle, put je bio težak a hladnoća je ledila udove. Zapadnjak je povremeno bio prinuđen da zastane i Sendsa trgne iz grozničave obamrlosti. No, začudo, kada su ugledali litice koje su oivičavale dolinu Krou Krik Virdžil se trgao i uspravio u sedlu.

– Planina Oštar Zub – promrmljao je, gledajući pred sebe. – Šta to...

– Vodim vas u dolinu Juta Indijanaca, Virdže, zar se ne sećate?

– Juta Indijanci? Ah, da...rekli ste mi. – Sends je zavrteo glavom. – Bolestan sam kao što nikada nisam bio, Holideje.

– Biće vam dobro, ne brinite! Tamno Krilo negovala me je bolje od bilo kog lekara. Ona će znati šta da preduzme, a ni meni zapaljenje pluća nije sasvim nepoznato.

Sends je uspeo da se silom osmehne. Bio je to dobar znak.

– Dobio sam, znači, zapaljenje pluća, Dok?

– Ili to ili ste zaradili promuklost koja će vas pratiti celoga života. Nadajmo se da je zapaljenje pluća.

– Vi se zavitlavate sa mnom, Holideje. Ako umete da kolt bolje koristite od mene to ne znači da imate prava da terate šegu na moj račun.

Zapadnjaku odjednom više nije bilo hladno oko srca. Virdžilov povratak svesti bio je spontan i to je slutilo na dobro.

– Zaista? – osmehnuo se. – Pa, sudeći po vama, došao sam do zaključka da veština baratanja revolverom daje čoveku pravo da govori koliko hoće... ili da ćuti. Vi ste to dokazali.

Sends se nasmejavao pa se zakašljao.

– Izgleda da sam suviše star da se batrgam po divljini. Možda je vreme da siđem s planine u toplije predele.

– Ja sam vam to danima govorio. Šta mislite, kako bi bilo da se posvetite gajenju stoke?

– Pa, mislim da bi o tome vredelo razmisliti, mada bih rekao kako prethodno valja povesti računa o nečem drugom, mnogo neposrednijem.

– Znači li to da mislite kako će me Tagert ubiti?

– Znači da su šanse protiv vas, Dok. Pomislite samo kolika je brojna nadmoć na Tagertovoj strani. Ali reći ću vam nešto: čim se budem oporavio možete računati na moju podršku u vašoj igri. Od onoga dana kada sam odlučio da mi je dosta svega, ja sam se svega i klonio, naročito onoga što je makar mirisalo na obračun revolverima. Ali u vašem slučaju učiniću izuzetak. Podržaću vas makar mi se to najstrašnije osvetilo.

– Hvala vam, Virdže – rekao je Dok kratko. Bio je dirnut tom ponudom jer je znao kolika je žrtva koju mu Sends nudi, ali baš zato nije nameravao da ga upliće u sudar s Tagertom. Dugovao je tom čoveku suviše mnogo da bi mu mogao dopustiti da sada rizikuje i život stavjući kraj njega u sukobu s Tagertovom bandom. Tagert je bio samo njegov problem.

Nastavili su da jašu uzbrdo dok nisu izašli iz jedne snegom zasute jaruge. Zapadnjak je ugledao razbacanu skupinu krupnih, sumornih stena, nalik na nadgrobne spomenike, koje su označavale početak depresije iz koje se ulazilo u indijansku dolinu.

Razgovor je prestao jer je Dok morao da posveti svu pažnju pronalaženju pravca i raspoznavanju oznaka duž puta kojim ga je Tamno Krilo izvela iz doline Krou Krik.

Stari revolveraš ubrzo je zapao u dremež u sedlu. Dok je uzeo u ruke vodice njegovog konja i tako jašući približili su se jednoj litici od krečnjaka, izbušenoj mnogobrojnim malim otvorima pećina. Tamno Krilo mu je objasnila da u tim pećinama počivaju mrtvi iz plemena Juta. I sada, dok su se kroz sve jači sumrak približavali toj litici, do zapadnjakovih ušiju doprlo je hujanje vetra kroz te otvore u steni, nalik na udaljeno brujanje džinovskih orgulja i žalopojke iznemoglih, zalutalih duša.

Sends se zakašljao i Holidej je pružio ruku da ga potapše po povijenim leđima. Put se odjednom naglo spustio do jednog nagnutog platoa. Dok je zaustavio konje da bi bolje namestio Virdžila u sedlu. Baš kad je hteo ponovo da krene, pogledao je prema gore i na ulazu u jednu pećinu, neposredno iznad sebe ugledao ljudsku siluetu.

Podišla ga je jeza. Pri mutnoj svetlosti silueta je ličila na mršavu, zgrčenu i nepomičnu sablast koja sedi. Setivši se da su neka indijanska plemena ostavljala svoje mrtve u sedećem položaju sve dok na vazduhu, vetru i suncu ne istru-
nu, on je u prvom trenutku pomislio kako je to telo nekog pokojnika. Ali onda se „leš“ malo pomerio i Dok je shvatio da ta prilika drži u ruci luk.

– Hej! – doviknuo je i njegov glas se odbio od sleđenih litica.

Prilika se ponovo pokrenula i okrenula glavu prema njima.

– Šta, zaboga...? – zausti Dok skoro bez daha.

U sledećem trenutku skočio je iz sedla i počeo se verati uz liticu ka Velikoj Sovi.

* * *

– Indijanac koji je suviše star da lovi, suviše je star i da jede.

To su bile prve starčeve reči koje je izgovorio pošto je Holidej raspalio upola ugašenu vatru i pomogao mu da od otvora pećine uđe dublje unutra, bliže toploti plamena. Starčeva retka, seda kosa bila je prošarana injem, a ruke su mu bile hladne kao led. Ali njegove stare oči, koje su svedočile tolikim godinama istorije njegovog plemena, jasno su svetlucale kada je podigao glavu i pogledao belog čoveka.

– To su reči poglavice Groma Koji Hoda, Holideje.

– Poglavice? – ponovi Dok. – To znači da je Crvena Lisica mrtav?

– Umro je od zime. Sada je poglavica Grom Koji Hoda.

– I on... on te je ostavio ovde da umreš?

– Sve mora umreti. Šta te je dovelo nazad u zemlju Juta, Holideje?

Pre nego što je odgovorio, zapadnjak je uzeo veliki ratnički luk iz ruku starog čoveka i počeo da mu ih trlja. Svuda po pećini ležale su razbacane strele, jedno pocepano ćebe i kožna torba za hranu. To su sve bile stvari koje Indijanci ostavljaju pored svojih mrtvih da bi im olakšali put do srećnih Večnih lovišta.

– Potrebna mi je pomoć, Velika Sova – rekao je Dok konačno, pokazavši rukom prema konjima. – Tamo imam

jednog bolesnog prijatelja. Doveo sam ga s planine Čikaso da bi ga Tamno Krilo negovala.

Velika Sova je oborio glavu.

– Ona je zaručena.

Zapadnjak ga je netremice gledao:

– Ko ju je zaručio? Grom Koji Hoda?

– Da. Ako uđeš u selo on će te ubiti. Taj čovek gaji mržnju prema tebi zbog toga što veruje da srce Tamnog Krila tebi pripada.

– I moraće da me ubije ako pokuša da otera mog bolesnog prijatelja. Koliko dugo već sediš ovde, Velika Sova?

– Šta uopšte znači vreme? Ne znam ni sam koliko sam već dugo tu. Molio sam se velikom Manituu za smrt, ali moja duša nije htela da iziđe iz tela. – Bledi osmeh dodirnuo je starčeve usne. – Možda je istina što mladi ratnici kažu: Velika Sova je nadživeo i samu smrt.

– Pođi sa mnom, Velika Sova. Ja ću s Gromom Koji Hoda govoriti o tebi.

Velika Sova je odmahnuo glavom:

– Došlo je vreme da umrem. Za mene na ovom svetu više ništa nije ostalo.

Holidej je ustao i prišao otvoru pećine. Pogledao je Sendsa a onda se brzo vratio nazad.

– Ne mogu se više zadržavati, Velika Sova. Ako tako hoćeš, ti za sada ostani ovde. Ali pazi da održavaš vatru i da jedeš, čuješ li me? Vratću se po tebe. Neću dopustiti da tako umreš.

– Pravi veliki ratnik... – Oči starog čoveka toplo su sijale. – Pođi, Holideje i neka te sreća prati. Grom Koji Hoda boriće se protiv tebe, ali narod nije uz njega. Možda ga pravi ratnik ipak može pobediti... ne znam.

Zapadnjak je spustio ruku na starčevu rame i prijateljski ga stisnuo. Malo kasnije izašao je iz pećine.

Trebalo mu je petnaestak minuta da stigne do doline, gde ga je na ulazu dočekala straža. Holidej je zatražio da ga odvedu do kolibe Visokog Medveda. Ali privučeni glasovima, iz koliba su na svetlost vatri već počeli izlaziti članovi plemena i okupljati se u grupice.

Kada su, praćeni stražarima, pošli preko potoka, iz kolibe Visokog Medveda pojavila se jedna vitka prilika i Holidej je čuo kad je ta devojka glasno izgovorila njegovo ime. Tamno Krilo je pošla da mu potrči u susret, ali ju je njen visoki otac uhvatio za ruku i pokazao prstom ulevo. Pogledavši u tom smeru, zapadnjak je ugledao Groma Koji Hoda, koji je raskrečen, kao ukopan, stajao ispred svoje kolibe. Nosio je na glavi kacigu s perjem poglavice.

Od tog trenutka događaji su se brzo odvijali. Na povik Groma Koji Hoda ratnici su potrčali i opkolili bele pridošlice. Ostali stanovnici sela okupili su se u krug oko stražara. Holidej je ozbiljnog lica klimnuo glavom Tamnom Krilu i njenom ocu, a zatim se njegov pogled sukobio s pogledom zlih, crnih očiju Groma Koji Hoda, koji se kroz gomilu probio do njih.

– Niste dobrodošli u našem selu, bledoliki – zarežao je novi poglavica. – Idite!

– Imam bolesnog prijatelja – odvratio je Dok.

– Onda ga odvedi sa sobom vraču bledolikih.

Holidej je sjahao.

– Ako to pokušam – objasnio je – on će umreti. Zato ostajemo ovde.

Grom Koji Hoda digao je pušku:

– Ako ostane ovde takođe će umreti – rekao je grubo. – Umrećete obojica.

– Molim te – zavapila je Tamno Krilo.

– Oni nam ne mogu učiniti nikakvo zlo, Grome Koji Hoda!

– Ovaj čovek donosi nevolju – odvratio on. – Njega gone drugi zli beli ljudi. On će ih privući ovamo, u naše skrovište – digao je pušku još malo. – Neću dopustiti da se to desi.

Zapadnjak je otkopčao svoju jaknu i dopustio da se ispod nje zabele drške njegovih koltova i pojas sa žutim mećima.

– Došao sam ovamo zato što nemam kuda drugde da odem – izjavio je. – Što se tiče bandita, oni me ovde nikada ne mogu naći. – Preleteo je pogledom po licima okupljenih. – Vi ste mi jednom učinili veliku dobrotu i ja vam nikada ne bih uzvratio time što bih navukao nevolju na vas. Prihvatite mog prijatelja, a ja ću otići. To je sve što tražim.

Njegove reči imale su dejstva. Indijanci su počeli da se dogovaraju među sobom, bacajući povremeno nespokojne poglede prema poglavici.

Onda je Visoki Medved rekao:

– Nismo u ratu s bledolikima, Grome Koji Hoda. Prihvatimo ovog bolesnog čoveka i izlečimo ga kao što Holidej traži.

– Ne.

Indijanci su počeli negodovati i lice Groma Koji Hoda se smračilo od gneva. Virdžil Sends se pomerio u sedlu i u nedoumici pogledao oko sebe. Njegovo stanje bilo je očigledno jasno svakome.

Tamno Krilo prišla je njegovom konju i pruživši ruku, opipala ga po šaci.

– Mora se dobro utopli i odmah dobiti napitak od lekovitih trava – rekla je odlučno. – Inače... – nije završila započetu misao.

– Dalje od tih bledolikh, devojko – grmnuo je Grom Koji Hoda i zgrabio je za rame.

Zapadnjak se munjevito ispružio i odgurnuo njegovu ruku. Poglavica je od toga posrnuo, ali je brzo povratio ravnotežu.

– Držite ga! – zauriao je. – Ovaj bledoliki će umreti!

Niko se nije ni makao da poslušaj njegovu zapovest. Juta Indijanci su uglavnom bili miroljubivi i blage naravi i poglavica je tražio od njih nešto što je bilo suprotno njihovoj prirodi.

– Nema razloga da od ovoga pravimo toliko veliko pitanje, Grome Koji Hoda – rekao je zapadnjak mirno.

– Nećeš me prevariti – procedio je poglavica glasom nalik na rezanje. – Došao si zbog ove žene. Moje žene.

– Čak i ako bi bila tvoja žena, to ti ne daje pravo da budeš grub prema njoj – odgovorio mu je Dok.

Grom Koji Hoda je pobledeo. Ustuknuo je korak i počeo bezglasno micati usnama. Zatim je bez opomene okrenuo cev puške prema zapadnjaku s očiglednom namerom da je upotrebi.

Dok se nije kolebao. Munjevitim pokretom je izvukao revolver i opalio. Tane se zarilo Gromu Koji Hoda visoko u levo rame, tačno tamo gde je ciljano. Puška mu je zvečeći ispala na tle, a poglavica se kao pijan zaljuljao i rukom pritisnuo ranjeno rame.

– Polako, ljudi – javio se odjednom Virdžil Sends ozbiljnim, mirnim glasom i, bacivši iskosa pogled na njega, Dok je ugledao revolver u njegovoj ruci.

– Nema potrebe da se poteže oružje – umešao se Visoki Medved. – Grom Koji Hoda je pogrešio i svaki ratnik u plemenu to dobro zna. Preuzećemo bolesnog bledolikog da se staramo o njemu. I ti si takođe dobro došao, Holideje.

– Usuđuješ se da prkosiš poglavici, Visoki Medvede? – procedio je Grom Koji Hoda kroz stisnute zube. – Usuđuješ se da mi prkosiš?

Ali Visoki Medved nije ga slušao. Uhvativši Sendsovog konja za povodac, poveo ga je ka svojoj kolibi. Grom Koji Hoda gledao je gnevnom očima svoj narod, ali svi su spontano odbijali da se suoče s njegovim pogledom i, malo – pomalo, okupljena gomila se razišla. Njihov postupak govorio je sam za sebe dovoljno jasno. Oni su time jasno i nepozivo dali na znanje svom poglavici kako dele mišljenje Visokog Medveda.

Tada je ponovo nastao trenutak zategnutosti, jer su Grom Koji Hoda i Holidej izmenjali neprijateljske poglede. U očima poglavice Juta Indijanaca gorela je neutoljiva mržnja, ali negde u dubini duše javio mu se i plamičak straha. Grom Koji Hoda bio je pobeđen naočigled svog naroda. Njegova ratnička zvezda počela je zbog toga da blede.

Konačno se razgnevljeni poglavica okrenuo i, ne osvrćući se, uputio ka svojoj kolibi. Niko nije pošao za njim. Odahnivši, zapadnjak je pogledao Tamno Krilo. Osmehnuo joj se i dodirnuo joj mišicu. Osetio je kako joj ruka podrhtava. Stisnuo ju je jače da bi joj ulio

odvažnosti koja joj je u tom trenutku nedostajala, iako je u odsudnom času bila hrabrija od svih ostalih. Drhtanje njene ruke je prestalo.

Pustivši je, zapadnjak joj je pokretom glave dao znak da treba da pođe u kolibu za Sendom.

– Idi, Tamno Krilo – rekao je – i spasi mog prijatelja.

* * *

– Još jedno ćebe, Holideje – rekla je devojka.

Dok je klimnuo glavom i okrenuo se da s klupe u uglu dohvati ćebe izatkano rukom Tamnog Krila i da ga raširi preko Sendovog grozničavog tela, opruženog na niskom ležaju od ćebadi i bizonskih koža. Celu noć je trajala groznica i jeza i vatra smenjivale su se u njegovim usahlim očima. Upala pluća je napredovala i još se nije znalo hoće li se Sends izvući iz te krize. Prošlo je mnogo časova od kako je donesen u kolibu Visokog Medveda i mada je izgledalo kako je napitak od lekovitih trava, kojim ga je Tamno Krilo odmah obilno napojila, uspeo da malo ublaži žestinu groznice, njegov je život i dalje visio o koncu.

Visoki Medved je čučao u jednom uglu kolibe i sišući digačku lulu posmatrao šta rade zapadnjak i njegova kći. U dolini Juta Indijanaca bilo je veoma tiho. Grom Koji Hoda odjahao je iz sela odmah posle sukoba s Holidejem i od tada ga više niko nije video. Verovalo se da mu stid ne dozvoljava da se više ikad vrati na mesto svoje sramote.

Tamno Krilo je pripremila neki napitak sličan čaju i ponudila ga Doku, koji

se, sedeći prekrštenih nogu na bivoljoj koži, odmarao od napornog dana.

– Bilo bi bolje da se i ti malo odmoriš, Tamno Krilo – obratio joj se mirno. – Sigurno si umorna.

– Sa mnom je sve u redu, Holideje – osmehnula se ona, a u njenom osmehu i sjaju očiju čitala se sreća koju je nosila u srcu. – Dovoljno mi je što te gledam.

– Pogled i odmor nisu isto, devojko – rekao je Dok. – To ćeš uvideti kada postaneš iskusnija.

– Tamno Krilo će uvek misliti kao sada. Mislila sam često na tebe. Sve vreme sam se pitala jesi li živ ili mrtav i to mi nije dalo da mirno spavam. Sada sam smirena. – Dvoumila se malo pa dodala: – Ništa se nisi promenio, Holideje.

Dok je okrenuo glavu i zamislio se. Kako se Tamno Krilo varala, obmanuta njegovim nepromenjenim fizičkim izgledom! Jer on se itekako osećao starijim. Tih nekoliko sedmica od pokolja na ranču Reb Stok, pa do današnjeg dana činili su mu se kao nekoliko godina. Posle Reb Stoka doživeo je još jedno tragično iskustvo. Ipak, u dubini duše nije bio nezadovoljan jer se još jednom osvedočio kako ovaj svet ne pripada samo samoživim i iskvarenim nasilnicima, već da u njemu postoje i plemenita bića, spremna da se žrtvuju za druge. Njegov život je time dobijao pravi smisao. Pravda, istina i pravo čoveka na spokojan život bile su istinske vrednosti pa i njegova želja da kazni Tagerta nije bila samo posledica njegovog osvetničkog duha, već i osnovni zakon opstanaka i napretka sveta u kome je živeo. Taj svet ne bi mogao opstati bez plemenitih

i hrabrih bića, bez takvih kao što je Tamno Krilo, pa najzad i on sam.

Pogledao je devojku toplo, poželevši da joj može uzvratiti za sve ono što je ona učinila za njega i što će učiniti u budućnosti i za druge.

A onda se ponovo setio Tagerta. U plamenu vatre ugledao je njegov lik i ruka mu je mahinalno kliznula ka dršci revolvera.

* * *

Bilo je negde oko ponoći kada je Monti Blu začuo potmuli topot konjskih kopita, koja su se s mukom probijala kroz debeli sneg. Lupnuvši kundakom puške o zid kolibe da bi alarmirao one koji su u njoj spavali, bandit je prišao do ivice verande od škripavih dasaka i ugledao siluetu konjanika koji se polako približavao kroz dolinu.

Vrata su se širom otvorila i na njima se pojavio Tagert s revolverom u ruci.

– Ko je to? – upitao je bunovnim, promuklim glasom. – Mek Tajg?

Mek Tajg je, naime, bio jedan od dvojice bandita koji su neprekidno češljali snegom zatrpanu dolinu, dok su ostali članovi bande spavali i odmarali se od gonjenja begunca po planini.

– Ne bih rekao da je ono Mek Tajgov konj, Tagerte – odgovorio je Blu. – Izgleda mi pre kao neki, pa...indijanski konj.

Sada su im se i ostali banditi pridružili na verandi. Svi su bili veoma umorni i bunovnim očima zurili su u dolinu. Posle zadnjeg okršaja Tagert ih je mnogo časova držao u sedlu, ne prekidajući bezuspešnu potragu za Holidejem. Sada je cela banda bila smeštena u staroj koli-

bi iznad prolaza Tomahouk i trebalo je da bude spremna za rani jutarnji polazak. Svi su živeli naporno ali se niko nije žalio. Tagertova opsesija da uhvati zapadnjaka postala je i njihova.

– To je neki Indijanac – konstatovao je posle izvesnog vremena oštrooki Harknes. – Mora biti da je jedan od onih Juta Indijanaca koji žive u planini.

– Da li da ga skinem jednim hicem, Tagerte? – upitao je Blu. Rekao je to ravnodušno, kao da pripaljuje cigaretu.

– Ne budi glup – promrmlja Tagert. – Kao što Harknes reče, tamo u planini živi indijansko pleme. Možda taj nešto zna o Holideju.

– Stao je – objavio je Mak Veler. – Primetio nas je.

– Dozovite ga ovamo – naredi Tagert. Veler siđe s verande u blatnjavi sneg i mahnu rukom Indijancu:

– Dođi ovamo da razgovaramo, crvenokošče!

Indijanac se izdigao u uzengijama. – Tagert? – Njegov glas je zazvonio u ledenoj noći.

– Tako je – odazvao se Tagert glasno i konjanik je poterao svog konja ka njima.

– Izgleda da je ranjen, Tagerte – primeti Harknes. – Krupan je i ružan, je li?

– Svi su oni ružni – bio je Tagertov komentar dok se naslanjao na škripavi, drveni stub verande.

Indijanac je dojahao do verande i zaustavio konja. Životinja je naporno dahala, a sapi su joj bile pokrivene smrznutim znojem. Konjanik je digao ruku u znak pozdrava:

– Haug! Ko je od vas Tagert?

– Stojiš pred njim – odgovorio je vođa bande. – Ko si ti, ratniče?

– Ja sam Grom Koji Hoda iz doline Krou Krik. Poglavica Juta.

– I šta ti radiš ovde usred noći kad je tako hladno da se i veštice mrznu, veliki poglavico?

– Da sjašem?

– Da, ali drži ruke tako da ih mogu videti – reče Tagert. – Ne verujem crvenokošcima.

Doček nije bio nimalo prijateljski, ali Grom Koji Hoda nije se naljutio. Sišavši iz sedla, pritisnuo je rukom levo rame i snažnim, krivim nogama prošao kroz duboki sneg. Banditi su ga radoznalo posmatrali kada je zastao ispred Tagera i duboko usađenim očima zagledao se u njega.

– Ti goniš bledolikog Holideja? – upitao je.

Tagert se trgao.

– Znaš li nešto o Holideju, Indijanče?

Grom Koji Hoda pljunuo je u ugaženi sneg.

– Znam gde je. Odvešću vas do njega. Ubijte ga.

Doček Groma Koji Hoda nije bio suviše srdačan, ali odjednom se on našao pratnjom koja pripada kraljevima.

* * *

Kada se oko tri časa Virdžil Sends probudio, seo je u postelji i trepćući pogledao oko sebe bistrim očima zdravog čoveka.

– Gde sam ja, zaboga... – promrmljao je. Pogledao je Indijanku, a zatim zapadnjaka, koji je sedeo na njegovom ležaju: – Holideje?

Dok se osmehnuo jer mu je Virdžilov glas zvučao jasno i snažno.

– Mi smo u naselju Juta, Virdže. Kako se osećaš?

– Gladno – glasio je Sendsov odgovor. Počešao se po prsima i začuđeno pogledao devojk. – Ako si me ti lečila, onda si sigurno vraški dobar lekar. Šta si mi to dala?

Tamno Krilo se osmehnula:

– Osećaš li se bolje, bledoliki?

– Osećam se odlično. – Sends pogleda Doka. – Mislim da sam bio vrlo bolestan.

– Jesi. Bio si veoma bolestan – potvrdi Dok ustajući. – Daj mu nešto da jede, Tamno Krilo.

– Naravno, odmah ću mu dati. Ali neka se odmara.

– U tome je on pravi majstor – zapadnjak je potapšao Sendsa po ramenu. – Milo mi je što vas vidim među živima, Virdže.

– I meni je drago što sam se vratio. – Sends je pogledao za Dokom, koji je pošao ka vratima. – Kuda ćete?

Zapadnjak je zastao, navlačeći kaput.

– Idem da dovedem Veliku Sovu iz pećine. Dok sam odsutan činite sve što vam doktorka naredi. Važi?

– Imam li izbora?

– Ne – umešao se Visoki Medved. – Da pođem s tobom, Holideje?

– Ne, bolje ostani ovde – odvrati Dok.

– Budi oprezan, Holideje – opomenula ga je Tamno Krilo, izlazeći za njim. – Ako se Grom Koji Hoda vrati, želeće da ti se osveti.

Zapadnjak nije odgovorio, ali je ćutke obgrlio devojk. oko struka. Ona se privila uz njega, uzvraćajući mu zagrljaj

strasno i predano. Onda se Dok odvoji od nje i uputi ka svom konju. Devojka ga je gledala sve dok nije čula Virdžilov vapaj:

– Ja sam jako gladan, devojko.

Tamno Krilo se vratila u kolibu. Videvši joj izraz lica, otac je upita:

– U čemu je stvar? Izgledaš uplašena.

– Ne znam otkuda to, oče, ali odjednom se jako plašim. Za Holideja.

– Ta momčina zna da se brine o sebi, devojko – osmehnu se Sends. – Ali ja bih da jedem.

* * *

Za vreme svog dugog boravka u samoći u pećini umrlih Velika Sova je uživao u divnim snovima. Retko kada je spavao, ali je sanjao budan, većinu vremena provodeći u sedećem položaju, u nekoj vrsti polusvesnog stanja, neosetljiv na hladnoću i glad, prisećajući se u mislima celog svog života i oživljavajući svaku pojedinost.

Noćas su s njim bile sve njegove žene. Njegova prva žena Šamata, čija je slika i prilika bila njegova unuka Tamno Krilo, rođena u plemenu Apača, vitka i okretna, glasa mekog kao ševin pev. Živo je se sećao jer su zajedno proveli mladost. Ona mu je rodila dva lepa sina.

Plavo Pero bila je veliki radnik i uvek je čistila i kuvala. Ona ga je punu godinu negovala posle one velike bitke s Čejenima, kada je bio teško ranjen kopljem. Pri prvom njegovom odsustvovanju iz plemena bila je ubijena u napadu Apača. Zbog toga je on svojim velikim lukom ubio deseticu apačkih ratnika.

Zlatna Voda provela je s njim dvadeset godina, a Pačeta iz plemena Krou petnaest... Ona je bila njegova poslednja žena. Nadživeo ih je sve, nadživeo je svoje sinove i kćeri, pa čak i neke svoje unuke...

U njegova snoviđenja odjednom su prodrli spoljni šumovi. Starac se pomerio i na ramenu osetio težinu velikog luka. Vatra se bila skoro ugasila. Okrenuo je glavu od potpunog mraka unutrašnjosti pećine ka njenom otvoru. I napolju je još bila noć. Njegovi snovi su odlepršali i to mu je bilo žao. Čuo je topot konjskih kopita.

Ustao je i prišao ulazu u pećinu. U prvom trenutku nije video ništa, ali stojeći neko vreme na mrazu ugledao je ispod sebe jednog konjanika, praćenog kolonom brojnih jahača, koja se kretala ka selu.

Usne starog Indijanca zgrčile su se od gneva. Grom Koji Hoda! Neposredno posle pucnja u selu video ga je kako je odjahao. Jahao je ispunjen gnevom i Velika Sova je verovao da ga je ratnik Holidej oterao iz sela, jer nije bilo verovatno da bi Grom Koji Hoda drugačije otišao.

Konjanici za njim bili su bledoliki. Bilo ih je mnogo. Svi su jahali tiho, kao da se prikradaju. Tako naoružani, smrknutih lica, očito su predstavljali rdave ljude.

U istrošenom telu Velike Sove oživele su stare uspomene i osećanja. Videvši da je Grom Koji Hoda digao ruku i zaustavio kolonu iza sebe, Velika Sova je predosetio zlo. Pogledao je u pravcu skrivene doline, a onda ponovo konjanike. Grom Koji Hoda i jedan od blede-

likih, krupan kao grizli, nešto su tiho razgovarali.

Opasnost!

Velika Sova je suviše toga video da je ne bi prepoznao na prvi pogled.

Skinuo je s ramena svoj veliki luk i stavio strelu na tetivu. U njegovim rukama još je bilo dovoljno snage. Još nije bio zreo da se pridruži mrtvima u pećinama.

– Grome Koji Hoda! – doviknuo je. – Šta se to događa?

Konjanici su se trgli i pogledali na gore. U tami su teško mogli da razaberu avetinjsku siluetu na ulazu u pećinu, ali starac je njih sasvim jasno video pri svetlosti zvezda.

– Velika Sova – zarežao je Grom Koji Hoda. – Umukni stara ludo!

– Šta se događa? – ponovo je pitao Velika Sova. – Kakvi su to ljudi s tobom?

– Zar hoćeš da razbudiš ceo kraj? – proderao se plećati bledoliki. – Ućutkaj ga! – obrati se Gromu.

– Umukni – naredio je Grom Koji Hoda snažnim glasom. – Ovo se tebe ne tiče, Velika Sova.

– Ili ćeš mi odgovoriti, ili ću dići zabunu – zapreti starac.

Na jednu Tagertovu reč Grom Koji Hoda kliznuo je iz sedla na zemlju. Izvadivši nož iz kanije, on se počeo žurno penjati ka pećini.

Velika Sova je digao luk. Bio je to njegov najbolji luk. Nosio ga je u svim velikim bitkama protiv Apača. Zategao je tetivu svom snagom i tanka orahova strela sa izoštranim čeličnim vrhom zadržala je u njegovoj ruci.

– Stani Grome Koji Hoda – opomenuo je starac poglavicu. – S Velikom Sovom nećeš govoriti s nožem u ruci.

Grom Koji Hoda je zastao u nedoumici, ali je na jednu Tagertovu reč ponovo počeo da se vere.

– Nisi umro onda kada je bilo vreme – rekao je dahćući. – Zato ćeš umreti sada.

Luk se jedva pomerio u smežuranim, koščatim rukama i Velika Sova je žmireći nanišanio. Grom Koji Hoda bio je krupan i vidljiv cilj. Uz potmulo zvuk otpuštene tetive strela je poletela brzinom nevidljivom za oko.

Banditi su čuli tup udar strele u telo. Vrh strele zario se duboko u prsa Groma Koji Hoda i on je zastao u mestu. Kao u grču, izdigao se na vrhove prstiju i obema rukama obuhvatio tanko, smrtonosno drvce. Okrenuo je lice ka nebu i počeo da pada nauznak. Iz njegovih usta oteo se stravični krik – krik ratnika na umoru i njegovo telo se izvilo i s litice poletelo naniže, lelujući se kao list na vetru.

Odjek tog prodornog krika od koga se svima sledila krv u žilama, još uvek je odzvanjao od snežnih vrhova kada se telo Groma Koji Hoda skotrljalo niz padinu, da bi se zadržalo pred nogama njegovog uplašenog konja.

Tokom nekoliko sledećih sekundi čak je i Tagert ostao bez reči. A onda je njegov kolt poleteo iz futrole i otvor cevi usmerio se ka pećini. Ali ulaz u pećinu bio je prazan.

– Uхватите га! – besno je dreknuo Tagert. – Šta čekate, sto mu gromova! Sređite ga!

Istog trenutka banditi su sjahali. Veler je prvi kročio nogom na sneg i potrčao. Načinio je samo tri krupna skoka pre nego što je naleteo na drugu strelu, koja ga je pogodila odmah ispod grudi i odbacila unazad. Tagert je ispalio jedan metak na sablasnu senku, koja se na tren pojavila na otvoru pećine, ali je Velika Sova odmah nestao s vidika.

Banditski vođa je sjahao i poveo svoje ljude uz padinu baš kada se iza okuke na vidiku pojavio Dok Holidej.

* * *

Na trzaj vođice zapadnjakov konj je ukopao noge u tlo, a konjanik je skočio iz sedla i kao strela jurnuo među stene, pre nego što je životinja osetila da je teret nestao s njenih leđa. Penjući se tiho i vešto, još uvek neprimećen, Dok je zbacio svoju jaknu od bivolje kože i izvadio koltove iz futrola. Verući se sve više, zastao je za trenutak, kada je začuo još jedan krik. Prebacio se preko jednog kamena da bi video kako je telo još jednog bandita poletelo niz strmu liticu sa strelom čiji je perjani rep virio iz njegovih grudi.

Zapadnjak je digao kolt tražeći pogledom Tagerta, ali nije mogao da ga vidi. U nedostatku glavnog cilja osuo je ubistveni plotun na gomilu ljudi koji su se penjali. Koltovi su mu poskakivali u rukama, a zaglušujući pucnji odbijali su se od tvrdih litica.

Njegova paljba bila je smrtonosna. Trojica bandita strpoštali su se mrtvi od tog prvog gromkog plotuna i dok su se oni kotrljali niz liticu, a olovna tanad se odbijala od stena i fijukala pored nji-

hovah ušiju, još živi članovi bande zbunjeno su ustuknuli. Zapadnjak je preskočio preko svog zaklona i nestao iza niza kamenova koji su se nastavljali jedan na drugi do blizu ulaza u pećinu. Još uvek nije mogao da vidi Tagerta, što je značilo da je on morao biti u pećini.

Holidej se uputio tamo.

Došao je njegov trenutak osvete.

Iskočio je iz zaklona i potrčao ka ulazu u pećinu i jedan metak okrznuo ga je po listu noge. On se glavačke bacio napred i zakotrljao se prema ulazu. Vatra u pećini više nije gorela i unutra je bilo mračno kao u rogu. Kotrljajući se i dalje po steni, čiji ga je ispust zaklanjao od kuršuma bandita koji su nastavili da gađaju iz podnožja, dok je udario o stenu snagom koja mu je izbila vazduh iz grudi.

Blesak plamena iz revolverске cevi obasjao je tamu u dubini pećine i kuršum se zario u stenu samo nekoliko santimetara od zapadnjakove glave. Dok je skočio dublje unutra i jednom nogom natrčao na nešto meko što je tiho zaječalo.

– Tagerte?

To nije, međutim, bio bandit i reč koju je Dok izgovorio zamalo ga je koštala života jer je revolver ponovo planuo. Tane mu je prosviralo kroz naramenicu na levom ramenu i bolan i vreo dodir kuršuma kao da mu je ožario celo telo. Skočio je ponovo u stranu i dok je revolver dvaput uzastopce brzo planuo, Holidej je prepoznao glas Velike Sove, koji je ponovo zastenjao.

Ležeći na tlu, u uzanom procepu između jednog kamena i zida pećine, Dok je napregao oči ne bi li u tami nešto

video. Spolja su dopirali povici i psovke. Banditi su dozivali svog vođu i nisu pucali, bojeći se da ga ne pogode.

Ali Tagert nije odgovarao.

Pipajući rukama, zapadnjak je napipao oštru, zupčastu ivicu stene, koja je činila zid pećine. Iza te ivice nalazilo se neko udubljenje. Krajnje oprezno digao se s poda i zavukao se u usek.

– Tagerte! – povikao je iznenada. – Ovde je Holidej.

Odgovorila mu je kiša kuršuma, koja se bez opasnosti po njega, odbijala od kamenog zida. Crveni plamičci i blesak došli su iz dubljeg dela pećine. Dok je stajao miran dok revolveri nisu začutali, a onda je ispružio kolt izvan udubljenja i nanišaniвши nasumice prema dubini pećine, opalio.

Nastala je zaglušujuća buka. Gromki tresak odjeknuo je u uskom prostoru da bi se ustostročio kada je Dok povukao ruku s praznim koltom, a iz dubine pećine došao besni odgovor Tagertovih revolvera.

– Ti si mrtav čovek, Holideje – zagrmio je bandit između pucnjeva. Ipak, njegovom glasu nedostajala je uobičajena čelična čvrstina. U njemu nije više bilo samouverenog, nasilničkog tona, pomisli Holidej dok je grozničavom brzinom nadomeštao novim mecima one ispaljene. Da, u tom glasu osećala se slabost, koju je zapadnjak jasno izdvojio iz nameštene gromovitosti banditovog glasa. Nije to više bio onaj grubi, cinični ton ubice, kakav je čuo na ranču Reb Stok one tragične večeri bezumnog pokolja. Ali to je ipak još uvek bio glas čoveka koji je hladnokrvno s lica zemlje

zbrisao mnoge živote, uključujući i živote oca i sina Tolanda.

– Dolazim po tebe, Tagerte! Predaj se ili te čeka smrt – povikao je zapadnjak i bacio na drugu stranu pećine pregršt praznih čaura.

U dnu pećine planuli su revolveri i Holidej je opalio u smeru bleska. Čuo je Tagertove korake, koji su se udaljavali dublje u nepristupačne delove mračnog otvora.

Poguren, glave uvučene u ramena, klizeći pored zida, Dok je pošao za njim.

* * *

Tagert je u životu upoznao mnogo vrsta tame, ali nikada nije osetio jezu mraka kakav je bio ovaj koji ga je sada okruživao. Bila je to potpuna tama, čak dublja i crnija od one u samici kaznionice „Pionir“. Gusta, skoro lepljiva tama, koja se obavijala oko čoveka kao hladno, ljigavo telo džinovske zmije. Ta tama se nije mogla definisati kao odsustvo svetlosti, već pre kao prisustvo nečeg crnog bez senke, crnog kao smrt.

Spotakao se o jedan kamen i mahinalno ispružio ruke da se pridrži. Negde napolju, tamo gde je vladala blagoslovna svetlost, praštala je neprekidna pucnjava, pomešana s borbenim poklicima boraca. Napolju pred pećinom vodila se borba i on je verovao da se to njegovi ljudi bore protiv Indijanaca. Ali oni su bili u prednosti jer su imali svetlost. A on se borio u tami. S Holidejem.

Osećao je u telu neku neobičnu težinu i tromost. Pipajući rukom, ušao je u jedno udubljenje i stao da čeka... Sve što je činio izgledalo mu je nekako zbrkano.

Znao je da se to u njemu budi stari strah i napregao je svu snagu svoje čelične volje da ga savlada.

Jedan metak.

Samo jedan metak bio mu je potreban da ubije Holideja i prokrči svoj put ka svetlosti. Samo jedan metak.

Tišina.

Tagert je duboko disao. Pod rukama i telom osećao je hladnoću stene. Telo mu je želelo da zadrhti, ali mu on to nije dopustio. Jer on je bio Tagert, čovek gvozdene volje! Nisu uspeali da ga slome ni u samici, pa neće pokleknuti ni sada.

Šum koraka.

Ali otkuda je dolazio? Pećina je izobličavala šumove. Ako opali, otkriće svoj položaj. Kako je samo Holidej uspeo da bude tako tih? Mora biti da se plaši. Svaki čovek koji se sukobi s njim mora se bojati.

Opet je začuo prigušen šum. Dopirao je s desne strane, sada je bio siguran u to.

Njegov kolt presekao je crnu tišinu gromkim praskom i bleskom plamena. Pri tom blesku ugledao je za trenutak jednu uspravnu siluetu, ali ne s desne strane već iza sebe!

U sledećem trenutku bio je pogođen jer je zapadnjak uzvratio pucnjem. Bol vreo i oštar, kao udar usijanog gvožđa, prostrelao mu je telo. Okrećući se, pritisnuo je okidač dva puta i začuo tup udar tela o tle.

Slatka radost preplavila je Tagertovu dušu. Uspeo je! Sve je bilo završeno. Pokrenuo se sa svog mesta u udubljenju i opalio još dva hica u pravcu tog šuma. U istom trenutku zapadnjakov

revolver planuo je s druge strane i on je bio ponovo pogođen.

Bolni krik začuo se u banditovom grlu. Holidej je, dakle, još bio živ i igrao se s njim kao mačka s mišem. To nije bilo pravo! Ne, nije bilo pravo u ovakvoj tami. Na dnevnoj svetlosti smeo bi da se suprotstavi i samom Luciferu, ali ovo je bilo previše surovo... Bol od rana bio je prema tome obična šala. Mogao je on podneti više bola nego što ljudski um može da zamisli. Ali mrak, to je bilo nešto drugo. Mrak mu se uvlačio u nozdrve, grlo i pluća, stiskao mu je usta i gušio ga.

Njegova ogromna glava okrenula se ka otvoru pećine, odakle su još dopirali zvuci okršaja. U svojoj uobrazilji video je odsjaj zvezda na ledenoj snežnoj kori, video je čak i ogroman žuti Mesec, koji je iza vrhova planine izlazio da svojom svetlošću okupa ceo svet. Otuda su dolazili zvuci okršaja. Otuda, sa svetlosti.

Ne pitajući svest za dozvolu, njegove noge su same krenule ka izvoru tih šumova. Sada je bio krajnje smiren. Hodajući priljubljen uza zid, načinio je još tri koraka. Iza njega nije odjeknuo više nijedan pucanj. Sada je već mogao da nazre nejasan obris ulaza u pećinu. Nabadao je kroz mrak, kretao se pipajući. Već je video blesak pucnjeva i to je njegovim čulima godilo kao osveženje. Prisilio je sebe da zastane, ali oko sebe nije čuo ništa.

– Napolju, Holideje – prošaputao je samom sebi – napolju ću te ubiti deset puta, sto puta...

Bliže, sve bliže... Oči su mu se bile privikle na polutamu i desno od sebe razabrao je siluetu starog Indijanca. Još

pet koraka. Zastao je i duboko udahnuo kroz stisnute zube. Kroz otvor pećine video je zvezde, prostrano tamno nebo i litice obrasle drvećem, koje su se uzdizale u visinu.

Digao se na prste i plegao napred. Celo telo podrhtavalo mu je od napona snage. Trebalo je da preskoči samo nekoliko metara. Mogao je to za nekoliko sekundi. Brže nego što čovek može da nanišani i opali.

Kao izbačen iz džinovskog luka, Tagert je jurnuo. Za sekund ili dva na otvoru pećine jasno se odrazila silueta njegovog krupnog tela i širokih leđa. Za nekoliko sekundi dugih kao večnost.

Onda se začuo potmuo zvuk odapinjavanja tetive i tup udar strele u telo. U poslednjem skoku Tagert se okrenuo i nasumice opalio ka unutrašnjosti pećine. Odgovorio mu je grom iz zapadnjakovog kolta. Teško, olovno tane zari- lo se u Tagertova prsa i dodavši još pole- ta smrtonosnom udaru strele, izbacilo ga na svetlost praskozorja. Banditove snažne noge nastavile su da koračaju, ali u grudima više nije bilo daha, niti u očima života. Tagert je nastavio da trči do ulaza u pećinu i dalje, dok mu kole- na nisu klecnula.

Poslednji korak odneo ga je u naj- dublju od svih tama.

* * *

Zapadnjak je spustio revolver. Dim baruta štipao ga je za nozdrve i pekao mu oči. Osećao je slab bol, udaljen i pot- muo, kao nešto što je došlo i prošlo. Naslonio se na zid pećine i sačekao ne- koliko trenutaka dok mu se snaga nije

vratila, a zatim pošao ka izlazu. Pri- lazeći starom Indijancu začuo je prasak revolvera.

– Velika Sovo?

Prilika u polutami se pomerila:

– Mala rana nije ništa za čoveka koji čeka smrt. A šta je s tobom, ratniče?

– Noćas sam i ja izbegao smrt, star- če...

– Holideje?

Bio je to glas Virdžila Sendsa. Dok je pomogao Velikoj Sovi da ustane i zajed- no su pošli ka izlazu iz pećine, na kome su se pojavili Sends i Visoki Medved.

– Virdže – izustio je zapadnjak s ne- vericom – šta ti, dodavola, tu radiš? – Ne čekajući odgovor, produžio je: – Šta je s Tagertovim banditima?

– Neki su mrtvi, a neki su pobjegli – odgovorio je Sends držeći u svakoj ruci po revolver. – Stigli smo upravo u tre- nutku kada je pucnjava počela i dobro smo ih isprašili do trenutka kada je Ta- gert otišao u pakao. Onda su ostali, koji su preživeli, shvatili da im se borba više ne isplati, pa su zbrisali. Jesi li ti dobro?

Holidej nije bio u to sasvim siguran. Znao je samo da je jedna žalosna epi- zoda njegovog života te zore okončana. Nadao se da će mu dan koji je stizao doneti nešto bolje i lepše. Pri toj pomi- sli pred očima mu je iskrsnula slika Tamnog Krila i nada u lepše postale je još čvršća i jača.

* * *

Od Stoni Gepa do Čedvika diližansa je putovala skoro pola dana, ali Holideju se činilo da je putovanje proteklo brzo kao tren. U početku je, zavijen u meki

ogrtač, zavaljen u tapacirano sedište, osluškivao topot konja i jednoliko kloparanje točkova, prekidano povicima vozara, koji su jasno odzvanjali u ravnici pokrivenoj smrznutim snegom, a zatim su sanjarenja preplavila njegove misli i prenela ga u događaje poslednjih dana. Činilo mu se da nikada neće zaboraviti sanjiva milovanja Tamnog Krila i odsjaj vatre u njenim očima onoga jutra kada je ustao s toplog ležaja od krzna i spustio poslednji poljubac na njene sočne, polurasklopljene usne. Kada je zakoračio iz kolibe mraz novembarskog jutra ohladio mu je lice, ali mu je srce grejalo toplina devojčinih iskrenih osećanja. Proći će bez sumnje dosta vremena dok opet sretne ženu takvih vrlina.

Rastanak s Virdžilom Sendsom bio je kraći i lakši. Bivši revolveraš ostao je kao predradnik na ranču Reb Stok pod lažnim imenom Verd Donahju i s obzirom da dugo nije dolazio u kontakt s ljudima, postojala je velika verovatnoća da niko neće otkriti njegov pravi identitet. Tako će Virdžil verovatno dočekati mirnu starost.

A on sam? Šta je njega čekalo na kraju tog putovanja? Iskreno je želeo da Čedvik bude mirno utočište u kome bi mogao u tišini da sredi utiske i pokušao da živi kao ostali ljudi. Bar neko vreme.

No crv sumnje nagrizao je njegovu nadu. Suviše mnogo ljudi želelo je da se preko njegovog mrtvog tela dočepa slave koja nije vredela ni koliko dim iz njegove „havane“.

KRAJ

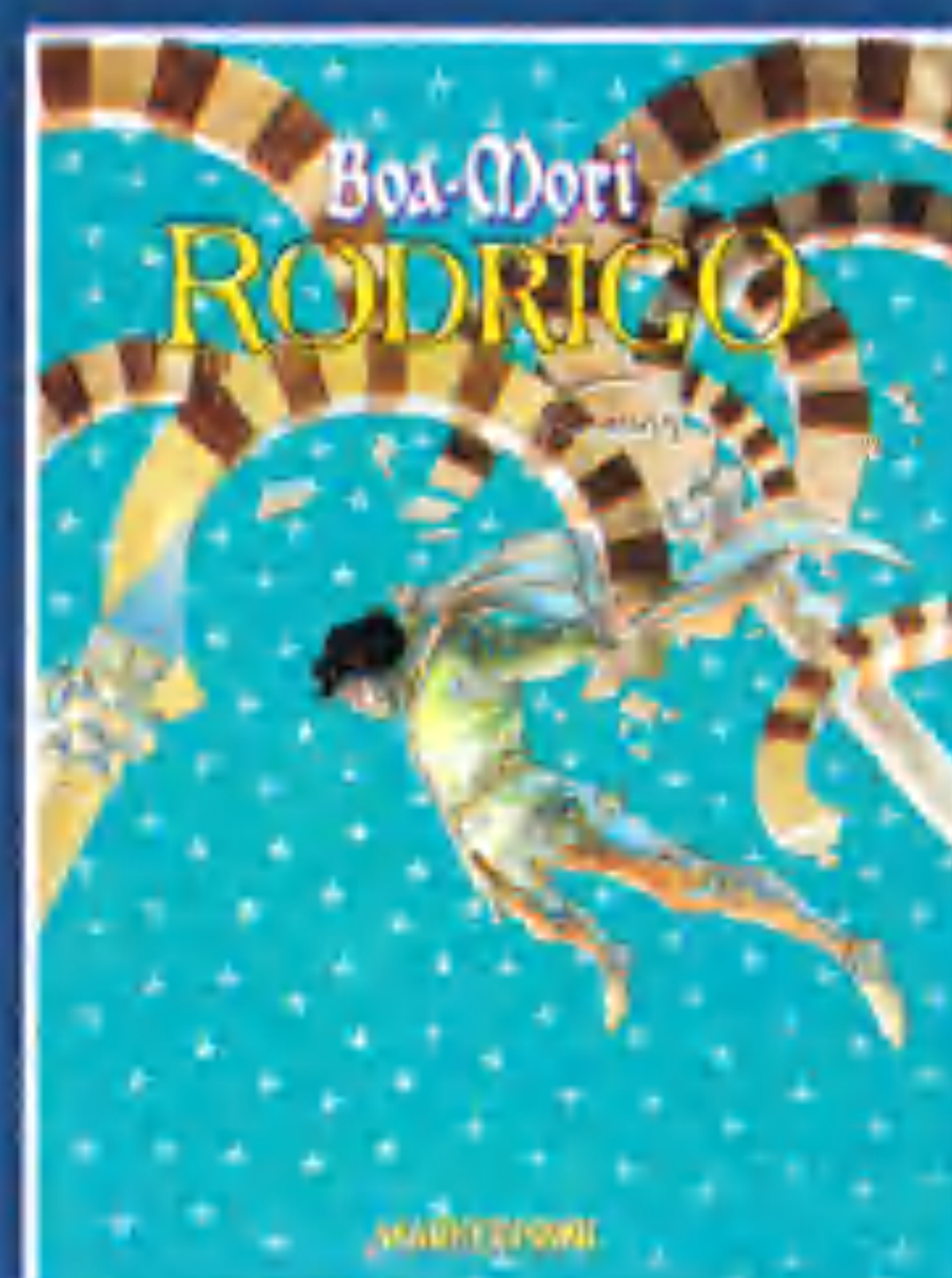
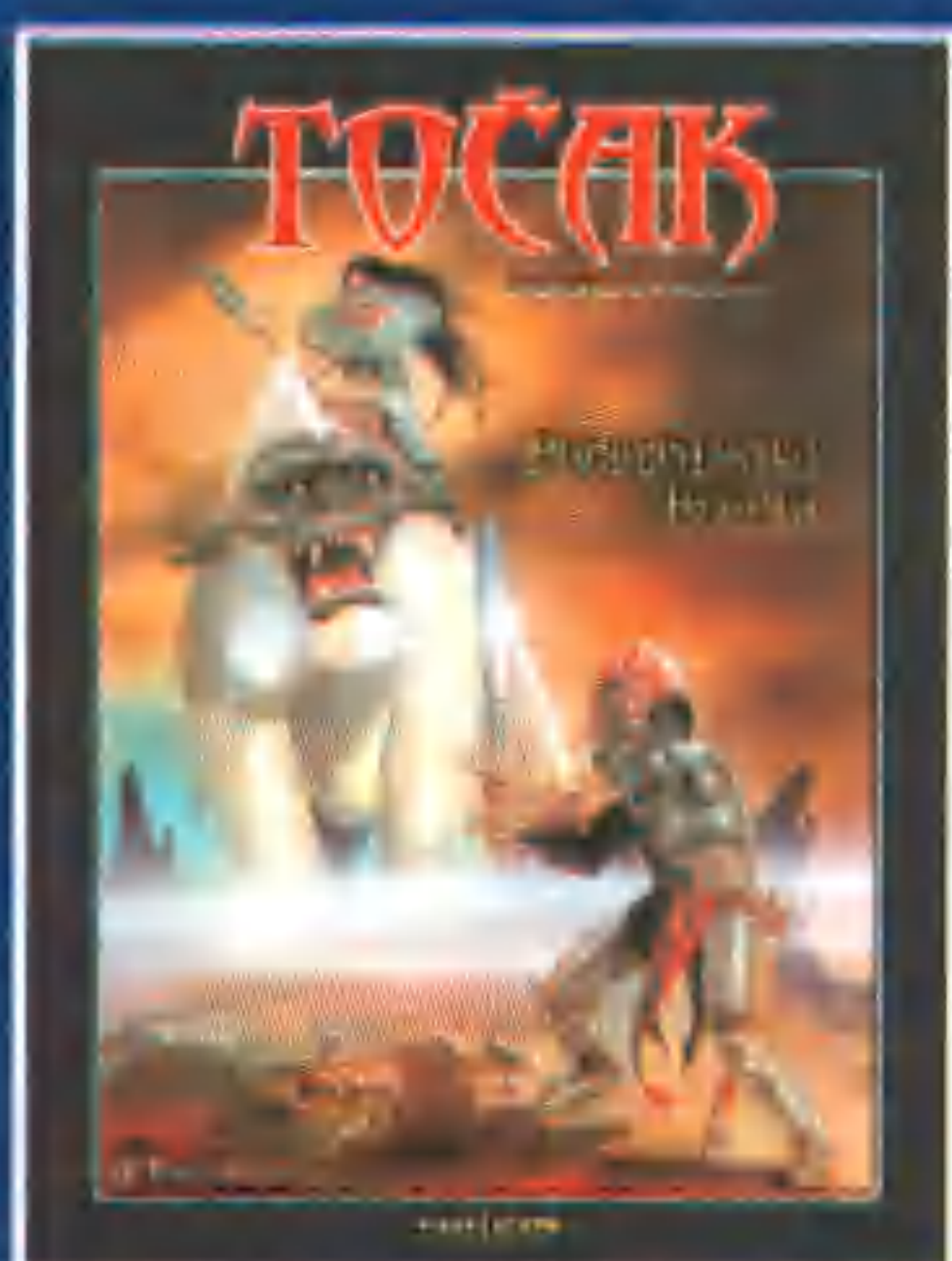
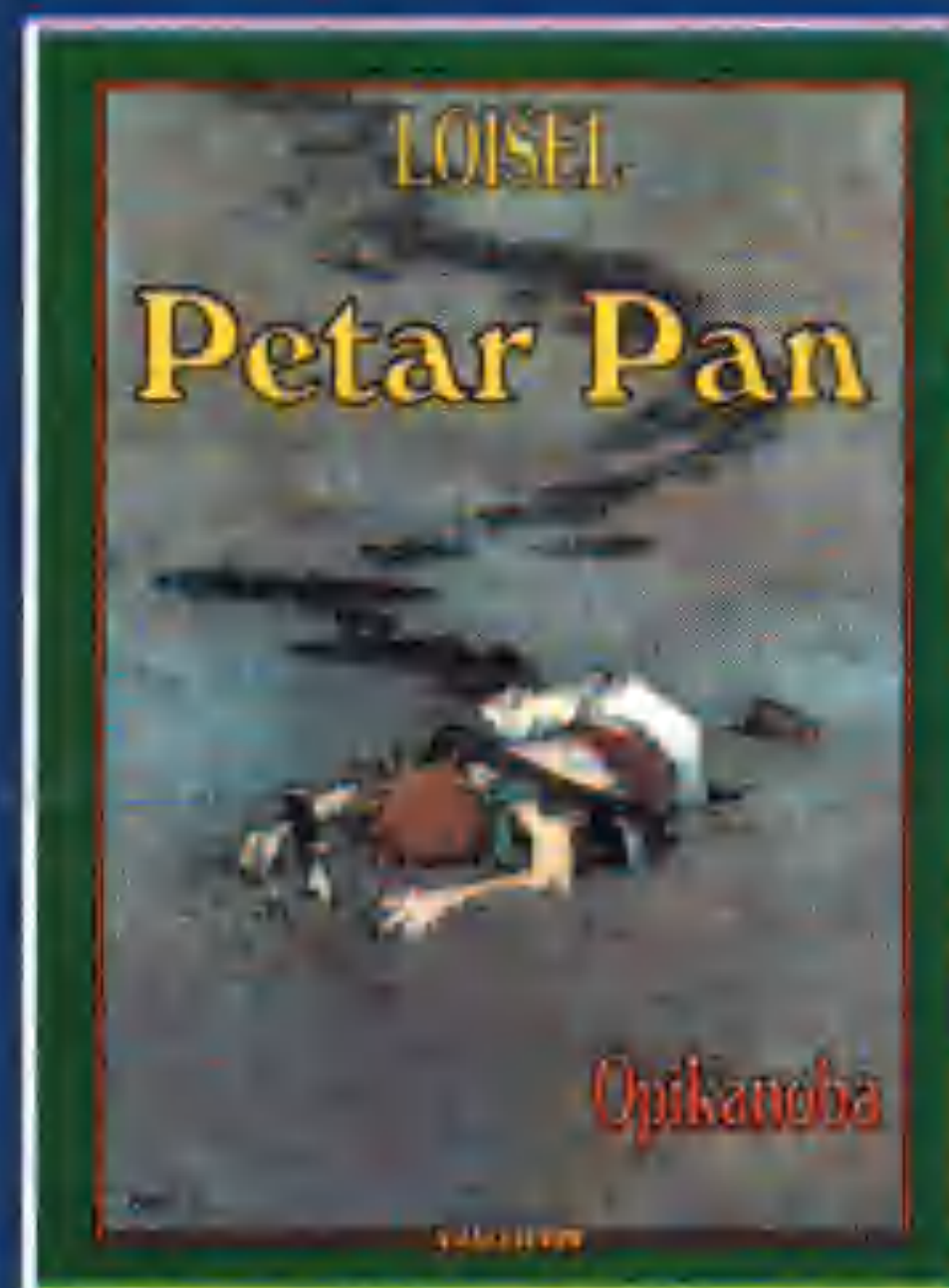
POTRAŽITE NAŠA REDOVNA STRIP IZDANJA

početkom meseca

sredinom meseca

VELIKI IZBOR STRIP ALBUMA

INFORMACIJE
NA TELEFON:
021 332 220

MARKETPRINT

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000002

00365

